

ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหา
และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบรรณาธิการและนักข่าว

นางสาวสมิตดา สิงห์โตอ่อน

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์ธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบิรัมย์

พ.ศ. 2539

ISBN 974 - 281 - 079 - 6

**THE IMAGE OF WOMEN IN DAILY NEWSPAPERS : A CONTENT ANALYSIS AND
DEPTH INTERVIEW WITH EDITORS AND REPORTERS**

MISS SUMITTA SINGTO-ON

**A THESIS SUBMITTED IN FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS COMMUNICATION ARTS
DEPARTMENT OF BUSINESS COMMUNICATION ARTS
GRADUATE SCHOOL DHURAKIJPUNDIT UNIVERSITY**

1996

ISBN 974 - 281 - 079 -6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา นิเทศศาสตรบัณฑิตมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว

โดย น.ส.สมิตตา สิงห์โตอ่อน
สาขาวิชา นิเทศศาสตรธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

[Signature] ประธานกรรมการ (รศ.ดร.สมควร กวียะ)
[Signature] กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด)
[Signature] กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
[Signature] กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (รศ.ดร.พรทิพย์ พิมลสินธุ์)
[Signature] กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (อาจารย์ประจวบ อินอ้อด)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว
[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข)
วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด ที่ได้
สละเวลาอันมีค่าเป็นผู้ที่เริ่มให้แนวทาง ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข และยังให้ความห่วงใยมา
โดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ใน
ความเมตตากรุณาจากท่าน

นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากท่านประธาน และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อัน
ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. สมควร กวียะ รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พิมลสินธุ์ และ
อาจารย์ ประจวบ อินอืด ซึ่งทุกท่านในที่นี้ได้มีส่วนช่วยเหลือในการตรวจแก้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์
ยิ่งขึ้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณบรรณาธิการและนักข่าวของหนังสือพิมพ์มติชน สยามรัฐ เดลินิวส์ ไทยรัฐ
ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ พันโท สมพงศ์ สรวายสุวรรณ และคุณศิวพร จันทร์จำเนียร นักศึกษา
ปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์ธุรกิจ ที่ได้กรุณาช่วงลวงรหัสข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ - คุณแม่ ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา
จนสำเร็จการศึกษา

ถ้าหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนดีที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจบ้างผู้วิจัยขอขอบความดี
อันพึงจะได้รับทั้งหมดนี้ ให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นผู้ให้กำเนิด ครูและอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์
และประสาทวิชาตลอดจนสถาบันการศึกษาทุกแห่งที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา อย่างไรก็ตามหากวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้มีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ผู้วิจัยขออภัยด้วยดีแต่เพียงผู้เดียว

สุमितตา สิงห์โตอ่อน

มีนาคม 2539

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๑
สารบัญภาพ.....	๑๒
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ปัญหาคำวิจัย.....	5
สมมุติฐาน.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทบาทและสถานภาพของสตรีไทย.....	10
ภาพของสตรี.....	16
สตรีกับสื่อมวลชน.....	18
ทฤษฎีสตรีศึกษา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3. วิธีการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	31

บทที่	หน้า
การรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU (Basic Space Unit) ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	34
ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	38
ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าวเกี่ยวกับนโยบายวิธีการนำเสนอและทัศนคติเกี่ยวกับสตรี.....	62
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
สรุป.....	101
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	111
บทสัมภาษณ์.....	113
แบบสอบถาม.....	113
ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การบริหารระดับชาติ.....	15
2. แสดงค่าความเชื่อมั่น $\otimes$ ของเครื่องมือที่ผู้ใช้ลงรหัสในการรวบรวมข้อมูลตามวิธีของ Holsti.....	31
3. การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี เชนปริมาณเป็น (BSU) ในด้านที่เป็นข่าว บทความ ภาพ ของหนังสือพิมพ์รายวัน.....	35
4. ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีเชิงปริมาณ BSU (Basic Space Unit) ของหนังสือพิมพ์รายวัน.....	37
5. ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรีเป็น (BSU).....	39
6. ปริมาณการเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการดูแลร่างกายและจิตใจเป็น (BSU).....	40
7. ปริมาณการเสนอเนื้อหาการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพ และงานฝีมือเป็น (BSU).....	41
8. ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรีเป็น (BSU)...	42
9. ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	43
10. ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองเป็น (BSU).....	45
11. ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือนเป็น (BSU).....	46
12. ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและอบรมบุตรเป็น (BSU).....	47
13. ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการทำแท้งเป็น (BSU).....	48
14. ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตและครอบครัวของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	49
15. ปริมาณการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรีเป็น (BSU)	51
16. ปริมาณการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม เป็น (BSU).....	52
17. ปริมาณการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ เป็น (BSU).....	53
18. ปริมาณการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเป็น (BSU).....	54

ตารางที่	หน้า
19. ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในสังคมของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	55
20. ปริมาณการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบท ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	58
21. ทิศทางการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่เป็นด้านบวก ด้านที่เป็นกลาง และด้านลบของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ.....	60
22. นโยบายเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีของบรรณาธิการ.....	62
23. วิธีการและขั้นตอนการนำเสนอเรื่องสตรีของบรรณาธิการ.....	63
24. รูปแบบของการนำเสนอเรื่องของสตรี มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าว บทความ ภาพ และสารคดี ของบรรณาธิการ.....	64
25. ทิศทางในการนำเสนอในการนำเสนอเรื่องของสตรีของบรรณาธิการ.....	65
26. วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีหน้าสตรีของบรรณาธิการ.....	66
27. ความสัมฤทธิ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรีของบรรณาธิการ.....	67
28. ความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นของบรรณาธิการ.....	68
29. สัดส่วนเกี่ยวกับการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมือง และสังคมชนบทของบรรณาธิการ.....	69
30. ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยทั่วไปของบรรณาธิการ.....	70
31. ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรีเมื่อนำมาเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ของบรรณาธิการ.....	71
32. ทักษะเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีด้านการเมืองของบรรณาธิการ.....	72
33. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจของบรรณาธิการ.....	73
34. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไปของบรรณาธิการ.....	74
35. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไปของบรรณาธิการ.....	75
36. เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีของบรรณาธิการ.....	76
37. เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีของบรรณาธิการ.....	77
38. เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีของบรรณาธิการ.....	78
39. เนื้อหาการเสนอเรื่องของสตรีสังคมเมืองของบรรณาธิการ.....	79

ตารางที่	หน้า
40. เนื้อหาการเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบทของบรรณธิการ.....	80
41. นโยบายเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีของนักข่าว.....	81
42. วิธีการและขั้นตอนการนำเสนอเรื่องสตรีของนักข่าว.....	82
43. รูปแบบของการนำเสนอเรื่องของสตรีมีสัดส่วนในการนำเสนอ ข่าว บทความ ภาพ และสารคดี ของนักข่าว.....	83
44. ทิศทางในการนำเสนอในการนำเสนอเรื่องของสตรีของนักข่าว.....	84
45. วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีหน้าสตรีของนักข่าว.....	85
46. ความสัมฤทธิ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรีของนักข่าว.....	86
47. ความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ของนักข่าว.....	87
48. สัดส่วนเกี่ยวกับการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมือง และสังคมชนบทของ นักข่าว.....	88
49. ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยทั่วไปของนักข่าว.....	89
50. ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรีเมื่อนำมาเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ ของนักข่าว.....	90
51. ทักษะเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีด้านการเมืองของนักข่าว.....	91
52. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจของนักข่าว.....	92
53. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านสังคมของนักข่าว.....	93
54. ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไปของนักข่าว.....	94
55. เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีของนักข่าว.....	95
56. เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีของนักข่าว.....	96
57. เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีของนักข่าว.....	97
58. เนื้อหาการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองของนักข่าว.....	98
59. เนื้อหาการเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบทของนักข่าว.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ชาวเป็นสื่อสร้างสรรค์สังคมโดยมีพฤติกรรมและองค์กรของสังคม เป็นตัวกลั่นกรอง.....	22

D
P
U

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหา และ
การสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวสุเมตตา สิงห์โตอ่อน

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุตบรรทัด

สาขาวิชา : นิเทศศาสตร์ธุรกิจ

ปีการศึกษา : 2538

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว” มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือเพื่อทราบการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ในประเด็นข่าวที่เกี่ยวกับสตรี เพื่อทราบว่าการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่ลงในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ว่ามีแนวโน้มในการเสนอภาพของสตรีในเมืองมากกว่าชนบทหรือไม่ เพื่อทราบทิศทางการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน ว่าเป็นไปในทางด้านบวก เป็นกลาง หรือด้านลบ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับจำนวน 212 ฉบับ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หนังสือพิมพ์คุณภาพได้แก่ สยามรัฐกับมติชน หนังสือพิมพ์ปริมาณได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีดังนี้คือ ตารางเก็บปริมาณเนื้อหา ผู้ลงรหัส 2 คน แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท คือ ประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณมีการเสนอเนื้อหาภาพของสตรี พบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีปริมาณในการนำเสนอภาพของสตรีที่มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ แต่ถึงอย่างไรหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภทก็ยังมีปริมาณในการนำเสนอที่น้อยมากเมื่อเทียบกับเนื้อด้านอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์
2. หนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณมีการเสนอภาพสตรีตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525-2544) ครบทุกด้านโดยจะเสนอเนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัว เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวตามลำดับ

3. การเสนอภาพของสตรีในสังคมเมืองและสังคมชนบท พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท คือ ประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณ ได้มีการเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่าชนบท โดยที่หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการนำเสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ

ข้อค้นพบ พบว่า มีความเห็นเช่นเดียวกันกับที่เนื้อหาที่เสนอทางหนังสือพิมพ์ทั้งประเภทคุณภาพและปริมาณ

Thesis Title : The Image of Women in Daily Newspapers : A content
Analysis and Depth Interview with Editors and Reporters
Name : Miss Sumitta Singto-on
Department : Business Communication Arts
Thesis Advisor : Professor Sukanya Sudbanthad
Academic Year : 1995

Abstract

The Objectives of the research on the Image of Women in Daily Newspapers : A Content Analysis and Depth Interview Editors and Reporters are to understand the important role of the newspapers in women's issues, as well as news presentation about women and whether there is a trend to present image of urban women more than the rural ones. And the last objective is to know whether the direction of the presentation of women's image in daily newspapers is positive, neutral or negative.

This research uses the content analysis. The method is to study both quality and quantity dailies. The quality dailies are Siamrath and Matichon. The quantity dailies are Daily News and Thairath, 212 issues in total. The sampling is purposively selected. The tools are table form for collecting quantitative content, two encoders and interview form.

The Results are :

1. The quality daily newspapers provide the women's image more than the quantity dailies. However both kinds of newspapers provide such image less than other contents.

2. The presentation of women image in both quality and quantity dailies is related to the longterm women development plan (2525-2544). The main subjects are personal characteristics, involvement in society, life and family respectively.

3. Both kinds of dailies present about the urban women more than the rural ones. But the quantity dailies have more contents.

4. The Direction of the presentation in both quality and quantity dailies is neutral, positive and negative respectively.

5. The opinions expressed in the depth interview with editors and reporters from both kinds of dailies are the same as the results form the content analysis.

D
P
U

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยเป็นสังคมที่ได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมมาจากประเทศอินเดียและประเทศจีน โดยผ่านทางศาสนาพุทธและทางศาสนาพราหมณ์ ซึ่งปรากฏวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศนี้ไม่แยกองค์สตรี ดังจะเห็นได้จากมโนธรรมศาสตร์ของอินเดีย ซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับสตรีว่า เมื่อเยาว์บิดาเป็นผู้คุ้มครองรักษา เมื่อใหญ่เป็นหน้าที่ของสามี และเมื่อแก่เฒ่าเป็นหน้าที่ของบุตรชาย (สังข์ พัทธินัย, 2513 : 7) ส่วนจีนมีความเชื่อถือว่าการมีบุตรหญิงถือว่าขาดทุน ถ้าครอบครัวใดมีบุตรหญิงถือว่าครอบครัวนั้นเคราะห์ร้าย เพราะบุตรหญิงนั้นเมื่อโตขึ้นต้องไปเป็นสมบัติของครอบครัวสามีพ่อแม่ ไม่มีสิทธิในตัวบุตรหญิงที่แต่งงานแล้วอีกต่อไป (เรื่องอุไร กุศลาคัย, 2513 : 23)

นอกจากสังคมไทยจะได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรม จากทั้งอินเดียและจีนเป็นส่วนใหญ่แล้ว ชนบทนิยมและความเชื่อถือของสังคมไทยตั้งแต่สมัยโบราณก็ถือว่า ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัวชุมชน และประเทศชาติ ประกอบกับความแตกต่างทางด้านสรีระโดยธรรมชาติแล้วที่สร้างให้ชายแข็งแรงอดทนและเข้มแข็งกว่าสตรี ผู้หญิงจึงถูกสังคมกำหนดรูปแบบอันเป็นภาพรวม ๆ ว่าเป็นเพศอ่อนแอ บอบบาง มีความรับผิดชอบเฉพาะงานบ้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดาและปรนนิบัติสามีการเลือกคู่เป็นเรื่องของบิดามารดาจัดหามาให้ (สุดารัตน์ ศุภพิพัฒน์ และคณะ, 2527 : 2-5)

ต่อมา ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการเมืองทำให้บทบาทของสตรีไทยทั้งในสังคมเมืองและชนบทต้องเปลี่ยนแปลงไป ทั้งทางด้านเศรษฐกิจการศึกษา วัฒนธรรม สังคม และการเมือง สตรีที่เป็นแม่บ้านเกษตรจะมีบทบาททั้งภายในและภายนอกบ้านคือทำหน้าที่แม่บ้านหน้าที่ภรรยาอบรมเลี้ยงดูบุตร ทหารายได้จุนเจือครอบครัวควบคุมการใช้จ่ายเงินของครอบครัว อีกทั้งยังเป็นแรงงานสำคัญในครอบครัว มีส่วนในการตัดสินใจนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเกษตร เป็นฝ่ายจัดหาและจ้างคนงานตลอดจนจัดหาเครื่องมือในการประกอบอาชีพนอกจากนี้ ยังมีบทบาทในการมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ในด้านการเมือง ศาสนา และการพัฒนาชุมชนอีกด้วยสำหรับสตรีไทยในสังคมเมืองก็มีโอกาสได้รับการศึกษา การประกอบอาชีพ การทำงานและการมีส่วนร่วมใน

การเมืองการปกครองทัดเทียมกับบุรุษแต่อย่างไรก็ตาม สิทธิระหว่างสตรีและบุรุษของไทยก็ยังไม่เท่าเทียมกัน

สตรีเกือบทั่วโลกมักถูกสังคมกำหนดให้มีบทบาทเป็นรองชาย และต้องพึ่งพาผู้ชายอยู่ตลอดเวลา ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้พยายามแก้ไขปัญหาค่าความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชายมาเป็นเวลาเกือบยี่สิบปีแล้ว เคยได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2518 - 2528 เป็นปีทศวรรษสตรีโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อยกระดับสถานภาพชีวิตของสตรี ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษาการสาธารณสุขและด้านเศรษฐกิจ แต่ความพยายามนี้ยังคงถูกปิดกั้นไว้ด้วยอุปสรรคที่สำคัญคือทัศนคติที่ฝังลึกในเรื่องสถานภาพเดิมมาแต่ละเพศ อันเป็นผลมาจากรูปแบบทางวัฒนธรรมของสถาบันครอบครัว รวมไปถึงจนกระทั่งถึงสถาบันสื่อมวลชน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสูง ในการปลูกฝังเจตคติต่าง ๆ รวมทั้งภาพลักษณ์ของสตรีในสังคม (สื่อมวลชนปริทัศน์, 2534 :69)

สำหรับประเทศไทย ได้ให้โอกาสแก่สตรีในการพัฒนาตนเอง และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากการให้มีคณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544) เพื่อพัฒนาสตรีทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการวางโครงการต่าง ๆ ด้วย และได้กำหนดทิศทางการพัฒนาสตรีไว้ 3 ทิศทางคือคุณลักษณะส่วนตัวชีวิตและครอบครัวและการมีส่วนร่วมในสังคม การที่จะทำให้ประชาชนได้ทราบเรื่องการพัฒนาสตรีนั้นสื่อมวลชนนับเป็นตัวจักรสำคัญในการให้ความรู้และข่าวสารแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับวิถีชีวิตและค่านิยมเพื่อการพัฒนาตนเองเพราะสื่อมวลชนจะสามารถช่วยในการกระจายข่าวสารเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมืองทำให้ประชาชนเป็นคนทันต่อเหตุการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในสังคมตามระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี (วิไล แยมสาขา, 2524)

จากผลงานวิจัยต่าง ๆ มักจะปรากฏเสมอว่าสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือที่ทรงอิทธิพลต่อการพัฒนาทุก ๆ ด้าน (มาลี บุญศิริพันธ์, 2526 : 12) สื่อมวลชนช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่นุชนูชน์ตลอดชีพ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์) และสุพัตรา เพชรmani, 2525 : 220) การเพิ่มพูนความรู้และสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่สังคม เท่ากับว่า สื่อมวลชนได้พัฒนาลักษณะนิสัยในการเข้าใจผู้อื่น (empathy) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาให้คนเกิดความรู้สึกอยากมีส่วนร่วมในสังคมและเกิดความคิดเห็นต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม (Schramm, 1964 : 127)

ในด้านภาพของสตรีที่สะท้อนออกมาจากเนื้อหาของสื่อมวลชนนั้น สื่อมวลชนปริทัศน์ (มกราคม - มีนาคม 2534 : 69 - 75) ได้พิจารณาสรุปและนำเสนอว่าภาพของสตรีจะเห็นได้ชัดเจนที่สุดจากผลงานและผลผลิตของสื่อมวลชนเอง กล่าวคือการนำเสนอภาพของสตรีในสื่อมวลชน หรือ

ความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับคนอื่น ๆ ในสังคม ก็ถือได้ว่าเป็นการ “ส่งสาร” ที่เกี่ยวข้องกับสตรี ซึ่งในทางทฤษฎี สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวและบทบาทของสตรีได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การสะท้อนสิ่งที่เป็นอย่างและมีอยู่ของสตรี ในแง่นี้ หากสถานภาพและชีวิตของสตรีในสังคมมีความเสียเปรียบอยู่ หรือได้รับการปฏิบัติในด้านต่าง ๆ อย่างไม่ยุติธรรม สื่อมวลชนก็จะสะท้อนออกมาตามสภาพที่เป็นอยู่จริง

2. สื่อมวลชน ยังสามารถจะหยิบจับแง่มุมของความเป็นจริงมาสร้างขึ้นมาใหม่แล้วถ่ายทอดให้แก่ผู้รับ ซึ่งในกรณีนี้ ย่อมแล้วแต่ว่าสื่อมวลชนจะเลือกแง่มุมไหนมา และจะนำเสนอแบบไหนจะเป็นตัวตอกย้ำทัศนคติและค่านิยมเดิม ๆ ของสังคม หรือว่าจะทำหน้าที่เป็นกองหน้า ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่าง ๆ ที่มีอยู่

จากเกณฑ์ทั้ง 2 ประการนี้ สามารถนำมาเป็นเครื่องพิจารณาบทบาทของสื่อมวลชนไทยในปัจจุบันในการทำหน้าที่พัฒนาสตรีว่า ประการแรก สื่อมวลชนได้ช่วยสะท้อนภาพสตรีไทยตามที่เป็นอยู่จริงได้มากน้อยเพียงใด ประการที่สอง สื่อมวลชนได้นำเสนอภาพแห่งความเป็นจริงทางสังคมแบบไหน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสตรี จากแนวคิดทั้ง 2 ประการนี้สามารถประมวลด้านเนื้อหาของสื่อมวลชนไทยที่มีต่อภาพของสตรีได้อย่างชัดเจน

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ที่ได้มีการนำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาประเทศในหลาย ๆ ประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น ในปัจจุบันมีหนังสือพิมพ์รายวันที่วางจำหน่ายอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง เดลิเมล์เรอร์ ข่าวพาณิชย์ แนวหน้า ข่าวสด สายกลาง ดาวสยาม มาตุภูมิ เศรษฐกิจการเมือง เป็นต้น ซึ่งพินิต กุลศิริ (2528 : 6-8) ได้แบ่งหนังสือพิมพ์รายวันออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของเนื้อหาส่วนใหญ่ที่นำเสนอ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วย ข่าวและบทความประเภทหนักสมอง หรือประเภทที่ผู้อ่านได้รับความพอใจได้ยาก (hard news หรือ delayrewarded news) ซึ่งได้แก่ข่าวหรือบทความที่ต้องใช้ความคิดความเข้าใจมากพอสมควร และมีผลให้ความรู้ความคิดแก่ผู้อ่านในระยะยาวเช่นข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวธุรกิจ เป็นต้น หนังสือพิมพ์ที่จัดเข้าเป็นประเภท ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐ มติชน มาตุภูมิ

2. หนังสือพิมพ์รายวันประเภทปริมาณ (Quantity Newspapers) ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าว หรือบทความประเภทเบาสมอง (Soft news) หรือประเภทที่

ผู้อ่านได้รับความพึงพอใจทันที (immediatereward news) ซึ่งได้แก่ข่าวที่สนองความพอใจทางอารมณ์แก่ผู้อ่านในขณะที่ได้อ่าน เช่น เกิดความตื่นเต้นหวาดเสียวสนุกสนาน ข่าวประเภทนี้ประกอบด้วย ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีผู้อ่านทุกระดับชั้น จำนวนจำหน่ายสูง มีนโยบายให้ อ่านเพื่อพักผ่อนสมอง และก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ได้ยาก หนังสือพิมพ์ที่จัดเข้าประเภทปริมาณได้แก่ ไทยรัฐ ดาวสยามและเดลินิวส์

3. หนังสือพิมพ์รายวันประเภทกึ่งคุณภาพกึ่งปริมาณเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะผสมผสานกัน ระหว่างหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณได้แก่ บ้านเมือง และแนวหน้า

แม้จะมีการผลิตหนังสือพิมพ์รายวันขึ้นมาจำหน่าย เป็นจำนวนมากหลายชื่อฉบับ ก็ยังมีการกล่าวกันว่า หนังสือพิมพ์เหล่านี้ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมเท่าที่ควร (รจิตลักษณ์ แสงอุไร, 2525:120) และยังไม่มีการวางแผนการผลิตและการใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ที่ชัดเจน เนื้อหาที่ผลิตออกมามักเป็นไปเพื่อการสนองความต้องการของกลุ่มบุคคลบางกลุ่มหรือไม่ก็ เป็นไปเพื่อสนองความต้องการปุชุนวิสัย (human interest) มากกว่าที่จะเป็นไปเพื่อสนองตอบความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง ทำหน้าที่เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง มากกว่าทำหน้าที่ต่อมวลชนหรือส่วนรวม การทำหนังสือพิมพ์กลายเป็นธุรกิจมากกว่าทำหน้าที่ต่อมวลชนหรือส่วนรวม การทำหนังสือพิมพ์กลายเป็นธุรกิจมากกว่างานในอุดมคติ ปรัชญาในการทำหนังสือพิมพ์มักส่งเสริมให้คนบริโภคนิยมเพิ่มขึ้น เป็นผู้ตามสังคมมากกว่าเป็นผู้นำสังคมและเป็นกลไกที่จะช่วยระงับสภาพเดิมของสังคมยิ่งกว่าสิ่งที่ติงว่า (รจิตลักษณ์ แสงอุไร, 2525 : 121-123)

จากการวิเคราะห์ข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันหน้าหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่มีความสำคัญที่สุดนั้น พบว่า เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิงมีน้อยมากทั้งในการเสนอข่าวและภาพ โดยเฉลี่ยแล้ว หนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่ง ๆ เสนอข่าวเกี่ยวกับผู้หญิงประมาณร้อยละ 0.76 ในเวลา 1 เดือน ข่าวและภาพที่เสนอในหน้าแรกนี้เกี่ยวกับผู้หญิงมักเป็นข่าวอาชญากรรม โดยผู้หญิงมีบทบาทในการถูกระงับดำเนินร้าย เช่นกรณี ถูกข่มขืน ถูกฆาตกรรม และก่อเหตุร้าย ทศคนคดีและภาพพจน์ในหนังสือพิมพ์ จะมองผู้หญิงในฐานะเพศที่อ่อนแอเป็นเพียงเครื่องรองรับอารมณ์ของเพศชาย และมีความโง่เขลาจึงถูกหลอกลวงได้ง่าย อีกกรณีหนึ่งที่ผู้หญิงจะได้ลงข่าวหน้าหนึ่งก็คือการเสนอข่าวแนวลบที่เกี่ยวกับผู้หญิง เช่น ข่าว “แม่ใจยักษ์ทิ้งลูกอ่อน” ข่าว “แม่ขายลูกสาวข้ามแดน” เป็นต้น

ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวันของไทยเกี่ยวกับภาพของสตรี โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการสำรวจความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน ที่มีต่อภาพของสตรี ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

พัฒนาสตรีและบุคคลที่สนใจทั่วไป และจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขของผู้ผลิตหนังสือพิมพ์รายวันต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมไทย โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับภาพของสตรีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์รายวันในประเด็นข่าวที่เกี่ยวกับสตรี
2. เพื่อทราบว่าการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่ลงให้หนังสือพิมพ์รายวันว่ามีแนวโน้มในการเสนอภาพของสตรีในเมืองมากกว่าชนบทหรือไม่
3. เพื่อทราบทิศทาง (direction) การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน ว่าเป็นไปในทางด้านบวก (positive) เป็นกลาง (neutral) หรือด้านลบ (negative)

ปัญหาคำวิจัย

1. การเสนอภาพของสตรีในหน้าสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันมีความแตกต่างกันหรือไม่
2. ภาพของสตรีที่ปรากฏในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาวหรือไม่
3. หนังสือพิมพ์รายวันเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในหน้าสตรีของสังคมเมือง มากกว่าสังคมชนบทหรือไม่
4. เนื้อหาภาพของสตรีที่ปรากฏในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันจะออกมาในทิศทางที่เป็นด้านบวก เป็นกลาง หรือด้านลบ
5. ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์ ที่มีต่อการเสนอภาพของสตรีเป็นอย่างไร มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐาน

1. ปริมาณเนื้อที่ (space) ประเภทเนื้อหา (content) เกี่ยวกับภาพของสตรีในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จะไม่แตกต่างกัน
2. การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในหน้าสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันจะนำเสนอภาพของสตรีสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท

3. ทิศทาง (direction) การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและปริมาณ จะเสนอเนื้อหาที่เป็นลบ (negative) มากกว่าด้านบวก (Positive) และด้านเป็นกลาง (Neutral)

4. ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าว ของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพและปริมาณ จะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเนื้อหาที่เสนอผ่านหนังสือพิมพ์

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาครั้งนี้จะวิเคราะห์และสำรวจความคิดเห็นเฉพาะเนื้อหา ที่เกี่ยวกับภาพของสตรี ที่ปรากฏในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจนเท่านั้น ส่วนเนื้อหาที่ไม่ปรากฏภาพของสตรีอย่างชัดเจน จะไม่นำมาวิเคราะห์

2. ในการศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับ ภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันนี้ไม่พิจารณาข้อเท็จจริงใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากเนื้อหาที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรในหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันที่นำมาวิเคราะห์เท่านั้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ 2 ชื่อฉบับ คือ มติชน กับ สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์รายวันประเภทปริมาณ 2 ชื่อฉบับ คือ เดลินิวส์ กับ ไทยรัฐ เนื่องจากเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ลงเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ จะวิเคราะห์เฉพาะหน้าสตรีเท่านั้น

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก จะสัมภาษณ์เฉพาะบรรณาธิการและนักข่าวของหนังสือพิมพ์ มติชน กับสยามรัฐ และเดลินิวส์ กับ ไทยรัฐ เท่านั้น

นิยามศัพท์

หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวันที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวประเภทที่สนองตอบความพอใจทางด้านความรู้ความคิดของผู้อ่านในระยะ (delayed rewards) หรือ ที่เรียกว่าข่าวหนัก (hard news) เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ความคิดเห็นต่าง ๆ

หนังสือพิมพ์รายวันประเภทปริมาณ หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวัน ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยข่าวประเภทที่ตอบสนองต่อความพอใจทางด้านอารมณ์ของผู้อ่านได้ทันที (immediated rewards) หรือที่เรียกว่าข่าวเบาสมอง (soft news) เช่นข่าวที่เกี่ยวกับอาชญากรรม และข่าวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสนใจของมนุษย์ (human interest) เป็นต้น

เนื้อที่ หมายถึง ขนาดเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ที่มีการพิมพ์เนื้อหาต่าง ๆ วัดเป็นคอลัมน์/นิ้ว โดยใช้หน่วย BSU (Basic space unit)

BSU หมายถึง หน่วยมาตรฐานที่ใช้วัดเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันที่มีค่าเท่ากับความยาวเป็นนิ้วคูณด้วยคอลัมน์มาตรฐาน ซึ่งกำหนดให้ 1 BSU เท่ากับ 1.5 ตารางนิ้ว (1.5 นิ้ว x 1.5 นิ้ว)

เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี หมายถึง เนื้อหาที่เสนอในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับสตรีที่เป็นข่าว บทความและภาพ

ทิศทางในการเสนอเนื้อหา หมายถึง ทิศทางในการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งทิศทางการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีไทยออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบวก ด้านเป็นกลาง และด้านลบ

การเสนอภาพของสตรีด้านบวก หมายถึง การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในทางที่ดีเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคม

การเสนอภาพของสตรีด้านเป็นกลาง หมายถึง การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีที่มุ่งให้ข้อเท็จจริงหรือความรู้ทั่ว ๆ ไป และไม่สามารถจะจำแนกได้ว่าเป็นด้านบวกหรือด้านลบ

การเสนอภาพของสตรีด้านลบ หมายถึง การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในทางไม่ดีเป็นไปในเชิงไม่สร้างสรรค์ ไม่ให้เกียรติสตรี ดูถูก ดูหมิ่น หรือเหยียดหยาม

หน้าสตรี หมายถึง หน้าของหนังสือพิมพ์รายวันที่จัดไว้ที่จะลงเรื่องสตรีโดยเฉพาะ

การเสนอภาพของสตรีสังคมเมือง หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวข่าว บทความ หรือภาพ ฯลฯ ของสตรีที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง เมืองใหญ่ หรืออำเภอเมืองของจังหวัดใหญ่ ๆ

การเสนอภาพของสตรีสังคมชนบท หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราว ข่าว บทความ หรือภาพ ฯลฯ ของสตรีที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทรอบนอกที่ยังเป็นสังคมเกษตรกร

แผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525-2544) หมายถึง แผนการกำหนดการพัฒนาสตรีระยะยาวใน 3 ทิศทางคือคุณลักษณะส่วนตัว ชีวิตและครอบครัว และการมีส่วนร่วมในสังคมโดยกำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัวได้แก่เนื้อหาที่เสนอเฉพาะตัวสตรีเกี่ยวกับ
  - 1.1 การดูแลป้องกันรักษาร่างกายและจิตใจ หมายถึงเนื้อหาที่เสนอภาพของสตรีที่เกี่ยวกับ การโภชนาการ การใช้ยา การคุมกำเนิด การดูแลบ้าน การออกกำลังกาย การเตรียมตัวช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลง
  - 1.2 การศึกษาและการแสวงหาความรู้ หมายถึง การแสวงหาโอกาสในการศึกษา ประโยชน์ของการเรียนรู้หนังสือ การเรียนหนังสือภาคบังคับ
  - 1.3 ทักษะในการประกอบอาชีพ หมายถึง ภาพของสตรีที่เกี่ยวกับ ทักษะต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ และการช่างฝีมือ ที่อาจจะนำไปประกอบอาชีพ หรือใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว
  - 1.4 การดำเนินชีวิต หมายถึง เนื้อหาภาพของสตรีเกี่ยวกับการมีเมตตารธรรม มีการประพฤติ ประหยัด เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
2. ชีวิตและครอบครัว ได้แก่เนื้อหาที่เสนอภาพของ สตรีในการอยู่ร่วมกันสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้
  - 2.1 การเลือกคู่ครอง หมายถึง การเลือกคู่ครองโดยพิจารณาถึงความพร้อมทั้งทางร่างกายจิตใจและอารมณ์ รวมทั้งความคิดและค่านิยม เกี่ยวกับความรัก การเลือกคู่ครองและคุณธรรมทางเพศ
  - 2.2 การคุมกำเนิดและการทำแท้ง หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีในการคุมกำเนิด การทำหมัน และการทำแท้ง
  - 2.3 ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน ในการเลี้ยงดูอบรมลูกและในในบ้าน การแบ่งภาระหน้าที่ระหว่างกันควรเป็นไปตามความเหมาะสมโดยความยินยอมพร้อมใจของทั้งสองฝ่าย
  - 2.4 การครองเรือน หมายถึง การเสนอภาพของสตรีเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตนในครอบครัวในฐานะภรรยา มารดา และบุตร เพื่อให้เกิดความสุขและความอบอุ่นในครอบครัว
3. การมีส่วนร่วมในสังคม หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในการเป็นหน่วยหนึ่งที่อยู่ในสังคมเกี่ยวกับ
  - 3.1 การกำหนดค่านิยมและบทบาทหมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี เกี่ยวกับความสำคัญ การมีส่วนร่วมในกำหนดค่านิยม และบทบาทของสตรีเอง
  - 3.2 เศรษฐกิจ หมายถึง การเสนอเนื้อหาภาพของสตรี เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในระบบเศรษฐกิจ ของประเทศ เช่น ความจำเป็นและความสำคัญ ของการมีอาชีพอัตราค่าตอบแทน จากแรงงาน การใช้แรงงาน

3.3 การเมืองการปกครอง หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในระบบการเมืองการปกครองของประเทศ ในระดับต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในปัญหาชุมชน สิทธิการเลือกตั้ง

3.4 ศิลปวัฒนธรรมและศาสนา หมายถึง การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมรักษาทำนุบำรุงและจรรโลงศิลปวัฒนธรรม ศาสนาของท้องถิ่น และของชาติ การผลิตผลงานทางศิลปะ การเข้าร่วมในพิธีศาสนการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น

ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการเสนอภาพของสตรีไทย ของหนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณ ว่ามีเนื้อหาและทิศทางในการนำเสนออย่างไร
2. ทำให้ทราบความคิดเห็นเชิงลึกของบรรณาธิการ และนักข่าวที่มีต่อการนำเสนอภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณ
3. ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการนำเสนอภาพของสตรีไทยให้เป็นไปในทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นกลางมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอเรียงลำดับหัวข้อเรื่องดังนี้

1. บทบาทและสถานภาพของสตรีไทย
2. ภาพของสตรี
3. สตรีกับสื่อมวลชน
4. ทฤษฎีสตรีศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาทและสถานภาพของสตรีไทย

ในอดีตหญิงไทยได้ถูกกำหนดบทบาทและสถานภาพ ให้เป็นเพียงผู้รับผิดชอบเฉพาะงานบ้านอบรมเลี้ยงดูบุตรธิดา และปรนนิบัติรับใช้สามีในสมัยกรุงศรีอยุธยาประมาณช่วงปี พ.ศ. 1893-2310 นั้นถือกันว่าสตรีเป็นสมบัติของบิดาจากนั้นก็ตกเป็นสมบัติของสามีเมื่อผู้หญิงถูกมองว่าเป็นทรัพย์สิน สมบัติการซื้อขายผู้หญิงเยี่ยงสมบัติจึงเป็นที่ยอมรับกันในสังคมสมัยนั้น ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน บทบาทและสถานภาพของสตรีไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงประกาศห้ามไม่ให้มีการขายภรรยา ต่อมาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทางประกาศเลิกทาส และสมัยรัชการที่ 6 ได้มีการริเริ่มศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับสำหรับผู้ชายและผู้หญิง และประกาศให้ยอมรับเฉพาะการแต่งงานสำหรับผัวเดียวเมียเดียว (jarnamsej, 1983 : 1-2) ชีวิตความเป็นอยู่ของสตรีไทยเริ่มดีขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับได้ว่าหญิงไทยมีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมและประเทศชาติอย่างมากมายแม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหา และอุปสรรคนานับประการ ซึ่งได้แก่ การด้อยโอกาสในการศึกษา ในการถือครองที่ดิน การถูกหลอหลอมทางสังคมและลักษณะเฉพาะเพศ การเป็นผู้รับภาระในการให้กำเนิดบุตรและธิดา และความไม่เท่าเทียมกันทางกฎหมายแล้ว

ผู้หญิงยังต้องมีส่วนร่วมในการใช้แรงงานอย่างสูง อันสืบเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจการเกษตรของไทย ซึ่งโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นเกษตรกรรมภายในครัวเรือน และสืบเนื่องจากจารีตประเพณีบางประการในอดีต เช่น ภายใต้การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช ผู้ชายวัยฉกรรจ์ มักถูกเกณฑ์ให้เข้ารับราชการภายใต้ระบบไพร่เป็นเวลานานดังนั้น ผู้หญิงที่อยู่ข้างหลังจึงจำเป็นต้องเข้าจัดการงานด้านเกษตรกรรมและการค้าขาย

ผู้หญิงไทยส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตร รองลงมาได้แก่ ภาคการพาณิชย์ การบริการ และการอุตสาหกรรมหัตถกรรม การรับราชการ ส่วนหญิงไทยในชนบทยังเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบ้านทั้งหมด ตั้งแต่การหุงหาอาหาร การถนอมอาหาร การดูแลบ้าน และดูแลด้านสุขภาพอนามัยของคนในครอบครัว เป็นต้น

เมื่อสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ชุมชนเมืองและอุตสาหกรรมอัตราส่วนของผู้หญิงในภาคเกษตรก็ลดลง ในแต่ละปีจะมีผู้หญิงอพยพเข้าสู่กรุงเทพฯ เพื่อหางานทำหารายได้เพิ่ม ผู้หญิงเหล่านี้จะมีช่องทางในการทำงานที่จำกัด เพราะยังขาดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ผู้หญิงที่อพยพเข้ามากรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะมาทำงานเป็นคนรับใช้ตามบ้าน นอกจากนั้นก็ทำงานอื่นทำ เช่น โรงงานทอผ้า โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า รองเท้า และโรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูป แหล่งจ้างงานผู้หญิงที่อพยพเข้ามากรุงเทพฯ อีกอย่างหนึ่งคืองานประเภทให้บริการทางเพศ ผู้หญิงที่ถูกล่อลวงเข้าสู่อาชีพเหล่านี้ในวันจะเพิ่มมากขึ้นทุกที ซึ่งจะกลายเป็นปัญหาสังคมต่อไป สิ่งที่น่าวิตกที่สุดก็คือการที่มีโสเภณีเพิ่มขึ้น เพราะบางคนคิดว่าอาชีพเหล่านี้เป็นใบเบิกทางให้หลุดพ้นจากความจน โดยไม่ได้คำนึงถึงโรคเอดส์ที่เป็นอันตรายถึงชีวิต และค่ารักษาพยาบาลที่จะตามมา

ผู้หญิงไทยยังไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับชายทางด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับบางประการ มีกฎหมายบางมาตราที่จำกัดสิทธิของสตรีที่จะเข้ารับราชการและตำแหน่งทางการเมืองบางตำแหน่ง เช่น ระเบียบข้าราชการพลเรือนบางมาตรา ระเบียบการเข้ารับราชการและตำแหน่งทางการเมืองบางตำแหน่ง เช่น ระเบียบข้าราชการพลเรือนบางมาตรา ระเบียบการเข้ารับราชการทหาร ตำรวจ และกฎหมายที่เกี่ยวกับการหย่าขาดจากสามีโดยอ้างเรื่องขู่สาว ในขณะที่ผู้ชายได้รับสิทธิทางกฎหมายในเรื่องนี้ การดำเนินการตามกฎหมายบางครั้งก็มีช่องโหว่มาก เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงาน และโสเภณี ทำให้ผู้หญิงบางกลุ่มถูกเอารัดเอาเปรียบเสมอมา

รัฐบาลไทยเริ่มให้ความสนใจสถานภาพของสตรีมากขึ้น เมื่อองค์การสหประชาชาติได้ประกาศในปี พ.ศ.2518 เป็นปีสตรีสากลและระหว่างปี พ.ศ. 2519-2528 เป็นทศวรรษสตรี ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศสมาชิกได้ยอมรับหลักการของปีสตรีสากล และส่งผู้แทนไปร่วมประชุมระดับโลกที่กรุงเม็กซิโก ผลของการสัมมนานี้ ทำให้ความสนใจด้านพัฒนาสตรีเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการ

ที่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้บรรจุแผนพัฒนาสตรีเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (2520-2524)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (2520-2524) ได้ระบุถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ เช่น เด็กชายมีโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนมากกว่าเด็กหญิง การเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงในการจ้างงานการเลื่อนตำแหน่งและอัตราเงินเดือน และได้วางมาตรการที่จะแก้ไขปัญหเหล่านี้ เช่น การจัดการศึกษาเพิ่มเติม การศึกษาผู้ใหญ่ และการจัดอบรมทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะสำหรับสตรีในเขตชนบท การออกระเบียบรับรองสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างข้าราชการชายและหญิงในการเลื่อนขั้นในระบบราชการ การกระตุ้นให้มีการจ่ายอัตราของค่าจ้าง และความมั่นคงในการทำงานเท่าเทียมกันในอาชีพอื่น ๆ นอกจากนี้ได้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่ยังไม่ให้ความยุติธรรมต่อผู้หญิง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 (2525 - 2529) ผู้หญิงถูกจัดว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษของการพัฒนา ได้เน้นถึงปัญหาสตรีในการจ้างงาน การศึกษาสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านสังคมและการเมือง ปัญหาที่หยิบยกขึ้นมา ได้แก่ ปัญหาการไม่รู้หนังสือของกลุ่มสตรี ปัญหาโภชนาการในระหว่างตั้งครรภ์ โอกาสอันจำกัดในด้านการเมือง และการบริหารการปกครอง ปัญหาจากทัศนคติของสังคม ที่ว่าผู้ชายจะทำงานได้มากกว่าผู้หญิง และการขาดองค์กระดัดชาติในการพัฒนาสตรีได้มีการเสนอมาตรการแก้ไขหลายประการ ได้แก่ การส่งเสริมในภาคบังคับ และการศึกษานอกโรงเรียนการฝึกอาชีพ การให้บริการด้านสุขภาพโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย การให้ความรู้ด้านโภชนาการและการส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในด้านการเมืองพร้อมทั้งเสนอ ให้มีการแก้ไขกฎหมายที่เลือกปฏิบัติต่อสตรี และการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานระดับชาติในเรื่องเกี่ยวกับสตรี

นอกจากแผนพัฒนาสตรีที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว รัฐบาลยังได้จัดทำแผนเพื่อการพัฒนาสตรีระยะยาว (2525 - 2544) ซึ่งเป็นแผนที่ครอบคลุมปัญหาและมีเนื้อหาละเอียดมากกว่าที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาห้าปี กล่าวคือแผนพัฒนาสตรีระยะยาว ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาสตรีไว้เป็น 3 ทิศทาง คือ คุณลักษณะส่วนตัว ชีวิตและครอบครัว และการมีส่วนร่วมในสังคม ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว

1.1 มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ รู้จักระวังดูแลป้องกันและรักษาสุขภาพของตนทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ โดยเฉพาะ ในระหว่างตั้งครรภ์คลอดลูก ระยะเลี้ยงดูลูกอ่อนและในช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1.2 มีความรู้อย่างน้อยจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มีพื้นฐานทางด้านสติปัญญา คุณธรรมและทักษะเบื้องต้นในการประกอบอาชีพสามารถพึ่งพาตนเองมีงานทำที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์

1.3 มีความกระตือรือร้นที่จะใช้สิทธิและโอกาส แสวงหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ และเพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาความรู้มาใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่และค่านิยมของครอบครัว โดยเฉพาะสมาชิกที่ยังเป็นเด็กและเยาวชน

1.4 มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมมีคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เพื่อแผ่ความเมตตาธรรม ความรักออกไปสู่มนุษยชาติ

2. ชีวิตและครอบครัว

2.1 มีเสรีภาพในด้านความรักและการเลือกคู่ครอง โดยพิจารณาถึงความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจและอารมณ์ และถือว่า “คุณธรรมทางเพศ” เป็นสิ่งสำคัญเสมอกันสำหรับชายหญิง

2.2 มีสิทธิ์ตัดสินใจในการคุมกำเนิดหรือทำแท้งได้ เมื่อมีเหตุที่จำเป็นภายในขอบเขตของกฎหมาย และชายควรรับภาระในการคุมกำเนิดมากขึ้น

2.3 ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมลูก และในในบ้าน การแบ่งภาระหน้าที่ระหว่างกันควรเป็นไปตามความเหมาะสมโดยความยินยอมพร้อมใจกันทั้ง 2 ฝ่าย

2.4 ทั้งชายและหญิง ต่างมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการสร้างครอบครัวที่มีความอบอุ่นและกลมเกลียว โดยมีความรักความเคารพซึ่งกันและกันเพื่อสร้างพื้นฐานชีวิตที่มีความสุขและมีคุณธรรมให้แก่สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และเปิดกว้างไปถึงคนญาติและชุมชนด้วย

3. การมีส่วนร่วมในสังคม

3.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาท โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสตรีเอง ทั้งในระดับครอบครัวและชุมชน

3.2 มีส่วนร่วมคิดและร่วมตัดสินใจในปัญหาและในกิจกรรมชุมชนเคียงไหล่กับชาย

3.3 มีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจตามหลักความสามารถ ทั้งในการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน การรับค่าตอบแทนและโอกาสก้าวหน้าเช่นเดียวกับชาย

3.4 มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การเมืองและการปกครองในทุกระดับมากขึ้น รวมทั้งกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและสันตนาการในทุกรูปแบบตามความสามารถที่เพิ่มขึ้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2529 - 2533) ไม่ได้ระบุให้สตรีเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษไว้อย่างไรในแผนพัฒนา ฉบับที่ 5 ในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 แบ่งออกเป็น 10 แผนอย่างกว้าง ๆ ซึ่งภายใต้แผนงานเหล่านี้ไม่ได้ระบุถึงสตรีโดยตรงอย่างไรก็ดีในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 นี้ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาสตรีฉบับเพิ่มเติม โดยคณะอนุกรรมการประสานงานและปฏิบัติงานพัฒนาสตรีแห่งชาติแผนนี้ระบุจะส่งเสริมสุขภาพอนามัย การศึกษาส่งเสริมอาชีพความเท่าเทียมกันทางสังคมและความเท่าเทียมกันในการทำรายได้ ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้ชายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการวางแผนครอบครัว นอกจากนี้วัตถุประสงค์เหล่านั้นแล้วแผนนี้ยังมุ่งที่จะพัฒนาทั่วโลกในการกำหนดนโยบายจะเอาจริงเอาจังในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายในแผนพัฒนาสตรีในส่วนที่เพิ่มมานี้เพียงใด

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2523 - 2539) ระบุว่า จะสนับสนุนบทบาทสตรีในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการให้โอกาสสตรีได้พัฒนาตามศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จัดการเลือกปฏิบัติทางเพศ โดยการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบให้เหมาะสม และมีผลบังคับใช้อย่างเอาจริงเอาจัง รวมทั้งพัฒนาค่านิยมของสังคมให้ยอมรับคุณค่าของสตรี และการมีส่วนร่วมที่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย จัดให้มีสวัสดิการที่จะเอื้ออำนวยและช่วยเหลือสตรีที่ด้อยโอกาส ตลอดจนส่งเสริมให้สตรีมีจิตสำนึกมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม

โดยทั่วไปในช่วงที่ผ่านมา สถานภาพสตรีไทยเริ่มพัฒนาขึ้น จะเห็นได้จากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารระดับชาติ (ดูจากตารางที่ 1) แต่ทัศนคติทางสังคมยังเปลี่ยนแปลงไปอย่างเชื่องช้า แม้ผู้หญิงจะเป็นผู้ให้กำเนิดบุตรธิดาแต่ก็เป็นเรื่องที่หน้าเศร้าที่คนในสังคมบางคนเชื่อว่าผู้หญิงนั้นเหมาะสมกับงานบ้านเท่านั้น ยังมีความเชื่อกันว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ ไม่กล้าตัดสินใจ อ่อนไหว ต้องพึ่งพาผู้อื่น และมีผลผลิตต่ำ ทัศนคติในสังคมเช่นนี้ ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจิตวิทยาต่อผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบ ความเชื่อของผู้หญิงในค่านิยมดังกล่าวก็เป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาและความสำเร็จของตนเอง รวมทั้งของผู้หญิงอื่นด้วยดังนั้นควรแก้ไขทัศนคติเหล่านั้นให้หมดไปเสียก่อน จึงสามารถปรับปรุงสถานภาพของสตรีไทยได้อย่างแท้จริง

ตารางที่ 1 การบริหารระดับชาติ

การบริหารระดับชาติ	จำนวนคน	
	หญิง	ชาย
วุฒิสมาชิก (2535) ¹	7	263
(ร้อยละ)	(2.6)	(97.4)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2535) ¹	12	348
(ร้อยละ)	(3.3)	(96.7)
ข้าราชการตุลาการ (2535) ²	164	1,274
(ร้อยละ)	(11.4)	(88.6)
คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ (2535) ¹	-	10
(ร้อยละ)	(0.0)	(100.0)
คณะรัฐมนตรี (2535) ³	1	24
(ร้อยละ)	(4.0)	(96.0)
ข้าราชการชั้นพิเศษ (ซี 9-11) (2534) ⁴	40	346
(ร้อยละ)	(10.4)	(89.6)

ที่มา :

- 1 กองการประชุมสำนักเลขาธิการรัฐสภา
- 2 คณะกรรมการตุลาการ ฝ่ายวินัยและทะเบียนประวัติ กระทรวงยุติธรรม
- 3 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
- 4 คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ภาพของสตรี

ภาพของสตรีที่เป็นจริงกับภาพของสตรีที่หยาบคายให้ ดูเหมือนเป็นสิ่งที่ตรงกันข้าม ฉลาดชาย รมิตานนท์ (2537 : 3) อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาพของสตรีที่ค่อนข้างสมเหตุสมผลมากคนหนึ่ง โดยอธิบายว่าความคิดทางสังคมมีอคติได้อาจเป็นอคติทางชนชั้น อคติทางชาติพันธุ์ และอคติทางเพศ เป็นต้น ตัวอย่างอคติทางชนชั้น เช่น คำพูดที่ว่า “มีแต่คนชู้เกี้ยวเท่านั้นที่อดตาย” คำพูดนี้สะท้อนความคิดว่าตนจนคือคนที่ชู้เกี้ยว ดูราวจะบอกว่า ชาวนาไทยล้มตาอำปากไม่ได้เพราะชู้เกี้ยว ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงหาได้เป็นอย่างนั้นไม่ ตัวอย่างอคติทางชาติพันธุ์ เช่น สังคมชอบมองว่าชาวเขาชอบทำลายป่า โดยไม่มองว่า ชาวเขามีประวัติความเป็นมาของสังคมและวัฒนธรรม ในเชิงความสัมพันธ์กับระบบนิเวศ ที่แตกต่างไปจากชาวเมือง อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างอคติทางเพศ เช่นสังคมไทยคิดว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ ชู้ฉลาด ไม่อดทน โหล่ จู้ชู้บน ฯลฯ ฉะนั้นผู้หญิงต้องเป็น “ข้างเท้าหลัง” จะเป็นผู้นำ ผู้บริหาร ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ไม่ได้และยังมีอะไรอีกมากมายที่สังคมไทยคิดว่าผู้หญิงเป็นไม่ได้ทำไม่ได้

อาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์ ได้ชี้ให้เห็นถึงภาพของสตรีที่สังคมมักป้ายให้กับสตรีว่าเป็นเพศที่หัวอ่อนยอมรับสภาพ ในขณะที่เดียวกันก็ถือว่าเพศชายกระตือรือร้นและสร้างสรรค์มีรากเหง้ามาจากความเชื่อของสังคมตะวันตกกับสังคมกับสังคมตะวันออกอย่างไร กล่าวคือ

ในสังคมตะวันตกนักคิดหลาย ๆ คน รวมทั้ง FRITJOF CAPAR ผู้เขียนหนังสือที่มีผลต่อระบบคิดของปัญญาชนในสมัยปัจจุบันอย่างมาก เช่นหนังสือเรื่อง THE TAO OF PHYSICS กับ THE TURNING POINT ซึ่งเล่มหลังมีผู้แปลเป็นภาษาไทยแล้ว ให้ชื่อว่า “จุดเปลี่ยนของสังคม” พวกเขาคิดว่า ความคิดของสังคมที่ถือว่าเพศชายเหนือกว่าเพศหญิงนั้นสามารถสืบสาวย้อนหลังกลับไปได้ถึงยุคของ มหานักปราชญ์ของศาสตร์ตะวันตก คือ ARISTOTLE และทฤษฎีที่ว่าด้วยเรื่องเพศ (Theory of sexuality) ของเขาได้ถูกใช้มานานหลายทศวรรษในฐานะที่เป็น “ความมีเหตุมีผลบนฐานของวิทยาศาสตร์” มาโดยตลอดเพื่อกดผู้หญิงไว้ให้อยู่ภายใต้บทบาทที่เป็นรองชาย

ในโลกฝ่ายตะวันออกเช่น ในปรัชญาจีนมีการระบุถึง “หยิน” กับ “หยาง” มีนักคิดตะวันตกให้ความสำคัญศึกษาวิธีคิดแบบตะวันออกเกี่ยวกับเรื่อง “หยิน” กับ “หยาง” เอาไว้แต่ CAPAR คิดว่าทางตะวันตกตีความผิดพลาดมาโดยตลอด กล่าวคือ เอา “หยิน” กับ “หยาง” ไปโยงเข้ากับความคิดเรื่องความเฉื่อยชา (passivity) กับความกระตือรือร้น หรือ ความกระฉับกระเฉง (Activity) นอกจากนี้ยังโยงไปถึงการแบ่งขั้วที่คลาดเคลื่อนว่า “หยิน” กับ “หยาง” คือลักษณะประจำเพศที่ตรงกันข้าม เช่น

หยิน

หยาง

ความเป็นหญิง (FEMININE)

ความเป็นชาย (MASCULINE)

ตอรองได้ (CONTRACTIVE)

เรียกร้องต้องการ (DEMANDING)

เป็นฝ่ายรับ (RESPONSIVE)

เป็นฝ่ายรุก (AGGRESSIVE)

ร่วมมือ (COOPERATIVE)

แข่งขัน (COMPETITIVE)

มีญาณทัศน์ (INTUITIVE)

มีเหตุผล (RATIONAL)

สังเคราะห์ (SYNTHESIZING)

วิเคราะห์ (ANALYTIC)

อาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์ ได้วิเคราะห์ว่าหากสังคมมนุษย์ร่วมสมัย เป็นผลพวง พัฒนาการบนฐานที่ “หยิน” ถูกตีความเป็นเรื่องของความอ่อนแอ เฉื่อยชา ไม่ก้าวหน้าไม่แน่นอนไม่ เด็ดขาด และไม่มีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ และความคิดที่ว่าเป็น “หญิง” และ “หยาง” หรือ ชายเป็นใหญ่ความสัมพันธ์ทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นระหว่างมนุษย์กับมนุษย์หรือความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับธรรมชาติ จึงออกมาในลักษณะที่แข็งกระด้างเรียกร้อง ยืนคำขาดรุกเร้าเอาด้วยกำลัง หรือ พลังที่เหนือกว่า โดยอ้างเอาการแข่งขันมาเป็นกติกากองชีวิต ความมีเหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์ ที่ ปราศจากมิติทางด้านจิตวิญญาณหรือมาตรฐานในการตัดสินใจ สรรพสิ่งทุกอย่างจะถูกแยกแยะออก เป็นส่วน ๆ เพื่อทำการวิเคราะห์ แต่ละจุด ไม่มองเห็นทุกอย่างเป็นองค์รวม

วิธีแบบนี้เองคือวิธีคิดที่ครอบงำสังคมตะวันตกมาก่อน แล้วค่อย ๆ ซอกซอนเข้ามา ครอบงำไปทั่วทั้งโลก CAPAR บอกว่าความจริงแล้วในวัฒนธรรมจีนหรือในความหมายที่แท้จริงของ “หยิน” - “หยาง” สองสิ่งนี้ไม่เคยถูกนำมาเชื่อมโยงกับระบบคุณค่าทางใจเลย อะไรที่ดีไม่ใช่ “หยิน” หรือ “หยาง” แต่สิ่งที่ดีคือดุลยภาพที่มีพลวัตของทั้งสอง สิ่งที่ชั่วหรือเป็นอันตรายคือความไร้ดุลยภาพ ของทั้งสอง ดังนั้น ความคิดเบื้องหลังการพัฒนาของเราไม่ควรแยก “หยิน” ออกจาก “หยาง” ควร เป็นความคิดที่อยู่บนดุลยภาพของ “หยินหยาง” สังคมมนุษย์ควรก้าวไปบนฐานของ “ดุลยภาพระหว่าง บทบาทหญิงชายที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่ง”

พลาโต้ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งยอมรับกันว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมทั้ง ทางตรงและทางอ้อม คือ เป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบภายในตามยุคสมัยของ ประวัติศาสตร์ สภาพภายในครอบครัวซึ่งประกอบด้วยหญิงและชาย ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะ ของสังคม และสภาพแวดล้อมของสังคมก็เป็นเครื่องกำหนดรูปแบบของครอบครัว ต่างฝ่ายต่างส่งผล

สะท้อนซึ่งกันและกัน หญิงหรือชายต่างก็มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน (จรี จุลละเกศ, 2523 : 46)

สตรีกับสื่อมวลชน

การศึกษาประเด็นเรื่องผู้หญิงกับสื่อมวลชนนั้น ซีโมน เดอ โบวัวร์ (Simone de Beauvoir) เคยกล่าวประโยคอันลือลั่นไว้ในหนังสือที่เธอเขียนชื่อ “เพศที่สอง” (The Second Sex) ว่า “คนเรานั้นไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิงหรือก หากแต่ได้กลายมาเป็นในภายหลัง” ประโยคนี้มีความหมายว่า “การเป็นผู้หญิง” มิได้ติดตัวมาตามธรรมชาติแต่กำเนิด แต่ได้มาโดย “ถูกทำให้เป็นไป” จากสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละสังคม มีสถาบันต่าง ๆ ช่วยกันปรุงแต่งความเป็นผู้หญิงให้เป็นอย่างที่เห็นอยู่นับตั้งแต่ สถาบันทางครอบครัวแบบถือพ่อเป็นใหญ่สถาบันการเมืองชายเป็นผู้ปกครองคุ้มครองประเทศ สถาบันทางสังคมชายเหนือกว่าหญิง เป็นต้น และแน่นอนว่าสถาบันสื่อมวลชนซึ่งเป็นสถาบันสังคม ที่มีอิทธิพลไม่น้อยกว่าสถาบันดั้งเดิมอื่น ๆ และจะเพิ่มความสำคัญมากยิ่งขึ้นทุกทีตามกาลเวลาที่ผ่านไป และมีบทบาทในการทำให้คนกลุ่มหนึ่งต้อง “กลายเป็นผู้หญิงไป” อย่างแน่นอน (กาญจนา แก้วเทพ, 2535 : 61-62)

การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับสตรีนั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดในผลงานและผลิตผลของสื่อมวลชนเอง กล่าวคือ การเสนอภาพของหญิงในสื่อมวลชนหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับคนอื่น ๆ ในสังคมนั้นเอง

จากแผนหลักงานสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2525-2544) ในส่วนที่ว่าด้วย “สตรีกับสื่อมวลชน” ได้มีการพิจารณาเรื่องภาพของสตรีที่สะท้อนมาจากเนื้อหาของสื่อมวลชนโดยสื่อมวลชนปริทัศน์ (2534 : 69-75) ได้สรุปย่อเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญจากฉบับเต็มมาเสนอ ดังนี้

1. ความไม่สมดุลในการใช้สื่อมวลชนระหว่างชายหญิง ทั้งในเมืองและชนบท

1.1 การขาดความสมดุลในการใช้สื่อมวลชนระหว่างเพศหญิงกับเพศชายมีสาเหตุมาจากในสื่อมวลชนบางชนิด มีรายการเฉพาะสำหรับผู้หญิงอยู่น้อยมากหนังสือพิมพ์นั้นก็เป็นผู้หญิงมากกว่า ในการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศ โดยเปรียบเทียบระหว่างหญิงกับชาย พบว่าประชาชนเพศชายอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำทุกวัน โดยอ่านทั้งที่บ้านและตามร้านค้าทั่วไป และใช้เวลาการอ่านมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงจะอ่านหนังสือพิมพ์เฉพาะมีเวลาว่าง มีลักษณะไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาสและอ่านเฉพาะข่าวหรือคอลัมน์ที่สนใจอย่างผ่าน ๆ เท่านั้น

1.2 ความไม่สมดุลงของการใช้สื่อมวลชน ระหว่างสตรีที่อยู่ในเมืองกับสตรีที่อยู่ในชนบท เป็นผลสืบเนื่องมาจากความไม่เท่าเทียมของการใช้สื่อมวลชนระหว่างตัวเมืองกับชนบทอยู่แล้ว

1.3 ความไม่สมดุลงของเนื้อหาในสื่อมวลชน เนื่องจากเนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งตอบสนองผู้หญิงชั้นสูงและชนชั้นกลาง ค่านิยมที่แฝงอยู่ในสื่อมวลชนจึงเป็นตัวแทนของผู้หญิงชั้นสูงและชนชั้นกลางอีกด้วย

2. ค่านิยมในทางลบต่อภาพสตรีที่มีในเนื้อหาของสื่อต่าง ๆ ในการวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อมวลชนทั้งที่เกี่ยวกับความบันเทิง โฆษณา หรือ ข่าว จะเห็นว่ามีการสะท้อนภาพพจน์ของผู้หญิงอยู่อย่างจำกัด และส่อนัยไปในทางลบมากกว่าในทางบวก

3. ภาพของสตรีที่ได้รับการสะท้อนอยู่ในสื่อมวลชน จะเป็นภาพแบบฉบับ (Stereotype) อยู่เพียง 2-3 ภาพ คือ เป็นภาพของสัตว์โลกที่แสนสวยแต่ไร้สมอง เป็นวัตถุทางเพศที่ไม่มีสมองนึกคิดตัดสินใจ จึงต้องพึ่งพาผู้ชายอยู่ตลอดเวลา อีกภาพหนึ่งคือภาพของแม่ศรีเรือนหรือกุลสตรีที่ถูกนำเสนอในบทบาทของ “แม่และเมีย” ที่ถูกกำหนดมาตั้งแต่อดีตหรือในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ แก่สังคม คือ อาชีพเลขานุการ เสมียน ครู และพยาบาล เป็นต้น และภาพสุดท้ายซึ่งอาจจะเริ่มมีมากขึ้นทุกที คือ ภาพของผู้หญิงยุคใหม่เริ่มมีการนำเสนอภาพชีวิตของผู้หญิงทั้งในบ้านและที่ทำงาน เช่น ผู้หญิงยุคใหม่ต้องกินเหล้า สูบบุหรี่ ไม่แคร์เรื่องพรหมจารี หรือในโลกภายนอกผู้หญิงจะเก่งกล้าเพียงใดก็ได้ แต่เมื่อกลับเข้าบ้าน จะต้องเป็นแม่และเมียที่ด้อย่างที่เคยเป็นมา

4. การสะท้อนบทบาทของสตรีในสื่อมวลชนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง บทบาทของผู้หญิงที่สะท้อนออกมาในเนื้อหาของสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ มักผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ นอกบ้าน เช่น เกษตรกร แรงงานในอุตสาหกรรม นักวิชาการ ตำรวจ ทหาร นับเป็นอัตราส่วนแรงงานสตรีถึงร้อยละ 67.5 แต่เรื่องราวของผู้หญิงที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ การโฆษณา และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ บทบาทของผู้หญิงที่ปรากฏกลับถูกเน้นหนักอยู่ที่ความเป็นแม่และเมียเท่านั้น อาชีพที่ปรากฏตามสื่อเหล่านั้นเมื่ออยู่อย่างจำกัดและเป็นอาชีพที่อยู่ระดับล่างของอาชีพอื่น เช่น พยาบาลต้องขึ้นอยู่กับหมอ เลขานุการต้องขึ้นต่อหัวหน้า นอกจากนี้ในการวิเคราะห์เนื้อหาในการ์ตูนข่าวของไทยและภาพยนตร์ไทยยุคใหม่ ยังพบว่าอาชีพที่กำหนดให้ผู้หญิงเป็นมากที่สุด คือ เลขานุการ คนรับใช้ ครู โสเภณี และเมียน้อย

สื่อมวลชนบางประเภทยังสอดแทรกค่านิยมว่า ผู้หญิงที่ออกทำงานนอกบ้านนั้นมักจะเป็นคนที่เห็นแก่ตัว และเป็นบุคคลที่ไร้ความสุข เมื่อเทียบกับผู้หญิงที่ทำหน้าที่เป็นแม่และเมีย ทำให้ดูเหมือนว่าชีวิตของผู้หญิงไม่จำเป็นต้องต่อสู้กับสภาพเศรษฐกิจ ไม่ต้องรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

แปลงทางการเมือง ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนยังมีบทบาทน้อยมากในการที่จะช่วยพัฒนาสตรีให้เตรียมพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง

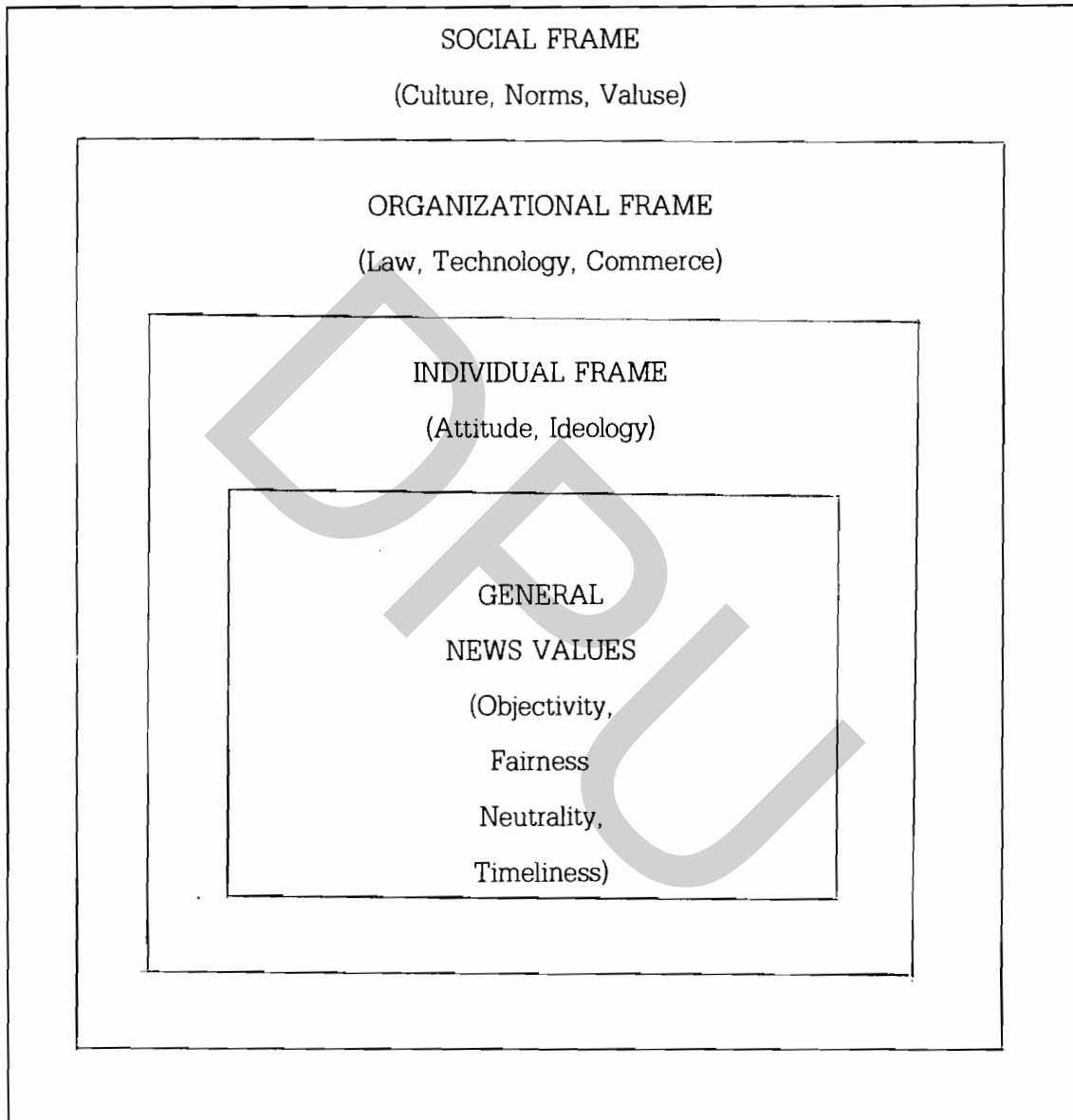
5. การสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างเพศในเนื้อหาสื่อมวลชน จากการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อมวลชนทุกชนิดพบว่า มีเนื้อหาแฝงเร้นที่หล่อหลอมผู้รับสื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ ระหว่างเพศอย่าง ที่ควรจะเป็น เช่นระหว่างหญิงกับชายไม่ว่าจะเป็นในระดับครอบครัวหรือระดับวิชาชีพ ปรากฏว่าความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจของชายมักเหนือกว่าหญิงอยู่เสมอ ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง จากเนื้อหาสื่อมวลชน โดยเฉพาะในรูปแบบของความบันเทิงมักมีการสร้างความสัมพันธ์แบบเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เช่น ในนวนิยายไทย มักนำเสนอภาพของหญิงสองคน คนหนึ่งเป็นนางเอกอีกคนเป็นนางผู้ร้าย สิ่งที่สองคนแย่งกันก็คือต้องการครอบครองและพึงพาผู้ชาย (พระเอก) แต่เพียงผู้เดียว นี่คือการเปรียบเทียบที่สามเส้า เมียน้อย เมียหลวง แบบฉบับของสื่อมวลชน เช่นนี้ทำให้ผู้หญิงมีความรู้สึกเป็นศัตรูซึ่งกันและกัน ยากต่อการร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ของผู้หญิงเอง การนำเสนอเรื่องราวที่เป็นมิตรภาพระหว่างผู้หญิงด้วยกันมีอยู่น้อยมากในสื่อมวลชนไทย

อิทธิพลและผลกระทบที่มีต่อตัวผู้หญิงจากลักษณะของเนื้อหาสื่อมวลชนที่กล่าวมานี้มีหลายประการ กล่าวคือ การตอกย้ำค่านิยมเดิม ๆ ของสตรีให้หนาแน่นยิ่งขึ้น ด้วยการเน้นบทบาทการเป็นวัตถุเพศ ความสวยงามของสตรี โดยมองข้ามพลังความคิดและการสร้างสรรค์ของสตรีที่สามารถระดมมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ ให้เต็มที่มีบทบาททัดเทียมกับชาย ในอีกด้านหนึ่ง การเน้นแต่ในด้านเพศทำให้มีการเติบโตของสื่อลามกในรูปแบบของนิตยสาร การ์ตูน และบทภาพยนตร์ต้องห้ามวีดิทัศน์ ที่ขยายตัวไปพร้อม ๆ กับจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นของผู้หญิงและเด็กที่ถูกทำทารุณกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ

6. ผลิตผลของสื่อมีลักษณะเป็นสินค้าทางธุรกิจที่มุ่งกำไรสูงสุด มากกว่าที่จะเป็นบริการสาธารณะ สื่อมวลชนในแต่ละสังคมสามารถจะมีฐานะเป็นทั้ง “สินค้า” และเป็นทั้ง “บริการสาธารณะ” ไปพร้อมกันได้ แต่สาเหตุของปัญหาในปัจจุบันก็คือสื่อมวลชนไทยมีฐานะเป็นเพียงสินค้าซึ่งถูกควบคุมโดยเจ้าของซึ่งเป็นผู้ชี้ขาดลักษณะของการผลิตเนื้อหา ฉะนั้น สื่อมวลชนไทยจึงขาดกลไกในการควบคุมทิศทางเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน และสังคมผู้ผลิตมักกล่าวอ้างอยู่เสมอว่าการผลิตในรูปแบบดังกล่าวก็เพื่อสนองความต้องการ และรสนิยมของประชาชนโดยไม่ได้คำนึงถึงการสร้างสรรค์ค่านิยมในทางบวกและลดทอนหรือขจัดค่านิยมในทางลบที่มีอยู่ในสังคม

Anura Goonasekera (1992 : 10) ได้กล่าวถึงการพิจารณาข่าวของสื่อมวลชนว่า แทนที่จะมองเนื้อหาของข่าวอย่างธรรมดา ๆ ก็ควรจะพิจารณาถึงที่มาของข่าวนั้น ๆ ด้วยเพราะข่าวเป็นปรากฏการณ์ของสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมจริง ๆ การดู อ่าน หรือฟังข่าวจึงไม่ควรคิดแต่เพียงในแง่ของนามธรรม เช่น ในแง่ของจุดหมายของการเสนอข่าว ความยุติธรรมความเป็นกลางและความฉับไวในการเสนอข่าวเท่านั้น แต่ควรจะได้ประเมินข่าวในแง่ของสื่อสร้างสรรค์สังคมที่เกิดขึ้นในแต่ละวันซึ่งอาจเป็นในแต่ละวันซึ่งอาจเป็นในด้านวัฒนธรรม สิทธิตามลำดับก่อนหลังหรือบูรณสิทธิ สิทธิในการเลือกปฏิบัติและกระทำในสิ่งที่ต้องการหรือการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งแม้ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ไร้ตัวตนสัมผัสจับต้องไม่ได้ แต่เป็นสิ่งที่มื่อทธิพลต่อทัศนคติ ความเป็นผู้มีประโยชน์ และบรรทัดฐานของมนุษย์ในสังคม ข่าวเป็นสื่อที่สร้างสรรค์สังคมโดยมีพฤติกรรมและองค์กรของสังคมเป็นตัวกลั่นกรอง ดังแสดงในภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 ชาวเป็นสื่อสร้างสรรค์สังคมโดยมีพฤติกรรมและองค์การของสังคม
เป็นตัวกลั่นกรอง

ทฤษฎีสตรีคิษา

กาญจนา แก้วเทพ (2535 : 66 - 70) กล่าวว่าได้มีผู้แบ่งทฤษฎีสตรีคิษาออกตาม
จุดยืนใหญ่ ๆ ได้เป็น 2 กลุ่มทฤษฎี คือ

1. System Approach แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้คือ การมองว่าผู้หญิงเป็นระบบย่อยในระบบใหญ่ ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ถูกกำหนดมาให้เหมาะสมกับเพศ ในระบบนี้จะแบ่งงานกันทำ และแบ่งความรับผิดชอบตามลักษณะทางชีววิทยา เมื่อผู้หญิงเป็นเพศที่ตั้งท้อง ก็จำเป็นต้องเลี้ยงดูบุตรด้วย ปริมาณของหญิงจึงอยู่แวดวงของครอบครัว อย่างไรก็ตาม เมื่อระบบใหม่ต้องการให้ผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้าน ไม่ว่าจะเกิดผลมาจากอะไรก็ตาม ผู้หญิงก็จำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปรับปรุงหรือปรับตัวในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย เช่น พัฒนาระดับการศึกษาพัฒนาความสามารถให้เหมาะสมกับระบบใหม่ เช่น เป็นแม่บ้านที่ทันสมัย เป็นแม่ที่รู้จักจิตวิทยาเด็ก

2. Feminist Approach ความรู้ของกลุ่มทฤษฎีนี้ยังประกอบไปด้วยกลุ่มย่อยอีกหลายกลุ่ม ถึงแม้ว่าจะมีแนวความคิดแตกแยกออกไปอย่างไรก็ตาม จุดรวมหลักของแนวทฤษฎีนี้ก็คือ การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งมีลักษณะความไม่เท่าเทียมของเพศมาตั้งแต่สังคมในอดีตถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตามแต่สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาคือการเอาวัดเอาเปรียบระหว่างเพศนั่นเอง

สำหรับการวิเคราะห์สภาพสังคมปัจจุบันทุกสังคมที่กำลังมีอยู่ทุกวันนี้ตามแนวทางนี้ จะเห็นว่าแนวทางนี้ เรากำลังอยู่ในสังคมแบบถืออำนาจของชายเป็นใหญ่ (Patriarchal) ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชายปรากฏอยู่ในทุกมิติของสังคมในสังคมแบบถืออำนาจชายเป็นใหญ่ จะมีทัศนคติทางเพศที่เรียกว่า “เพศนิยม” (Sexist) อันได้แก่ความเชื่อที่ว่าเพศบางเพศมีความเหนือกว่าหรือด้อยกว่าอีกเพศหนึ่ง และใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินวินิจฉัยทุกสิ่งทุกอย่าง

จากการเรียกร้องสิทธิสตรี ได้มีการใช้ทฤษฎีต่าง ๆ กันดังนี้

1. พวกที่เห็นว่าควรปรับปรุงตัวผู้หญิงให้ดีขึ้น แต่จะไม่แตะต้องปัญหาความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ (คล้ายคลึงกับพวก System Approach) พวกนี้จะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องคัดค้านหรือปฏิเสธระบบที่มีอยู่แต่อาจเรียกร้องโอกาสที่จะพัฒนาตัวผู้หญิงให้ดีขึ้น

2. Reform feminist พวกนี้จะเริ่มมองเห็นความไม่เท่าเทียมกันระหว่างในสังคมแต่เห็นว่าปัญหาที่มีอยู่สามารถแก้ไขได้ภายในระบบสังคมที่มีอยู่ ดังนั้นแนวทางของกลุ่มนี้ จึงเรียกร้องโอกาสของการจ้างงาน โอกาสที่เท่าเทียมกันในด้านความก้าวหน้าในเรื่องวิชาชีพ แต่จะไม่วิพากษ์วิจารณ์ระบบสังคมและไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงระบบสังคมที่มีอยู่

3. Marxist feminist แนวทางของพวกนี้เห็นว่า จำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงระบบสังคมที่มีอยู่ (โดยอาศัยการวิเคราะห์แบบเศรษฐศาสตร์การเมือง) และเห็นว่าผู้หญิงจะต้องเข้าร่วมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเสียก่อน จึงจะได้รับการปรับปรุงความเสมอภาค

4. Socialist feminist คล้ายคลึงกับแนวทางที่ 3 แต่เห็นว่าจะรอให้สังคมเปลี่ยนเป็นสังคมนิยมเสียก่อน แล้วจึงเรียกร้องสิทธิสตรีดำเนินไปอย่างควบคู่กัน มิให้แนวคิดเรื่องสังคมนิยมมาอยู่เหนือหรือมาก่อนแนวความคิดเรื่องสิทธิสตรี

5. กลุ่มที่ 5 นี้ มีความเห็นว่า การที่กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 จำเป็นต้องเอาลัทธิมาร์กซ์ และการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์การเมืองมาเป็นฐานการวิเคราะห์แต่ลำพังนั้น เห็นจะไม่เพียงพอสำหรับปัญหาสตรี ทั้งนี้เพราะความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ เป็นปัญหาที่ล้นออกไปนอกกรอบลัทธิมาร์กซ์ และจำเป็นต้องประสานความรู้จากศาสตร์อื่น ๆ โดยเฉพาะด้านจิตวิเคราะห์เข้ามาด้วย

6. Redical feminist ในขณะที่กลุ่มที่ 3,4 และ 5 ต่างมีทัศนะที่เป็นมิตรต่อลัทธิมาร์กซ์และสังคมนิยม กลุ่มที่ 6 นี้จะปฏิเสธแนวคิดเรื่องสังคมนิยม และเศรษฐศาสตร์การเมืองจะเป็นพื้นฐานสำหรับวิเคราะห์การเอาเปรียบทางเพศได้ แนวคิดนี้ก่อมาจากปรากฏการณ์ความเป็นจริงที่ว่า สถานภาพของผู้หญิงในสังคมนิยม ก็ไม่ได้เด่นไปกว่าระบบเสรีทุนนิยมเลย

7. Extreme feminist กลุ่มสุดท้ายนี้เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธทุกสิ่งทุกอย่างนับตั้งแต่ลัทธิมาร์กซ์ เศรษฐศาสตร์การเมือง สังคมนิยม และปฏิเสธแม้การมีอยู่ของเพศชาย แนวคิดหลักของกลุ่มนี้คือ จะต้องขจัดเพศชายออกไปจากปริมณฑลของผู้หญิง และจะต้องรื้อฟื้นระบบหญิงเป็นใหญ่ขึ้นมา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาดา สีสบุตร (2509 : 1-3) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นหญิง เกี่ยวกับบทบาทของหญิงในสังคมไทยปัจจุบัน" โดยการสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนวัยรุ่นซึ่งมีอายุระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 200 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า เด็กวัยรุ่นหญิงในสังคมปัจจุบันไม่ยอมรับสถานะอย่างสตรีในสมัยโบราณเลย และได้ให้ความสำคัญต่อการเป็นเพศหญิงมากขึ้น พยายามยกย่องฐานะและสิทธิต่าง ๆ ของสตรีให้เท่าเทียมชาย

สังข์ พัทธโนทัย (2513 : 1-112) ได้ศึกษาเกี่ยวกับฐานะของสตรีตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยได้ศึกษาจากกฎหมายต่าง ๆ ของไทยเท่าที่มีอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมาตลอดจนพระราชกำหนด ประกาศ พระราชบัญญัติและหลักฐานบางประการที่ชาวต่างประเทศได้เขียนบันทึกไว้ และได้เทียบเคียงกับคัมภีร์มนุธรรมศาสตร์และอรรถศาสตร์ของอินเดีย ซึ่งนับได้ว่าเป็นพื้นฐานแบบฉบับของกฎหมายและขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยมาแต่โบราณด้วย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในอดีตนั้นฐานะความเป็นอยู่ของสตรีไทยด้อยกว่าบุรุษมากจนถือได้ว่าสตรีเกือบไม่มีสิทธิอะไรเลย แต่ต่อมาฐานะความเป็นอยู่ของสตรีไทยได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งในปัจจุบันนี้สตรีมีฐานะเกือบเท่าเทียมกับบุรุษในทุกประการแล้ว

เรืองอุไร กุศลาสัย (2513 : 23-38) ได้ศึกษาเชิงเปรียบเทียบคตินิยมจากสถานะสตรีในประเทศไทย จีน และอินเดีย โดยการศึกษาจากจารีตประเพณีและศาสนา ผลการศึกษาสรุปได้ว่าคตินิยมเกี่ยวกับสถานะของสตรีไทย จีน และอินเดีย บางประการนั้นมีส่วนที่คล้ายคลึงกันอยู่บ้าง แต่สตรีไทยมีคตินิยมที่ดีกว่า กล่าวคือทั้งจีนและอินเดียมีคตินิยมไม่นิยมบุตรหญิง เพราะถือว่าเมื่อสมรสแล้วต้องไปอยู่กับสามีโดยที่บิดามารดาไม่มีสิทธิในตัวบุตรหญิงนั้นอีกต่อไป ซึ่งตรงกันข้ามกับคตินิยมของไทยที่ถือว่าบุตรชายหรือหญิงมีค่าเท่าเทียมกัน

สินี กมลนาวัน (2514 : 401-443) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลทำให้ฐานะและบทบาทของสตรีในสังคมเปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าสตรีสมัยก่อนนั้นมีฐานะและบทบาทในทางสังคมด้อยกว่าบุรุษมากจนอาจถือได้ว่าเกือบจะไม่มีบทบาทในสังคมเลย ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยทางศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณีเข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม อิทธิพลด้านวัฒนธรรมตะวันตก ได้ส่งผลทำให้ฐานะและบทบาทของสตรีมีการเปลี่ยนแปลงให้ทัดเทียมกับบุรุษมากขึ้นตั้งแต่ในสมัยรัชการที่ 4 เป็นต้นมา จนกระทั่งในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าสตรีเสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกับบุรุษแล้ว

สมชาย ปรีชาเจริญ (2515 : 104-146) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอดีตกับปัจจุบันและอนาคตของสตรีไทย จากจดหมายเหตุ พระราชหัตถเลขา ประกาศและประชุมกฎหมายประจำบางฉบับ ตลอดจนวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ของไทย ผลการสรุปได้ว่าในอดีตนั้นสังคมไทยถือว่าสตรีเป็นเพียงวัตถุบำบัดความใคร่และหาสร้าใช้เรือนผู้ซื้อสัตย์เท่านั้น โดยเฉพาะในด้านวรรณคดีแล้วจะมองสตรีในฐานะของผู้

บำเรอทางเพศให้แก่บุรุษที่เป็นตัวเอกของเรื่องแทบทั้งสิ้น ในขณะที่เดียวกันก็ยกย่องบุรุษที่มีภรรยาหลายคนว่าเป็นผู้มีบารมีด้วย

เผ่าทิพย์ จำปาเทศ (2517 : 1-3) ได้ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มชนบางอาชีพที่มีต่อบทบาทของสตรีไทยโดยสุ่มตัวอย่างจากบุคคลที่มีอาชีพเป็นครูแพทย์และวิศวกร รวม 271 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่ากลุ่มชนเหล่านั้นต้องการให้สังคมเลิกล้มความคิดดั้งเดิม และหันมายอมรับและให้การสนับสนุนให้สตรีไทยได้มีบทบาทในสังคมให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เช่น ควรมีสิทธิในการตัดสินใจด้วยตัวเองให้มากกว่าที่เคยเป็นมา และในกิจกรรมที่ต้องกระทำเช่นเดียวกับบุรุษก็ควรมีความเสมอภาคในสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกันกับบุรุษ

บุญเติม ไพเราะ (2519 : 1-3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย ทั้งในครอบครัว สังคม กฎหมาย รวมทั้งบทบาทของสตรีในการรวมกลุ่มในสมาคม โดยได้ศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ค้นคว้าจากห้องสมุด กลุ่มและสมาคมสตรีต่าง ๆ เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ ทัศนคติ ความหวังของสตรี และกิจกรรมที่ทำได้ ผลการศึกษาพบว่า ในสมัยสุดท้ายอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้น สตรีไทยทั่วไปมีสถานภาพและบทบาทในครอบครัวและในสังคมในสังคมที่ต่อยกว่าบุรุษอยู่มากเช่น บิดามารดา สามารถขายบุตรสาวได้สามีสามารถขายภรรยาได้ลงเป็นทาสได้ แต่สตรีไทยส่วนหนึ่งที่อยู่ในครอบครัวชั้นสูงจะมีสถานภาพและบทบาทในครอบครัวและสังคม ดีกว่าสตรีที่อยู่ในครอบครัวสามัญในปัจจุบันนี้ สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเนื่องจากสตรีไทยได้รับการศึกษาสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม สตรีในเมืองก็มีโอกาสต่าง ๆ ดังกล่าวดีกว่าสตรีในชนบท

นนท์ชัย ไชยสุต และคณะ (2520 : 1-2) ได้สำรวจสถานภาพของสตรีไทยในชนบทของจังหวัดลำปางและจะเข้เทรจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครอบครัว พบว่า ร้อยละ 85 เห็นว่าภรรยาควรช่วยทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัวแต่อยากให้อาศัยอยู่บ้าน และร้อยละ 95 เห็นว่าสามีและภรรยาควรจะร่วมกันรับผิดชอบต่อครอบครัวอย่างเท่าเทียมกัน ภรรยาและบุตรสาวควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง และเห็นด้วยที่จะให้สตรีมีบทบาทในสังคมมากขึ้นและผลจากการสำรวจสตรีที่อาศัยอยู่ในครอบครัวกลุ่มตัวอย่างข้างต้น พบว่าสตรีดังกล่าวคิดว่าตนเองว่าไม่เท่าเทียมชาย แต่เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจจึงคิดว่าจำเป็นต้องช่วยทำงานเลี้ยงครอบครัวด้วย งานที่สตรีในชนบทต้องการทำ คือ ค้าขาย รับจ้าง ตัดผม ทำงานโรงงานและบริษัท เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช และตัดเย็บเสื้อผ้า

ธัญญา ประภาสะโนบล (2525 : 1-3) 149-151) ได้ศึกษาถึงสถานภาพของสตรีบางประเทศทั้งในทวีปเอเชีย แอฟริกาและลตินอเมริกา โดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารและหนังสือในห้องสมุด ผลการศึกษาสรุปได้ว่ารูปแบบของสตรีในอุดมคติดั้งเดิมของประเทศต่าง ๆ ที่ศึกษา ส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยบทบาทของแม่และเมีย สถานภาพของสตรีจะต่ำกว่าบุรุษศาสนาและลัทธิอาณานิคมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จำกัดบทบาทและกีดกันการพัฒนาสตรีด้วย สำหรับในด้านการศึกษาพบว่าแทบทุกประเทศมีค่านิยมในการส่งเสริมให้บุตรชายได้เล่าเรียนสูงกว่าบุตรสาวส่งผลให้อัตราการรู้หนังสือโดยเฉลี่ยของสตรีทั่วประเทศต่ำกว่าชายและยังพบว่าโครงการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีได้เป็นไปเพื่อกระตุ้นให้สตรีได้ตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพตลอดจนบทบาทใหม่ในสังคมของตน ทั้งยังมีได้กระตุ้นให้สตรีรู้จักการพึ่งตนเองในระยะยาวด้วย

ชัตติยา กรรณสูต (2523 : 1-2) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสตรีทั่วประเทศในปี พ.ศ.2523 จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกรัฐสภาและประชาชนทั่วไป รวมจำนวน 1,693 คน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาท ระดับความสามารถด้านต่าง ๆ และความหวังของสตรีไทยทั้งในปัจจุบันและในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้ารวมทั้งความเห็นในบางประเด็นเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวครอบครัว และสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนความเห็นเกี่ยวกับปัญหาพิเศษของสตรีบางกลุ่มด้วยผลการสำรวจพบว่าสภาพแวดล้อมภายนอกที่เคยเป็นอุปสรรคในการพัฒนาสตรีทั้งในอดีตและปัจจุบันมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในอนาคตโดยพิจารณาได้จากการเปลี่ยนแปลงในด้านความเชื่อดั้งเดิมที่เคยเป็นอคติต่อสตรี การขยายขอบเขตของการถ่ายทอดความเชื่อเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง การคบเพื่อน การเลือกคู่ครอง ซึ่งเป็นการช่วยสร้างความพร้อมให้แก่สตรีที่จะเผชิญชีวิตได้อย่างทัดเทียมชาย นอกจากนั้นยังได้รับความร่วมมือจากสตรีด้วยกันเองจากกลุ่มที่มีความพร้อมสูงกว่ามากขึ้น

พนิต กุลศิริ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันต่อการพัฒนาสตรี ให้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นกลุ่มตัวอย่าง 8 ชื่อฉบับ จำนวน 205 ฉบับ โดยศึกษาจากปริมาณการเสนอเนื้อหา ตำแหน่งหน้าที่ที่เสนอเนื้อหาการระบุแหล่งข้อมูล วิธีการเสนอเนื้อหาในบทต่าง ๆ และทิศทางในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรี โดยแบ่งประเภทของเนื้อหา เพื่อการพัฒนาสตรีด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) และแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์รายวัน 8 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีเป็นปริมาณเนื้อหาที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับการเสนอเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันทั้งฉบับอย่างไรก็ดี การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีตามที่กล่าวถึงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) และแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544) ได้ครบทุกด้าน โดยเสนอเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีมากที่สุด รองลงมาได้แก่เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี และเนื้อหาที่เสนอน้อยที่สุด คือ เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัว

2. หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 8 ชื่อฉบับ มักเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีไว้ในหน้าต่าง ๆ เป็นปริมาณน้อยตามลำดับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ดาวสยาม เดลินิวส์ และแนวหน้าเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีไว้ในหน้าสตรีมากกว่าหน้าใด แต่หนังสือพิมพ์มติชน มาตุภูมิ สยามรัฐ และบ้านเมือง ไม่มีหน้าใดที่จัดเป็นหน้าสตรี

3. หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 8 ฉบับ ส่วนใหญ่จะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีโดยไม่ระบุแหล่งข้อมูล สำหรับเนื้อหาที่ระบุแหล่งข้อมูลมักจะเป็นแหล่งข้อมูลเอกชนมากกว่าแหล่งข้อมูลของทางราชการ

4. หนังสือพิมพ์รายวัน 8 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาสตรีในลักษณะที่เป็นด้านบวก เป็นกลาง และด้านลบ พบว่ามีการเสนอเนื้อหาในลักษณะที่เป็นกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นการเสนอเนื้อหาในด้านลบ และเนื้อหาในด้านบวก ตามลำดับ

วัชรพร นีรนาทรงสรรค์ (2529 : 3-12) ได้วิเคราะห์เนื้อหาและภาพของผู้หญิงในหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ ดาวสยาม เดลินิวส์ บ้านเมือง ข่าวสด สยามรัฐ และมติชน ในระยะเวลา 7 เดือน คือตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2528 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2529 โดยศึกษาเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์รายวันหน้าแรกหน้าผู้หญิงและหน้าสังคม ซึ่งอยู่ในรูปของข่าว บทความ สารคดี บทสัมภาษณ์ ความรู้ ตอบปัญหา และปกิณกะทั่วไป สำหรับข้อมูลที่ได้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนเนื้อหาทางด้านลักษณะการเสนอเรื่องผู้หญิงของหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับที่ศึกษา และส่วนที่เปรียบเทียบกันระหว่างหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ผลจากการศึกษาพบว่า เนื้อหาด้านข่าวและภาพเกี่ยวกับผู้หญิงที่เสนอในหน้าแรกจะน้อย และข่าวที่เสนอส่วนใหญ่มักจะมีลักษณะที่ก้าวร้าวมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งว่าเป็นการเสนอภาพผู้หญิงมักจะเป็นการเสนอ

เนื้อหาในด้านบวกเป็นการส่งเสริมภาพของผู้หญิงแต่เนื้อหาเหล่านั้นก็เป็นเพียงเรื่องของคนในสังคมระดับสูงเท่านั้น

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถได้คำตอบในเชิงที่เป็นทั้ง System Approach และ Feminist Approach (กาญจนา แก้วเทพ, 2535 : 66-70) ในด้าน System Approach คือคำตอบที่เกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมยุคใหม่ที่ผูกพันอยู่กับองค์กรอื่น ๆ ส่วนในด้าน Feminist Approach จะให้คำตอบในเชิงเปรียบเทียบระหว่างเพศหญิงกับเพศชายซึ่งจะสามารถเทียบได้ว่าสอดคล้องหรือแตกต่างจากงานวิจัยที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้นหรือไม่

สรุปทฤษฎีสตรีศึกษา

1. System Approach แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้คือการมองว่าผู้หญิงเป็นระบบในระบบใหญ่ ซึ่งต้องผูกพันอยู่กับองค์กรอื่นเมื่อระบบใหญ่มีการเปลี่ยนแปลง ระบบย่อยต้องมีการปรับตัว ดังนั้นเมื่อระบบสมัยใหม่ต้องการให้ผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้านผู้หญิงก็จำเป็นจะต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปรับตัวในด้านต่าง ๆ ตามไปด้วย

2. Feminist Approach คือแนวคิดที่แตกแยกออกไปแต่มีจุดรวมหลักแนวคิดทฤษฎีนี้คือการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและเพศชายในลักษณะความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศ

จะเห็นได้ว่าผลงานวิจัยที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้นจะสามารถให้คำตอบในเชิง System Approach และ Feminist Approach ส่วนงานวิจัยที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว จะได้ในคำตอบที่เป็นทั้งในเชิง System Approach คือคำตอบที่เกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมยุคใหม่ที่ผูกพันกับองค์กร และ Feminist Approach จะให้คำตอบในเชิงเปรียบเทียบระหว่างเพศหญิงกับเพศชายในประเด็นที่จะศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยเรื่องนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรายวัน ประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณ ที่ตีพิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพมหานครในปี 2536 กับบรรณาธิการและนักข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ

1. หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณ จำนวน 4 ชื่อฉบับ ได้แก่
  - 1.1 หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพจำนวน 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ สยามรัฐ กับ

มติชน

- 1.2 หนังสือพิมพ์รายวันประเภทปริมาณจำนวน 2 ชื่อฉบับ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ

โดยจะเก็บตัวอย่างสัปดาห์ละ 1 ฉบับต่อ 1 ชื่อฉบับ สลับวันกันไปเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์ของสัปดาห์แรกของเดือนมกราคม พ.ศ. 2536 ถึงสัปดาห์สุดท้าย ของเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536 รวมทั้งสิ้น 53 สัปดาห์ จะได้ตัวอย่างจำนวน 53 ฉบับ/ชื่อฉบับ จำนวนตัวอย่าง 4 ชื่อฉบับรวมเป็น 212 ฉบับ

วิธีการเก็บตัวอย่าง ดังแสดงในตารางเก็บตัวอย่าง

ตารางเก็บตัวอย่าง

สัปดาห์	วันที่เก็บตัวอย่าง
1	วันอาทิตย์
2	วันจันทร์
3	วันอังคาร
4	วันพุธ

สัปดาห์	วันที่เก็บตัวอย่าง
5	วันพฤหัสบดี
6	วันศุกร์
7	วันเสาร์
8	วันอาทิตย์

2. บรรณาธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวันสยามรัฐกับมติชน และเดลินิวส์กับไทยรัฐ
จำนวน 12 คน

- 2.1 บรรณาธิการหนังสือพิมพ์สยามรัฐกับมติชน จำนวน 2 คน
กับนักข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐกับมติชน
- 2.2 บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เดลินิวส์กับไทยรัฐ จำนวน 4 คน
กับนักข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์กับไทยรัฐ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ตารางเก็บปริมาณเนื้อหาและประเภทเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภทเป็นคอลัมน์/นิ้ว โดยใช้หน่วย BSU (Basic space unit) ซึ่งกำหนดให้ 1 BSU เท่ากับ 1.5 ตารางนิ้ว (1.5" x 1.5") (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533 : 21)

ตารางที่ 2 แสดงค่าความเชื่อมั่น (R) ของเครื่องมือที่ใช้ผู้ลงรหัส ในการรวบรวมข้อมูลตามวิธีของ Holsti

หนังสือพิมพ์	$C_1 + C_2$	$C_1 + C_2$	R
สยามรัฐ	81	478	0.91
มติชน	139	300	0.93
เดลินิวส์	103	236	0.87
ไทยรัฐ	241	514	0.94
รวม	564	1,228	0.92

ในการคำนวณด้วยสูตรนี้ ค่าที่คำนวณได้ไม่ควรต่ำกว่า 0.75 จึงมีความเชื่อถือได้ (สวรรณคชชชีวะ, 2525 : 53) เมื่อค่าคำนวณครั้งนี้ ผู้ทรงรหัสทั้งสองมีความเชื่อถือได้จึงทดสอบได้ว่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการวิจัยมีความเชื่อมั่นได้

การรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันผู้วิจัยได้รวบรวมจากหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ มติชน เดลินิวส์ ไทยรัฐ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2536 ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ได้จากหอสมุดแห่งชาติและหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ข้อมูลที่เป็นแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบรรณาธิการจำนวน 4 คน และนักข่าวจำนวน 8 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในเชิงปริมาณของกลุ่มตัวอย่างใช้การวัดเป็น BUS (Basic Space Unit) และการหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาทิศทางในการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีไปในทิศทางใด การกำหนดว่าเนื้อหาชิ้นไหนเสนอในทิศทางใดนั้น ใช้การนับจำนวนประโยค ซึ่งจำแนกเป็นด้านบวก ด้านลบ เป็นกลาง ของแต่ละรายเรื่องแล้วตรวจสอบด้วย The Coefficient of Imbalance และหาค่าร้อยละ
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการและนักข่าว ของหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ นโยบาย วิธีการนำเสนอ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสนอภาพของสตรี จะนำมาประมวลและเสนอเป็นรายฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหาทิศทางของการนำเสนอภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันกลุ่มตัวอย่างแต่ละฉบับใช้สถิติการหาค่า The Coefficient of Imbalance

การหาค่า The Coefficient of Imbalance

$$\text{โดยใช้สูตร } C_f = \frac{f^2 - fu}{rt} \quad \text{เมื่อ } f > u$$

$$\text{ใช้สูตร } C_u = \frac{fu - u^2}{rt} \quad \text{เมื่อ } f < u$$

โดยที่ C_f คือ The Coefficient of Favorable Imbalance

C_u คือ The Coefficient of unfavorable Imbalance

f คือ จำนวนหน่วยของเนื้อหาด้านบวก

u คือ จำนวนหน่วยของเนื้อหาด้านลบ

t คือ จำนวนหน่วยของเนื้อหาทั้งหมด

r คือ จำนวนหน่วยของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

ความหมายของค่าที่คำนวณได้

ค่า -1 หมายถึง การเสนอเนื้อหาที่มีทิศทางด้านลบ

+1 หมายถึง การเสนอเนื้อหาที่มีทิศทางด้านบวก

-0.01 ถึง +0.01 หมายถึง การเสนอเนื้อหาที่มีความเป็นกลาง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือ ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐ กับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์ และไทยรัฐ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าวได้จัดลำดับขั้นตอนในการเสนอดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU (Basic Space Unit) ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรี กับความสอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544)
- 2.2 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับ สังคมชนบท
- 2.3 การเสนอเกี่ยวกับเนื้อหาภาพของสตรีที่เป็น ด้านบวก ด้านเป็นกลาง และด้านลบ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ และนักข่าวเกี่ยวกับนโยบายการนำเสนอ และทัศนคติเกี่ยวกับสตรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU (Basic Space Unit) ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับภาพลักษณะสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐ และมติชน กับประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์และไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ต่างมีปริมาณการให้สัดส่วนของข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ในปริมาณที่แตกต่างกันไม่มากนักโดยหนังสือพิมพ์ประเภท

คุณภาพจะมีการเสนอรูปภาพในปริมาณที่มากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการเสนอปริมาณของรูปภาพมากที่สุดเช่นกัน ดูได้จากตารางที่ 3

หนังสือพิมพ์คุณภาพจะมีการเสนอปริมาณของรูปภาพ ข่าว บทความ และอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการเสนอปริมาณของรูปภาพ บทความ ข่าว และอื่น ๆ ตามลำดับเช่นกัน

ตารางที่ 3
ตารางการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี เจริญปริมาณเป็น BSU
ในด้านที่เป็นข่าว บทความ ภาพ ของหนังสือพิมพ์รายวัน

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับภาพของสตรี (หน้าสตรี)									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	53	222	29.84	169	22.72	258	34.68	95	12.77	744	100
มติชน	53	325	23.27	416	27.78	397	28.42	259	18.54	1,397	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	53	327	24.67	327	24.67	454	34.24	218	16.44	1,326	100
ไทยรัฐ	53	265	20.18	397	30.24	471	35.87	180	13.71	1,313	100
รวม	212	1,139	23.83	1,319	27.59	1,580	33.05	742	15.52	4,780	100

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยตรง 744 และ 1397 BSU ตามลำดับที่จะแบ่งเป็นข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยตรง 1326 และ 1313 BSU ตามลำดับซึ่งจะแบ่งเป็นสัดส่วนของข่าว บทความ ภาพ และอื่น

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐ และมติชน กับประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์และไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ต่าง ๆ มีปริมาณการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีไม่แตกต่างกันมากนักหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละชื่อฉบับที่นำมาศึกษาครั้งนี้ต่างก็เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีมีปริมาณและสัดส่วนเนื้อหาที่ในการเสนอเนื้อหาประเภทอื่น ๆ เป็นจำนวนน้อยมาก โดยเฉลี่ยแล้วหนังสือพิมพ์รายวัน 1 ฉบับ จะให้เนื้อหาที่ในการเสนอเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ประมาณ 3885 BSU แต่จากปริมาณเนื้อหานี้แบ่งเนื้อหาที่ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยเฉลี่ยฉบับละ 22.47 BSU หรือประมาณร้อยละ 0.58 ของการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีทั้งหมด ในแต่ละฉบับ ดูจากตารางที่ 4

มติชนเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ภาพของสตรีเป็นปริมาณมากที่สุดคือให้เนื้อหาที่ในการเสนอเนื้อหาเรื่องนี้โดยเฉลี่ยฉบับละ 26.36 BSU หรือปริมาณร้อยละ 0.78 ของการเสนอเนื้อหาทั้งหมดใน 1 ฉบับ รองลงมาได้แก่เดลินิวส์ให้เนื้อหาที่ในการเสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ยฉบับละ 25.02 BSU หรือปริมาณร้อยละ 0.46 ของการเสนอเนื้อหาทั้งหมดใน 1 ฉบับไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาในปริมาณที่น้อยลงมากคือให้เนื้อหาที่โดยเฉลี่ยฉบับละ 24.77 BSU หรือปริมาณร้อยละ 0.55 สยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีนี้น้อยที่สุด คือให้เนื้อหาที่โดยเฉลี่ยฉบับละ 14.04 หรือปริมาณร้อยละ 0.63 ของการเสนอเนื้อหาทั้งหมดใน 1 ฉบับ

ตารางที่ 4

ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU
(Basic Spacd Unit) ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนฉบับ	ปริมาณที่เป็น BSU								
		เนื้อหาทั้งหมด			เนื้อหาอื่น ๆ			เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี		
		เนื้อที่ทั้งหมด	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ	เนื้อที่ทั้งหมด	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ	เนื้อที่ทั้งหมด	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ
สยามรัฐ	53	118,720	2,240	100	117,976	2,225.96	99.37	744	14.04	0.63
มติชน	53	178,080	3,360	100	176,683	3,333.64	99.22	1,397	26.36	0.78
เดลินิวส์	53	289,380	5,460	100	288,054	5,434.98	99.54	1,326	25.02	0.46
ไทยรัฐ	53	237,440	4,480	100	236,127	4,455.23	99.45	1,313	24.77	0.55
รวม	212	823,620	3,885	100	818,840	3,862.45	99.42	780	22.47	0.58

ส่วนที่ 2 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

การวิเคราะห์เนื้อหาภาพของสตรีแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือด้านเนื้อหาภาพของสตรีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544) ด้านเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบท และด้านเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่เป็นด้านบวก ด้านเป็นกลางและด้านลบ

2.1 เนื้อหาภาพของสตรีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว

(พ.ศ.2525-2544)

แผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ.2525-2544) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ด้านชีวิตและครอบครัว และด้านการมีส่วนร่วมในสังคม จากตารางที่ 9, 14, 19 จะเห็นว่าโดยรวมแล้วหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีครบทุกด้านโดยเสนอในปริมาณเนื้อที่เป็นสัดส่วนมากน้อยตามลำดับนี้ ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี 48.91% ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม 41.15% ด้านชีวิตและครอบครัว 91.14%

เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี

ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาที่กล่าวถึงเฉพาะตัวสตรีในการดำเนินชีวิตของสตรี ดูแลป้องกันรักษาร่างกายและจิตใจ การศึกษาและแสวงหาความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ในภาพของสตรีในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาวสามารถแจ้งได้คือ การดำเนินชีวิตของสตรีตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรีเป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรี									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	27	47	24.35	48	24.87	68	35.23	30	15.54	193	100
มติชน	28	29	18.13	48	30	57	33.13	30	18.75	160	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	38	99	26.76	96	26.49	113	30.54	60	16.22	370	100
ไทยรัฐ	68	75	21.68	98	28.32	113	32.66	60	17.34	346	100
รวม	161	250	23.39	298	27.88	347	32.46	180	16.84	1,069	100

ตารางที่ 5 สรุปได้ว่าปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรีเกี่ยวกับ ข่าวบทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณ พบว่ามีปริมาณในการนำเสนอไม่แตกต่างกันมากนักโดยหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทจะเน้นเกี่ยวกับภาพมากที่สุด

ตารางที่ 6
ปริมาณเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดูร่างกายและจิตใจ เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี (หน้าสตรี)									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	4	20	40.82	10	20.41	14	28.57	5	10.20	49	100
มติชน	2	49	27.84	50	28.41	55	31.25	25	14.20	176	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	4	10	22.73	10	22.73	14	31.82	10	22.73	44	100
ไทยรัฐ	36	10	6.76	87	58.78	21	14.19	30	20.27	148	100
รวม	66	89	21.34	157	37.65	104	24.94	70	16.79	417	100

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่าปริมาณเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการดูร่างกาย และจิตใจเกี่ยวกับข่าว บทความ ภาพ อื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณพบว่าปริมาณในการนำเสนอที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพจะเน้นทางด้านข่าวมากกว่าบทความและภาพส่วนของหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณจะเน้นประเภทอื่น ๆ มากกว่าข่าว และบทความ

ตารางที่ 7

ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพงานฝีมือเป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพงานฝีมือ									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	4	15	41.67	9	25.00	5	13.89	7	19.44	36	100
มติชน	24	64	21.19	80	26.49	98	32.85	60	19.87	302	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	5	14	20.29	15	21.74	30	43.48	10	14.49	69	100
ไทยรัฐ	16	14	18.67	11	14.67	40	53.33	10	13.33	75	100
รวม	66	107	22.20	115	23.86	173	35.89	87	18.05	482	100

จากตารางที่ 7 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพงานฝีมือเกี่ยวกับ ข่าว บทความ ภาพ อื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวัน ประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณพบว่า มีปริมาณในการนำเสนอที่แตกต่างกันโดยหนังสือพิมพ์คุณภาพจะมีการนำเสนอข่าวมากกว่าประเภทอื่น ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการนำเสนอภาพมากกว่า

ตารางที่ 8
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและแสวงหาความรู้ของสตรีเป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาและแสวงหาความรู้ของสตรี									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	15	32	31.68	-	-	58	57.43	11	10.89	101	100
มติชน	6	5	33.33	-	-	-	-	10	66.67	15	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	12	16	10.32	30	19.35	99	63.87	10	6.45	155	100
ไทยรัฐ	21	16	16.16	13	13.13	80	80.80	10	10.10	99	100
รวม	54	69	18.65	43	11.62	237	64.05	41	11.08	370	100

จากตารางที่ 8 สรุปได้ว่าปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรีเกี่ยวกับข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณพบว่าไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณมีการเสนอภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ เช่นกัน

ตารางที่ 9
ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีของหนังสือพิมพ์
รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์รายวัน	เนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรี			เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลร่างกายและจิตใจของสตรี		เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพงานฝีมือ		เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและแสวงหาความรู้ของสตรี		รวม			
	จำนวนฉบับ	จำนวนฉบับ	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพสยามรัฐ	53	27	193	4	49	4	36	15	101	50	379	7.15	50.94
มติชน	53	28	160	22	176	24	302	6	15	80	653	12.32	46.74
ประเภทปริมาณเดลินิวส์	53	38	370	4	44	5	69	12	155	59	638	12.04	48.11
ไทยรัฐ	53	68	346	36	148	16	75	21	99	139	668	12.60	50.88
รวม	212	161	1,069	66	417	49	482	54	370	328	2,338	11.03	48.91

จากตารางที่ 9 เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาในเรื่องต่าง ๆ ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525-2544) มีดังนี้

1. **เนื้อหาที่มีปริมาณมากที่สุด** มีจำนวน 1,069 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรี เช่น การเสนอเกร็ดประวัติการทำงานของสตรีนักธุรกิจที่มีชื่อเสียง การเสนอข่าวสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าหญิงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บริจาคเงินเพื่อการกุศล เป็นต้น

2. **เนื้อหาที่มีปริมาณรองลงมา** มีจำนวน 482 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพและงานฝีมือ เช่น การเสนอวิธีการตัดเย็บเสื้อผ้า วิธีการถักเสื้อ วิธีการทำอาหาร วิธีการทำน้ำปลา การกำหนดการสัมมนาด้านวิชาชีพของเจ้าหน้าที่สตรี เป็นต้น

3. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อที่น้อยลงมา** มีจำนวน 417 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับร่างกายจิตใจของสตรี ได้แก่ การเสนอแนะวิธีคลายความเครียด การออกกำลังกาย แนะนำวิธีปฏิบัติตนขณะตั้งครรภ์ การเสนอแนะวิธีรักษาความงาม เป็นต้น

4. **เนื้อหาที่มีปริมาณน้อยที่สุด** มีจำนวน 370 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและแสวงหาความรู้ของสตรี เช่น การแจ้งผลการวิจัยเรื่องโรคเอดส์ เรื่องนารูถุ่นอง แนะนำวัยรุ่นให้ใช้อาณัติ จดหมายตอบผู้อ่านเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพเกี่ยวกับสตรี

การเสนอเนื้อหาตามคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ในหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ เมื่อพิจารณาตามปริมาณเนื้อที่เสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ยต่อฉบับแล้ว จะเห็นได้ว่าไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาด้านนี้มีปริมาณเนื้อที่มากที่สุดโดยเฉลี่ยประมาณ 12.60 BSU ต่อ 1 ฉบับ รองลงมาได้แก่ มติชน ซึ่งเสนอเนื้อหาด้านนี้มีเนื้อที่โดยเฉลี่ยประมาณ 12.32 BSU ต่อ 1 ฉบับ หนังสือพิมพ์ที่มีปริมาณเนื้อที่เสนอเนื้อหาปริมาณน้อยลงมา คือ เดลินิวส์ซึ่งมีเนื้อที่โดยเฉลี่ยประมาณ 12.04 BSU ต่อ 1 ฉบับ สยามรัฐมีเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้านนี้น้อยที่สุดโดยเฉลี่ยประมาณ 7.15 BSU ต่อ 1 ฉบับ และเมื่อพิจารณาตามการแบ่งเนื้อที่ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีแต่ละด้านของหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละชื่อฉบับ สยามรัฐแบ่งเนื้อที่ให้กับเนื้อหาด้านนี้ ร้อยละ 50.94 ของเนื้อที่ที่สยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีทั้งหมดรองลงมา คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี รองน้อยลงมาอีกคือหนังสือพิมพ์เดลินิวส์แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหา ด้านนี้ร้อยละ 48.11 ของเนื้อที่ที่เดลินิวส์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีมติชนแบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหา ด้านนี้เพียงร้อยละ 46.77 ของเนื้อที่ทั้งหมดที่มติชนเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี

สรุปจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณได้แก่ เดลินิวส์ มี 59 เรื่อง แต่มีจำนวน BSU เท่ากับ 638 เรื่อง ส่วนไทยรัฐมี 139 เรื่อง แต่มีจำนวน BSU เท่ากับ 668 เรื่องนั้นแสดงว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ให้ความสำคัญต่อแต่ละเรื่องในปริมาณที่มากกว่า

เนื้อหาด้านชีวิตครอบครัวของสตรี

เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวสตรีในที่นี้กล่าวถึงสตรีในการเลือกคู่ครอง การคุมกำเนิดและการทำแท้ง การเลี้ยงดูอบรมบุตรและงานบ้าน และการครองเรือน จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ เสนอเรื่องต่าง ๆ ในด้านชีวิตและครอบครัวของ โดยจะเริ่มจากเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครองดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง เป็น BSU

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มติชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	3	4	40.00	2	20.20	2	20.00	2	20.00	10	100
ไทยรัฐ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
รวม	3	4	40.00	2	20.00	2	20.00	2	20.00	10	100

จากตารางที่ 10 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาการเลือกคู่ครองเกี่ยวกับข่าว บทความภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพและปริมาณ พบว่าแตกต่างกันโดยที่หนังสือพิมพ์คุณภาพไม่มีการนำเสนอเนื้อหาทางด้านนี้เลย ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการนำเสนอแต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อยโดยจะเสนอข่าวมากที่สุด

ตารางที่ 11
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือน เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการครองเรือน									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	1	-	-	4	50	2	25	2	25	8	100
มติชน	4	10	16.95	35	59.32	-	23.39	12	20.34	59	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	10	13	8.84	40	27.21	80	54.42	14	9.52	147	100
ไทยรัฐ	4	3	25	2	16	3	25	4	33.00	12	100
รวม	19	26	11.50	81	35.84	87	38.50	32	14.16	226	100

จากตารางที่ 11 สรุปได้ว่าปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือน เกี่ยวกับข่าวบทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่า มีปริมาณในการนำเสนอเนื้อหา ด้านนี้ในปริมาณที่ไม่แตกต่างกันโดยหนังสือพิมพ์คุณภาพจะมีการนำเสนอประเภทบทความมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการนำเสนอภาพในปริมาณมากที่สุด

ตารางที่ 12
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดู และอบรมบุตร เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับการเลี้ยงดู และอบรมบุตร									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	2	3	20.00	7	46.67	3	20.00	2	13.33	15	100
มติชน	4	-	-	36	52.17	13	18.84	20	28.39	69	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	3	20	31.75	13	20.63	10	15.87	20	31.75	63	100
ไทยรัฐ	6	4	33.33	2	16.67	4	33.33	2	16.67	12	100
รวม	15	27	16.98	58	36.48	30	18.87	44	27.67	159	100

จากตารางที่ 12 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมบุตรของข่าวบทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่า มีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ และปริมาณ พบว่ามีการนำเสนอปริมาณข่าว บทความมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณจะมีการนำเสนอ ข่าว และภาพมากที่สุด

ตารางที่ 13
ปริมาณเนื้อหาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด และการทำแท้ง เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาที่เกี่ยวกับการคุมกำเนิด และการทำแท้ง									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	1	16	44.44	16	44.44	-	-	4	11.11	36	100
มติชน	2	5	35.71	7	50.00	-	-	2	14.29	14	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	1	4	22.22	7	38.89	5	27.78	2	11.11	18	100
ไทยรัฐ	2	2	20.00	2	20.00	4	40.00	2	20.00	10	100
รวม	6	27	34.62	32	41.03	9	11.54	10	12.82	78	100

จากตารางที่ 13 สรุปได้ว่า ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการคุมกำเนิด และการทำแท้ง ของข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่า มีการนำเสนอที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะเสนอข่าว และบทความ เป็นปริมาณมากที่สุดส่วนประเภทปริมาณมีการนำเสนอรูปภาพเป็นปริมาณมากที่สุด

ตารางที่ 14
ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตและครอบครัวของสตรี ของหนังสือ
พิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์รายวัน	เนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง			เนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือน		เนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและอบรมบุตร		เนื้อหาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการทำแท้ง		รวม			
	จำนวนฉบับ	จำนวนฉบับ	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ													
สยามรัฐ	53	-	-	1	8	2	15	1	36	4	59	1.11	7.93
มติชน	53	-	-	4	59	4	69	2	14	10	142	2.68	10.16
ประเภทปริมาณ													
เดลินิวส์	53	3	10	10	147	3	63	1	18	17	238	4.49	17.95
ไทยรัฐ	53	-	-	4	12	6	12	2	10	12	34	0.64	2.59
รวม	212	3	10	19	226	15	159	6	78	43	2,338	2.23	9.14

จากตารางที่ 14 เนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ในด้านชีวิตและครอบครัว ดังนี้ คือ

1. **เนื้อหาที่มีปริมาณมากที่สุด** มีจำนวน 226 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือน เช่น การเสนอทศัมภษณชีวิตบั้นปลายของภรรยาหม้ายนายพล การเสนอความคิดเห็นความประทับใจของภรรยาที่มีต่อสามี การเสนอคูชีวิตชาวไร่เริ่มจากอาบเหงื่อปลุกมะเขือ เป็นต้น
2. **เนื้อหาที่มีปริมาณรองลงมา** มีจำนวน 159 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมบุตร เช่นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรด้วยนมแม่ การเสนอเนื้อหาแม่เลี้ยงที่ไร้น้ำใจ การเสนอความคิดเห็นความประทับใจในการเลี้ยงดูบุตรของสตรีนักธุรกิจ เป็นต้น
3. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อที่น้อยรองลงมา** มีจำนวน 78 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการทำแท้ง เช่น การตอบจดหมายที่มีผู้เขียนมาถามเรื่องการปฏิบัติตัวของสตรีในการมีเพศสัมพันธ์ การใช้ยาคุมกำเนิด การเสนอความรู้สึกของสตรีที่ได้ยินคำว่าทำแท้ง เป็นต้น
4. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อที่น้อยที่สุด** มีจำนวน 10 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง เช่น การตอบจดหมายที่มีผู้เขียนมาถามเกี่ยวกับการเลือกคู่ครอง บทสัมภาษณ์ของบุคคลสำคัญที่ยังใช้ชีวิตโสดอยู่เมื่ออายุถึงวัยสมควรแล้ว เป็นต้น เนื้อหาที่พบในเรื่องนี้มักเสนอในคอลัมน์ประจำ เช่น “ปัญหาแพทย์ ปัญหาเพศ” และศิราณีตอบปัญหาหัวใจในไทยรัฐ เสพมีสมในเดลินิวส์ เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีด้านชีวิตและครอบครัวนี้ หากพิจารณาตามปริมาณเนื้อที่ที่หนังสือพิมพ์รายวันเสนอเนื้อหาด้านนี้โดยเฉลี่ย ต่อ ฉบับ เห็นได้ว่า เดลินิวส์ให้เนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ ฉบับละ 4.49 BSU รองลงมาได้แก่ ฉบับละ 1.11 BSU ไทยรัฐให้เนื้อที่เสนอเนื้อหาด้านนี้เป็นปริมาณเฉลี่ยต่อฉบับน้อยที่สุด คือ 0.64 BSU ต่อฉบับ แต่เมื่อพิจารณาจากการแบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหา เกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละชื่อฉบับ เดลินิวส์แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้านนี้เป็นปริมาณต่อชื่อฉบับมากที่สุดคือ ร้อยละ 17.95 รองลงมาคือ มติชน แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้านนี้ร้อยละ 10.16 รองน้อยลงมาอีกคือสยามรัฐ แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้านนี้ร้อยละ 7.93 ไทยรัฐแบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้านนี้เพียงร้อยละ 2.59 ของเนื้อที่ที่ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีทั้งหมด

เนื้อหาการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรี

เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาที่กล่าวถึงการที่สตรีมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมบทบาทเกี่ยวกับสตรี มีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประเทศในระดับต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งเป็นการ

แยกตามสตรีระยะยาว (2525-2544) จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อ ฉบับ เสนอเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม โดยจะเริ่มจากการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรีในตารางที่ 15

ตารางที่ 15

ปริมาณการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม และบทบาทเกี่ยวกับสตรี									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	21	57	26.76	55	25.82	71	33.33	30	14.08	213	100
มติชน	35	95	27.64	90	26.47	95	27.94	60	17.65	340	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	22	45	25.86	48	27.59	61	35.06	20	11.49	174	100
ไทยรัฐ	62	65	23.64	88	32.00	80	29.09	42	15.27	275	100
รวม	140	262	26.15	281	28.04	307	30.64	152	15.17	1,002	100

จากตารางที่ 15 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาการมีส่วนร่วม ในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี ของ ข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่า มีปริมาณในการนำเสนอเนื้อหาในปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์ปริมาณก็จะมีการนำเสนอรูปภาพในปริมาณที่มากที่สุด

ตารางที่ 16
การมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม เป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม										
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม		
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ประเภทคุณภาพ:												
สยามรัฐ	9	15	48.39	5	16.13	9	29.03	2	6.45	31	100	
มติชน	14	10	20.00	10	20.00	18	36.00	12	24.00	50	100	
ประเภทปริมาณ:												
เดลินิวส์	6	40	42.55	14	14.89	28	29.78	12	12.77	94	100	
ไทยรัฐ	24	30	26.32	44	38.60	26	22.80	14	12.28	114	100	
รวม	53	95	32.87	73	25.26	81	28.03	40	13.84	289	100	

จากตารางที่ 16 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม ของ ข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาในปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพจะมีการเสนอข่าวในปริมาณมากที่สุดส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณจะมีการนำเสนอข่าวในปริมาณที่มากที่สุดเช่นกัน

ตารางที่ 17
การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศเป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	2	5	22.73	7	31.82	8	36.36	2	9.09	22	100
มติชน	9	21	43.75	17	35.42	6	23.39	4	8.33	48	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	10	31	24.60	35	27.78	6	54.42	54	42.86	126	100
ไทยรัฐ	1	-	-	-	-	4	25	-	-	4	100
รวม	16	57	28.79	59	29.80	24	12.12	60	30.30	198	100

จากตารางที่ 17 สรุปได้ว่า ปริมาณการเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วม ในเศรษฐกิจของของประเทศของข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพและปริมาณพบว่ามีการนำเสนอปริมาณที่แตกต่างกันโดย หนังสือพิมพ์คุณภาพจะเสนอปริมาณข่าวมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณจะมีการนำเสนอปริมาณของอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ข่าว บทความ ภาพ มากที่สุด

ตารางที่ 18
การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเป็น (BSU)

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน	เนื้อหาการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง									
		ข่าว		บทความ		ภาพ		อื่น ๆ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ:											
สยามรัฐ	3	12	30.00	8	20.00	20	50.00	-	-	40	100
มติชน	8	40	24.39	43	26.22	57	34.76	24	14.63	164	100
ประเภทปริมาณ:											
เดลินิวส์	4	30	53.57	15	26.79	7	12.50	4	7.146	56	100
ไทยรัฐ	17	46	21.10	50	22.94	116	53.21	6	2.75	218	100
รวม	32	128	26.78	116	24.27	200	41.84	34	7.11	478	100

จากตารางที่ 18 สรุปได้ว่า ปริมาณเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในการเมือง การปกครอง ของข่าว บทความ ภาพ และอื่น ๆ ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพเป็นปริมาณพบว่ามี การนำเสนอ รูปภาพมากที่สุดส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณจะมีการเสนอ ข่าว เป็นปริมาณมากที่สุด

ตารางที่ 19
ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีของ
หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์รายวัน	การมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี			การมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม		การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ		การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง		รวม			
	จำนวนฉบับ	จำนวนฉบับ	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	จำนวนเรื่อง	BSU	เฉลี่ย/ฉบับ	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ													
สยามรัฐ	53	21	213	9	31	2	22	3	40	35	306	5.77	41.13
มติชน	53	35	340	14	50	3	48	8	164	60	602	11.36	43.09
ประเภทปริมาณ													
เดลินิวส์	53	22	174	6	94	10	126	4	56	42	450	8.49	33.94
ไทยรัฐ	53	62	275	24	114	1	4	17	218	104	609	11.49	46.38
รวม	212	140	1,002	53	289	16	198	32	478	241	1,967	9.28	41.15

จากตารางที่ 19 เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525-2544) จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาเรื่องต่าง ๆ ในด้านการมีส่วนร่วมในสังคม ดังนี้คือ

1. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อหาที่มากที่สุด** มีจำนวน 1,002 BSU ได้แก่ เนื้อหาในการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี เช่น การเสนอข่าวจัดประชุมเรื่องการคัดเลือกสตรีดีเด่น แกลงข่าวการจัดงานวันสตรีสากล การเสนอบทสัมภาษณ์คุณหญิงจะพูดเรื่องการปฏิบัติตัวเป็นผู้หญิงแถวหน้า การเปิด “ศูนย์ข่าวผู้หญิง” และการเสนอความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการค้าหญิงและปัญหาโสเภณี เป็นต้น

2. **เนื้อหาที่มีปริมาณรองลงมา** มีจำนวน 478 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของประเทศในระดับต่าง ๆ เช่นการเสนอบทสัมภาษณ์ของ สส.ปริญญา พ้อรัฐบาลไม่สนใจในบทบาทสตรี การเสนอข่าวการผ่นักกำลังคนกฎหมายเพื่อสตรีไทยเยอรมันร่วมตื่นเต้นสิทธิสตรี ผู้หญิงไทยควรมีส่วนร่วมทางการเมือง สส.หญิงสุดปลื้มเวียดนามสนใจเด็กสตรี เป็นต้น

3. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อที่น้อยลงมา** มีจำนวน 289 BSU ได้แก่ เนื้อหาการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม เช่น การเสนอข่าวที่จังหวัดภูเก็ตจัดงานใหญ่ วีรสตรีกลาง การจัดประชุมการเปิดเทศกาลอาหารไทย การแจ้งกำหนดศาสนา และอบรมสตรีตามโครงการศาสนาและศิลปะและวัฒนธรรมของสภาสตรีแห่งชาติ เป็นต้น

4. **เนื้อหาที่มีปริมาณเนื้อที่น้อยที่สุด** มีจำนวน 198 BSU ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ เช่นการเสนอข่าวแก้ไขแรงงานสตรี การเสนอข่าวคุณหญิงพัชริตติดต่อขอมอบตัวข้อหาบ้านหัน การเสนอข่าวชะโกะ โอวาคะ เธอทำให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นบูม การเสนอข่าวระบบอุตสาหกรรมทำพิษ เป็นต้น

การเสนอเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ นี้หากพิจารณาตามปริมาณการเสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ยต่อฉบับแล้ว ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ให้เนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาที่มากที่สุด คือฉบับละ 11.49 BSU รองลงมาได้แก่มติชน ให้เนื้อที่โดยเฉลี่ยฉบับละ 11.36 BSU รองลงมาอีก คือ เดลินิวส์ ให้เนื้อที่โดยเฉลี่ยฉบับละ 8.49 BSU สยามรัฐเสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 5.77 BSU ต่อฉบับ แต่อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามปริมาณการเสนอเนื้อหาโดยเฉลี่ย ต่อชื่อฉบับแล้วไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่แบ่งเนื้อที่ให้กับเนื้อหาด้ำนนี้มากที่สุดคือ ร้อยละ 46.38 ต่อชื่อฉบับ รองลงมาคือมติชนแบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาด้ำนนี้ปริมาณร้อยละ 43.09 ต่อชื่อฉบับ รองน้อยลงมาอีกคือสยามรัฐได้แบ่งเนื้อที่ให้กับปริมาณเนื้อหาด้ำนนี้ร้อยละ 41.13 ต่อชื่อฉบับ ส่วนเดลินิวส์เป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอเนื้อหาด้ำนนี้น้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 33.94 ต่อชื่อฉบับ ของเนื้อที่ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของเดลินิวส์เอง

โดยสรุปจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์ 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือ สยามรัฐ มติชน และเดลินิวส์กับไทยรัฐ แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในด้านต่าง ๆ ครอบคลุมด้านในปริมาณมากน้อยเหมือนกันตามลำดับดังนี้ เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม และเนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัว โดยสยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในด้านต่าง ๆ ในปริมาณมากน้อยตามลำดับดังนี้เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัว เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม และเนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัว มติชนเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในด้านต่าง ๆ ในปริมาณมากน้อยตามลำดับ ดังนี้คือเนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม และเนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัว สำหรับไทยรัฐนั้นได้แบ่งเนื้อที่ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในด้านต่าง ๆ ปริมาณมากน้อยตามลำดับ ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัว เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคม และเนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัว

หากแยกตามหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณจะพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทมีการนำเสนอในปริมาณที่แตกต่างกันไม่มากนักโดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ มีการเสนอเนื้อหาคุณลักษณะส่วนตัว เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมและเนื้อหาชีวิตและครอบครัวในปริมาณที่มากน้อยตามลำดับ ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการเสนอเนื้อหาคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม และด้านชีวิตและครอบครัวตามลำดับในปริมาณที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบท

เนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมือง ในที่นี้หมายถึง การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราว ข่าว บทความ หรือภาพ ฯลฯ ของสตรีที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง เมืองใหญ่หรืออำเภอเมืองของจังหวัดใหญ่ ๆ ส่วนเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมชนบท ในที่นี้หมายถึงการเสนอเนื้อหาข่าว บทความ หรือภาพ ฯลฯ ของสตรีที่อาศัยอยู่ในชนบท จากการศึกษาหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ พบว่ามีการเสนอภาพของสตรีสังคมเมือง 94.30% และมีการเสนอภาพของสตรีสังคมชนบทเพียง 5.7% ดูได้จากตารางที่ 20

ตารางที่ 20
การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบทของ
หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์ รายวัน	จำนวน ฉบับ	สังคมเมือง		สังคมชนบท		รวม	
		จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ	จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ	รายเรื่อง	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ							
สยามรัฐ	53	86	96.63	3	3.37	89	100.00
มติชน	53	145	96.67	5	3.30	150	100.00
ประเภทปริมาณ							
เดลินิวส์	53	100	84.75	18	15.25	118	100.00
ไทยรัฐ	53	248	96.50	9	2.50	257	100.00
รวม	212	579	94.30	35	5.70	614	100.00

จากตารางที่ 20 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบทของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ พบว่า

1. เนื้อหาที่มีปริมาณมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองเช่นได้มีการเสนอข่าวเกี่ยวกับที่มีสตรีนักธุรกิจชื่อดังในกรุงเทพฯ จะเปิดสถานบริการความงามครบวงจรเพิ่มอีก ดาราสาวจินตหรา สุขพัฒน์ บริจาคเงินเพื่อการกุศล นักศึกษาศรีมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์เก็บกระเป๋าสตางค์ได้ที่ห้างสรรพสินค้า บทสัมภาษณ์อาจารย์สุพัตรา สุภาพ เกี่ยวกับวิธีการอบรมบุตรธิดาในด้านการคบเพื่อน เป็นต้น

2. เนื้อหาที่มีปริมาณน้อยที่สุด ได้แก่ เนื้อหาภาพของสตรีในสังคมชนบทเช่นข่าวสตรี อ.แม่สาย จังหวัดเชียงรายประกาศจะทำมาหากินด้วยลำแข้ง คอลัมน์เส้นทางทำกินเสนอวิธีการปลูกพริกของสตรีชาวไร่ กลุ่มแม่บ้านที่จังหวัดตรังทำน้ำปลาขาย เป็นต้น

การเสนอภาพของสตรีในสังคมเมืองเมื่อพิจารณาตามจำนวนรายเรื่อง พบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอภาพของสตรีเป็นจำนวนรายเรื่องมากที่สุด คือ จำนวน 248 รายเรื่อง รองลงมาคือหนังสือ

พิมพ์มติชนเสนอเป็นจำนวน 145 รายเรื่อง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ จำนวน 100 รายเรื่อง และน้อยที่สุดคือหนังสือพิมพ์สยามรัฐ จำนวน 86 รายเรื่อง

การเสนอภาพของสตรีในสังคมชนบทเมื่อพิจารณาเป็นจำนวนรายเรื่อง พบว่าหนังสือพิมพ์เดลินิวส์เสนอภาพของสตรีเป็นจำนวนรายเรื่องมากที่สุด คือจำนวน 18 รายเรื่อง รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอเป็นจำนวน 9 รายเรื่อง หนังสือพิมพ์มติชน จำนวน 3 รายเรื่อง และน้อยที่สุดคือหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เสนอเป็นจำนวนเพียง 3 รายเรื่อง

โดยสรุปจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือ สยามรัฐ มติชน และเดลินิวส์กับไทยรัฐต่างเสนอภาพของสตรีในสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบทในอัตราส่วน 94.30% และ 5.7% ตามลำดับและหนังสือพิมพ์ที่เสนอภาพของสตรีในสังคมเมืองเป็นจำนวนรายเรื่องมากน้อยตามลำดับคือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน เดลินิวส์ สยามรัฐแต่เมื่อพิจารณาการเสนอภาพของสตรีในสังคมชนบทเป็นจำนวนรายเรื่องมากน้อยตามลำดับคือ เดลินิวส์ ไทยรัฐ มติชน สยามรัฐ

หากแยกเป็นประเภทหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท มีการเสนอปริมาณของภาพของสตรีในสังคมเมืองและสังคมชนบทไม่แตกต่างกัน โดยทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณมีการเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่าสตรีสังคมชนบท โดยที่หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการนำเสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ

2.3 การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่เป็นด้านบวก ด้านเป็นกลางและด้านลบ

ทิศทางการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับนี้ได้ใช้วิธีการคำนวณที่เรียกว่า The Coefficient Of Imbalance ศึกษาทิศทางในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในเชิงปริมาณของแต่ละรายเรื่อง ว่าในการเสนอเนื้อหาเรื่องนั้น ๆ มีการกล่าวถึงภาพของสตรีในด้านบวก ด้านลบ และด้านเป็นกลาง รายละเอียดวิธีการคำนวณดูได้จากระเบียบวิจัยในบทที่ 3

จากการนับจำนวนรายเรื่องของเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีที่ทราบค่าของทิศทางในการเสนอเนื้อหาเรื่องนี้ว่ามีทิศทางบวก ลบ หรือเป็นกลาง โดยการคำนวณโดยใช้สูตรของ The Coefficient of Imbalance แล้ว ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในทุกทิศทาง แต่มักเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ในทิศทางต่าง ๆ มีดังนี้ เสนอทิศทางบวก 33.39% เสนอในทิศทางลบ 9.61% และเสนออย่างเป็นกลาง 57% ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21
ทิศทางการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่เป็นด้านบวก ด้านเป็นกลางและด้านลบของหนังสือ
พิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ

ชื่อหนังสือพิมพ์ รายวัน	จำนวน ฉบับ	ทิศทางบวก		ทิศทางลบ		ทิศทางเป็นกลาง		รวม	
		จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ	จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ	จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ	จำนวน รายเรื่อง	ร้อยละ
ประเภทคุณภาพ									
สยามรัฐ	53	50	56.18	8	8.99	31	34.83	89	100.00
มติชน	53	50	33.33	27	18.00	73	48.67	150	100.00
ประเภทปริมาณ									
เดลินิวส์	53	25	21.18	5	4.34	88	74.58	118	100.00
ไทยรัฐ	53	80	31.13	19	7.39	158	61.48	257	100.00
รวม	212	205	33.39	59	9.61	350	57.00	614	100.00

จากตารางที่ 21 การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีที่เป็นด้านบวก ด้านกลางและด้านลบของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ พบว่า

การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในทิศทางบวก รายเรื่องมีการเสนอเกี่ยวกับภาพของสตรีในทิศทางบวก ได้แก่ รายเรื่องที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับในทางที่ดีเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคม โดยมีค่านวนตาม The Coefficient Of Imbalance ตั้งแต่ + 0.01 ขึ้นไป ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าการกล่าวถึงด้านดีของสตรีมักเป็นการกล่าวถึงการเป็นสตรีที่มีความสามารถ และมีความประพฤติดี สร้างชื่อเสียงให้วงศ์ตระกูล หากกล่าวถึงการเป็นแม่ก็จะเป็นแม่ที่ดีเป็นที่เคารพของบุตร เช่น สตรีที่มีความสามารถบุกเบิกในการเปิดโรงเรียนบ้านเด็ก (หมายถึงเด็กที่ถูกทอดทิ้ง) สิบยอดสตรีนักธุรกิจปี 36 สาวเหนือผู้ประสบความสำเร็จในการเปิดร้านทำแะสลัก เป็นต้น

จากการนับจำนวนรายเรื่องของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ฉบับ ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีในทางบวก ไทยรัฐมีปริมาณรายเรื่องที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในทางบวกมากที่สุด คือ มี 80 รายเรื่อง รองลงมาคือ สยามรัฐและมติชน มีปริมาณรายเรื่องรองลงมาคือมี 50 รายเรื่องเท่ากันทั้ง 2 ชื่อฉบับ เดลินิวส์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในทิศทางบวกน้อยที่สุด คือมี 25 รายเรื่อง

การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในทิศทางลบ รายเรื่องที่มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีในทิศทางลบ ได้แก่ รายเรื่องที่มีการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในทางไปดีเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ให้เกียรติสตรี ดูถูก ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามสตรี โดยมีค่าคำนวณตาม The Coefficient Of Imbalance ตั้งแต่ -0.01 ลงไป จากการศึกษพบว่าการกล่าวถึงสตรีในด้านไม่ดี เป็นไปในเชิงไม่สร้างสรรค์ ไม่ให้เกียรติสตรี ดูถูก ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามสตรี เช่น แม่แท้ ๆ ที่ลูกรักวัยประมาณไม่ถึงเดือนไปได้สะพานลอย ภรรยาสาวคบชู้ฆ่าสามี สาวใจแตกคบเพื่อนจนติดยาเสพติด สาวเหนือชอบประกวดนางงามเพื่อล่ารางวัล สาวอีสานความรู้น้อยเลยเป็นเหยื่อของมหาโจร สาวใหญ่พาหนุ่มน้อยเข้าบ้านหวังมีความสุขแต่กลับถูกเชือด เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับ ภาพของสตรีหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับเสนอในทางลบนั้น เมื่อนับจำนวนรายเรื่องของการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในทิศทางลบแล้ว มติชนเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีปริมาณในการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในทิศทางลบมากที่สุด มี 27 ราย เรื่อง รองลงมาได้แก่ไทยรัฐ มี 19 รายเรื่อง รองน้อยลงมาอีก คือ สยามรัฐมี 8 รายเรื่อง เดลินิวส์ มีปริมาณเนื้อหาที่เสนอภาพของสตรีในทิศทางลบน้อยที่สุดคือ จำนวน 2 รายเรื่อง

การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีอย่างเป็นกลาง รายเรื่องที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีอย่างเป็นกลางนั้นได้แก่รายเรื่องที่เสนอเนื้อหาภาพของสตรี ที่มุ่งให้ข้อเท็จจริงหรือความรู้ทั่ว ๆ ไป และไม่สามารถจำแนกได้ว่าเป็นไปในด้านบวกด้านลบ โดยมีการคำนวณค่าตาม The Coefficient of Imbalance อยู่ระหว่าง -0.01 ถึง +0.01 จากการศึกษครั้งนี้พบว่า การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีอย่างเป็นกลางของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ การแจ้งวันเวลาในการอบรมและจัดสัมมนาซึ่งเป็นกิจกรรมของสตรีการเสนอข่าวต่าง ๆ ทั่วไป เช่น การเปิดอบรมสถาบันเพื่อพัฒนาสตรี คุณหญิงจัดรายการพิเศษ ภรรยา ผ.บ.ท.บ. จัดเลี้ยงให้กลุ่มแม่บ้านสตรี ดร.สายสุรี เป็นแขกรับเชิญในเรื่องปัญหาสตรีและเด็ก เป็นต้น

จากการนับปริมาณรายเรื่องที่หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีอย่างเป็นกลาง ไทยรัฐมีปริมาณการเสนอเนื้อหาภาพของสตรีอย่างเป็นกลางมากที่สุด คือมี 158 รายเรื่อง รองลงมาได้แก่ เดลินิวส์ปริมาณการเสนอ 88 รายเรื่อง รองน้อยลงมาอีกคือ มติชน คือมี 73 รายเรื่อง และสยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่เสนอเนื้อหาภาพของสตรีอย่างเป็นกลางมีปริมาณน้อยที่สุดคือ 31 รายเรื่อง

โดยสรุปจากการศึกษครั้งนี้พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับมีการเสนอทิศทางที่เป็นกลาง บวก ลบ ในปริมาณที่ไม่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะมีการเสนอปริมาณที่เป็นกลาง บวก ลบ ตามลำดับ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการเสนอปริมาณที่เป็นกลาง บวก ลบ ตามลำดับ เช่นกัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ และนักข่าวเกี่ยวกับนโยบายวิธีการนำเสนอ และทัศนคติที่เกี่ยวกับสตรี

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน

1. การนำเสนอภาพของสตรีของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน

ตารางที่ 22

นโยบายเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	ข่าวการประสบความสำเร็จของสตรี หนังสือพิมพ์สยามรัฐมีนโยบายเน้นข่าวสตรีที่มีความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มาเสนอต่อผู้อ่าน รวมทั้งความคิดเห็นของสตรีในข่าวแต่ละเรื่อง อีกทั้งสตรีที่ไม่ประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาก็นำมาเสนอ เช่นกัน ทั้งนี้ เป็นอุทาหรณ์
มติชน	นโยบายให้หนังสือพิมพ์มีสีสัน นโยบายเดิมมติชนเน้นข่าวการเมือง แต่ปัจจุบันนี้ได้เปลี่ยนไปโดยมีความเห็นว่าควรที่จะแทรกเรื่องของสตรีเข้ามาด้วยอย่างน้อยมีข่าวเบา ๆ ซึ่งสามารถทำให้หนังสือพิมพ์มีสีสัน จะรู้สึกไม่เสนอแต่เนื้อหาที่หนักจนเกินไป
เดลินิวส์	นโยบายในการเสนอให้แตกต่างกัน ถือว่าเนื่องจากประเทศไทยมีประชากรที่เป็นหญิงมากกว่าชาย ทุกวันนี้มีสตรีเข้าไปอยู่ในทุกวงการทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ฉะนั้นเรื่องราวสตรีจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจนโยบายในการนำเสนอ จะเสนอในด้านที่แตกต่างกันในแต่ละวันเพื่อประโยชน์สูงสุดและครบทุกด้านไม่ว่าจะแฟชั่น บทสัมภาษณ์ที่ต่างมุมมอง ศิลปะ ครอบครัวย เป็นต้น
ไทยรัฐ	นโยบายในการเสนอเรื่องสตรีให้ครอบคลุมทุกด้าน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีนโยบายอิสระแก่บรรณาธิการสตรี โดยพยายามเสนอเรื่องราวสตรีให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อต้องการให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้ และความบันเทิงเพื่อเป็นประโยชน์ในการที่ปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้

อภิปรายผลจากตารางที่ 22 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายในการนำเสนอไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพมีนโยบายในการนำเสนอสตรีที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จก็นำเสนอได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นอุทาหรณ์ อีกทั้งยังมีนโยบายเพิ่มสีสันให้หนังสือพิมพ์เสนอได้ทั้งข่าวหนักและข่าวเบา ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณจากการสัมภาษณ์ พบว่ามีนโยบายในการเสนอให้แตกต่างกันพร้อมทั้งนำเสนอให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์มีผู้อ่านที่หลากหลายจึงมีการนำเสนอทุก ๆ ด้านที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23
วิธีการและขั้นตอนการเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	หาแหล่งข่าวติดตามข่าวและนำเสนอ หนังสือพิมพ์สยามรัฐมีวิธีการและขั้นตอนโดยเริ่มจาก มีแหล่งข่าวโทรมาบอกให้ทราบ ติดตามหาแหล่งข่าวเอง ก็จะทำการส่งนักข่าวออกไปทำข่าว และกลับมาเขียนข่าวโดยการคิดข่าวจากบรรณาธิการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบแล้วนำเสนอเป็นอันดับต่อไป
มติชน	หาแหล่งข่าวและติดตามข่าวและนำเสนอ หนังสือพิมพ์มติชน มีวิธีการและขั้นตอน โดยส่วนหนึ่งได้จากแหล่งข่าวว่า มีงานที่ไหนหรืออีกส่วนว่า ได้จากการอ่านข่าวและติดตามข่าวหน้า 1 โดยให้นักข่าวไปทำข่าวแล้วกลับมาเขียน แล้วบรรณาธิการจะผู้ที่แก้ไขปรับปรุง หรือรีไรท์อีกทีหนึ่งแล้วจึงนำเสนอ
เดลินิวส์	หาแหล่งข่าวและติดตามข่าวและนำเสนอ วิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอข่าวของเดลินิวส์ คือ เมื่อทราบว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นอาจโทรศัพท์หรือโดยทางโทรสารก็จะส่งนักข่าวออกไปทำข่าว เมื่อได้ข่าวจะส่งให้รีไรเตอร์เขียนข่าว และนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์โดยการผ่านการพิจารณาจากบรรณาธิการข่าวผู้รับผิดชอบก่อน
ไทยรัฐ	หาแหล่งข่าวและติดตามข่าวและนำเสนอ มีแหล่งข่าวโทรมาบอกหรือหาแหล่งข่าวในที่ต่าง ๆ เช่น ในสังคมชั้นสูง แม่บ้านจะบอกว่ามีอะไรที่ก็จะส่งนักข่าวไปทำข่าว และนักข่าวจะเขียนข่าวเองเพราะเป็นผู้ที่รู้ข้อมูลมากกว่าใคร มากกว่ารีไรเตอร์ เพราะถือว่าผู้ที่ทำข่าวกับรีไรเตอร์จะตีความหมายไม่เหมือนกันเสร็จแล้วก็ต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากบรรณาธิการจึงจะส่งเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์

อภิปรายผล จากตารางที่ 23 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่สยามรัฐกับมติชน และประเภทเดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการในการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทไม่แตกต่างกัน ได้จากหาแหล่งข่าว ติดตามข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความต้องการจับใจของการเสนอข่าวนั้นเอง หากไม่ตามขั้นตอนที่กล่าวก็จะทำให้ข่าวที่ลงเกิดการล่าช้าไม่สามารถทันเหตุการณ์ได้

ตารางที่ 24

รูปแบบของการนำเสนอเรื่องของสตรีและสัดส่วนในการนำเสนอ ชั่ว บทความ ภาพและสารคดี

สยามรัฐ	<p>สัดส่วนการนำเสนอรูปแบบที่ไม่ตายตัว</p> <p>การนำเสนอของสยามรัฐในหน้าเดียวกันจะมีข่าวเด็กเยาวชน อันควรถูกเกี่ยวข้องกับสตรี แต่เนื่องจากมีเนื้อที่ค่อนข้างจำกัด คือ 1/2 หน้าเท่านั้นก็จะเฉลี่ยกันลง หากวันไหนเสนอเป็นความ สารคดี ข่าวก็อาจจะหายไป สลับกันไปบ้าง ไม่ตายตัวแล้วแต่ความเหมาะสม</p>
มติชน	<p>สัดส่วนการนำเสนอรูปแบบที่ความเหมาะสม</p> <p>สัดส่วนมติดูอยู่ที่หน้าที่เหลือในแต่ละวัน คือ มติชนจะไม่มีหน้าตายตัวเหมือนฉบับอื่น เนื่องจากมติชนมีโฆษณาเข้ามาในแต่ละวันไม่เท่ากัน แต่ก็ขึ้นตอนวางไว้ว่าใน 1 สัปดาห์ก็จะกระจายไปทั้ง ข่าว รูปภาพ สารคดี แต่ทุกอย่างจะไม่ตายตัว แล้วแต่ความเหมาะสมขึ้นอยู่กับเนื้อหาโฆษณา แต่จะมีหน้าสตรีทั้งหน้าไม่เนื่องจากเป็นนโยบายการตลาด</p>
เดลินิวส์	<p>สัดส่วนการนำเสนอรูปแบบที่ความเหมาะสม</p> <p>สัดส่วนของเดลินิวส์ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม จะไม่กำหนดว่าเท่าใดแต่จะดูจากความสำคัญของเนื้อเรื่อง เนื้อหาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความน่าสนใจ ความเด่นของข่าวแต่จะมีการเสนอสลับกันไปบ้างไม่ว่าจะ ข่าว รูปภาพ บทความ สารคดี</p>
ไทยรัฐ	<p>สัดส่วนเสนอเป็นรูปภาพมากกว่าข่าว</p> <p>สัดส่วนของไทยรัฐจะเสนอทั้งข่าว รูปภาพ บทความ สารคดี แต่จะเน้นให้รูปมากกว่าข่าวหรือบทสารคดี เพราะเห็นว่ารูปเป็นจุดเด่นมากกว่าทั้งนี้ก็ดูความเหมาะสมอีกที</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 24 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และเดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนการนำเสนอรูปแบบของข่าว บทความและภาพไม่แตกต่างกัน ทั้งหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ และประเภทปริมาณในความเห็นที่ว่าไม่มีสัดส่วนที่ตายตัว จะขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางหน้าสตรีมีอิสระในการลงเนื้อหาได้เองก็ได้

ตารางที่ 25
ทิศทางในการนำเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	เสนอทิศทางเป็นกลาง หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้มีการเสนอทิศทางที่เป็นกลาง เช่น มีการเสนอกิจกรรมทั่ว ๆ ไปของสตรี เสนอกิจกรรมพิเศษ เสนอข้อคิดเห็นตามกระแสข่าวทั่วไป ข้อคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับสตรี
มติชน	เสนอทิศทางเป็นกลาง หนังสือพิมพ์มติชนเสนอทิศทางที่เป็นกลางมากกว่า เพราะถือว่าผู้อ่านทุกคนต้องการทราบข่าวที่ หลากหลายไม่เน้นเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกินไป เช่น จะมีการเน้นเรื่องสิทธิสตรี แต่อย่างเดียวไม่ได้
เดลินิวส์	เสนอทิศทางทางด้านบวก หนังสือพิมพ์เดลินิวส์เสนอทิศทางทางด้านบวกเกี่ยวกับกิจกรรมของสตรี ในปัจจุบัน และความสามารถ ของสตรี
ไทยรัฐ	เสนอทิศทางทางด้านบวก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอทิศทางทางด้านบวกมากกว่าเพราะต้องการให้ผู้อ่านทราบว่า สตรีมีความรู้ ความสามารถยังมีอีกมาก

อภิปรายผล จากตารางที่ 25 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภท คุณภาพได้แก่ สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าการนำเสนอเรื่องของสตรีของ หนังสือพิมพ์คุณภาพจะเสนอทิศทางที่เป็นกลาง ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณให้ความเห็นว่า เสนอในด้านทิศทางที่เป็นลบ อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์คุณภาพอาจจะยึดแนวทางของจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ที่ว่า เสนอให้เป็นกลางมากที่สุด แต่ หนังสือพิมพ์ปริมาณยึดในด้านสนับสนุนสตรีที่ยังมีความสามารถว่ามีอีกมาก

ตารางที่ 26
วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีหน้าสตรี

สยามรัฐ	เสนอเรื่องราวสตรีในด้านต่าง ๆ หนังสือพิมพ์สยามรัฐมีวัตถุประสงค์ให้สตรีได้ทราบเรื่องราวในด้านต่าง ๆ ของสตรีด้วยกัน มีการเสนอตัวอย่างของสตรีที่ประสบผลสำเร็จและตัวอย่างของสตรีที่มีปัญหาเพื่อไว้เป็นอุทาหรณ์ด้วย
มติชน	เสนอข่าวสตรีเพื่อเพิ่มสีสัน หนังสือพิมพ์มติชนมีการเสนอข่าวหน้า ๆ มากแล้ว จึงควรจะมีข่าวเบา ๆ มาเสนอบ้าง เพื่อช่วยลดความเครียดของผู้อ่านลงได้
เดลินิวส์	เสนอข่าวสตรีในด้านที่หลากหลาย หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้มีวัตถุประสงค์ให้มีหน้าสตรี เพื่อให้เห็นความหลากหลายของสตรีเป็นเรื่องผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งคล้าย ๆ กับแมกกาซีน
ไทยรัฐ	เสนอเพื่อให้เห็นความสำคัญของสตรี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการเสนอเรื่องราวของสตรี เนื่องจากระยะหลังสตรีมีบทบาทมากขึ้น จึงได้ให้ความสำคัญแก่สตรี จะเห็นว่าเมื่อมีข่าวสำคัญ เช่น ข่าวปฏิวัติ หน้าสตรีก็ไม่ถูกยกเลิก

อภิปรายผล จากตารางที่ 26 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าวัตถุประสงค์ที่มีการจัดให้มีหน้าสตรีของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีการนำเสนอสตรีในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเพิ่มสีสันให้แก่หนังสือพิมพ์ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการนำเสนอข่าวสตรีให้หลากหลาย อีกทั้งยังเสนอให้เกิดความสำคัญของสตรีอีก ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทยึดหลักการองใจผู้อ่านโดยยึดถือตรงที่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย จึงได้สนองต่อผู้อ่านให้เข้าได้ทุกกลุ่มมากที่สุด

ตารางที่ 27
 ความสัมฤทธิ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	<p>มีความสัมฤทธิ์ผลพอควร</p> <p>ถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์สยามรัฐจะได้รับความสนใจจากผู้อ่าน แต่ก็ยังไม่เป็นที่พอใจของบรรณาธิการ เพราะเห็นว่ามีเนื้อที่น้อยบางครั้งมีการเสนอแต่สาระหลัก ๆ จึงทำให้ข่าวเบาต้องถูกตัดออก ทั้ง ๆ ที่ในความเบาเหล่านั้นมีสิ่งอันเป็นประโยชน์ต่อสตรีมาก</p>
มติชน	<p>มีความสัมฤทธิ์ผลพอควร</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนมีความสัมฤทธิ์ผลพอควร เนื่องจากหน้าที่จะเสนอเรื่องราวสตรีมีไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับโฆษณา ที่จะเข้ามาในแต่ละวัน</p>
เดลินิวส์	<p>มีความสัมฤทธิ์ผลมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์มีความสัมฤทธิ์ผลมาก จากการที่มีผู้อ่านได้สอบถามหรือส่งข่าวเข้ามาที่หนังสือพิมพ์</p>
ไทยรัฐ	<p>มีความสัมฤทธิ์ผลมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีความสัมฤทธิ์ผลมาก ซึ่งเห็นได้จากข้อมูลย้อนกลับเข้ามาเป็นส่วนมาก มักมีบริษัทโฆษณา ทำวิจัยและผู้เป็นข่าวบอกว่าสาธารณชนได้ทราบจากไทยรัฐหรือลงไปแล้วกระจายออกไปมาก</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 27 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าความสัมฤทธิ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรีมีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพมีความคิดเห็นความสัมฤทธิ์ผลพอควร เนื่องจากมีเนื้อที่ให้เสนอน้อยส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีความคิดเห็นว่ามีผลสัมฤทธิ์มาก เนื่องจากมีผู้อ่านได้สอบถามหรือส่งข่าวสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากความแตกต่างกันของเนื้อหาเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภท

ตารางที่ 28
ความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">มีความพอใจพอควร</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐให้ความเห็นว่าหนังสือฉบับอื่นสามารถเสนอได้หลายหลายดี เพราะมีเนื้อที่มาก นอกจากเสนอหลายชั้นแล้ว รูปภาพก็ขยายได้ใหญ่ ทำให้น่าอ่าน และดูเป็นจริงเป็นจังมากขึ้น</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">มีความพอใจมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนให้ความเห็นว่าหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ชื่อฉบับจะแตกต่างกันคนละแบบ อย่างไทยรัฐเน้นเกี่ยวกับราชวงศ์ สยามรัฐก็เน้นลิติสตรีโดยทั่วไปก็ประมาณ 40% ของมติชนถือว่าอยู่ในระดับกลาง</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">มีความพอใจมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับก็มีการนำเสนอที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้อ่านได้เลือกอ่านอย่างหลากหลายและกว้างขวางยิ่งขึ้น</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">มีความพอใจน้อย</p> <p>หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ยังให้ความสำคัญแก่นักหน้าสตรีน้อย ข่าวที่ออกมาก็น้อย แสดงว่ายังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรเพียงแต่มีหน้าสตรีก็พอ</p>

อภิปราย จากตารางที่ 28 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพพบว่าบรรณาธิการมีความคิดเห็นในความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นแตกต่างกันไม่มากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพบางฉบับมีความพอใจมากบางฉบับมีความพอใจพอควร ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณบางฉบับให้ความเห็นว่าพอใจมาก บางฉบับให้ความเห็นว่าพอใจน้อย อย่างไรก็ตามทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาที่นำเสนอให้หน้าสตรีแต่ละประเภทไม่เท่ากัน

ตารางที่ 29

ความเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนของการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองและสังคมชนบท

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">เน้นเรื่องราวในสตรีสังคมเมือง</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้มีการเสนอเรื่องราวสตรีในสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท เพราะเนื่องจากสตรีในสังคมเมืองมีบทบาทมากกว่าในชนบท อีกทั้งการติดตามข่าวในชนบทจะล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์เหมือนข่าวในเมือง</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">เน้นเรื่องราวในสตรีสังคมเมือง</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชน มีการเสนอเรื่องราวสตรีในสังคมเมืองมากกว่าชนบท เพราะสตรีเมืองมีการออกสังคมมาก และสตรีชนบทก็อยากจะรู้ว่าสตรีเมืองเขาอยากทำอะไรกันบ้าง แต่หนังสือพิมพ์ก็พยายามลงข่าวสตรีชนบทบ้างเหมือนกัน</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">เน้นเรื่องราวในสตรีสังคมเมือง</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองมากกว่าชนบท เพราะว่าสตรีในสังคมเมืองมีบทบาทในสังคมมากกว่า และนักข่าวในชนบทน้อย ข้อมูลที่นำส่งก็ล่าช้า ทำให้ไม่ทันเหตุการณ์</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">เน้นเรื่องราวในสตรีสังคมเมือง</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท เนื่องจากความล่าช้าของการส่งข่าวมายังสำนักพิมพ์ เพราะข่าวสารข้อมูลจะต้องเร็ว ฉับพลัน และทันต่อเหตุการณ์</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 29 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งประเภทคุณภาพ และปริมาณมีความเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนของการเสนอเรื่องราวสตรีสังคมเมืองและสังคมชนบทไม่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ แหล่งข่าวก็อยู่ในเมือง อีกทั้งนักข่าวในชนบทน้อย ข้อมูลที่ส่งก็ล่าช้า ทำให้ไม่ทันเหตุการณ์ อาจทำให้ขาดคุณสมบัติของการเสนอข่าวได้

2. ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรี

ตารางที่ 30
ทักษะเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยทั่ว ๆ ไป

สยามรัฐ	<p>เสนอภาพของสตรีที่ดี</p> <p>โดยทั่วไปแล้วสตรีมีภาพลักษณ์ที่ดีมีความสามารถมากยิ่งขึ้น กล้าพูดกล้าแสดงออกและสามารถหารายได้จุนเจือเลี้ยงบำเคียงโหล่กับชายได้</p>
มติชน	<p>สตรีมีบทบาทความสามารถมากขึ้น</p> <p>จะเห็นว่าภาพลักษณ์สตรีโดยทั่ว ๆ ไปจะเป็นสตรีที่เก่ง มีความสามารถทัดเทียมชาย ต่างขึ้นจากในอดีต ที่เป็นเพียงภาพลักษณ์ของสตรีที่เป็นเพียงแม่และภรรยาเท่านั้น</p>
เดลินิวส์	<p>สตรีมีบทบาทในสังคมมากขึ้น</p> <p>โดยทั่วไปเห็นว่าสตรีมีบทบาทในสังคมมากยิ่งขึ้น และมีบทบาทในการทำงานนอกเหนือจากการเป็นแม่บ้าน ส่วนแวดวงใดจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับสตรีด้วย สตรีทั่วไปเก่งขึ้น ฉลาดขึ้น มีความมั่นใจ สามารถตัดสินใจได้เอง</p>
ไทยรัฐ	<p>สตรีมีความสามารถและเก่งมากขึ้น</p> <p>โดยทั่วไปสตรีเดี๋ยวนี้เก่ง มีความสามารถมากขึ้น กล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้นไม่หมกตัวเป็นแค่แม่บ้านเหมือนอดีต มีการออกมาอยู่แถวหน้ามากขึ้น แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อย</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 30 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่า ความคิดเห็นของบรรณาธิการเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยทั่วไปของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทมีความเห็นไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทให้ความเห็นว่าสตรีโดยทั่วไปมีภาพที่ดีมีบทบาทและความสามารถมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีปัจจุบันมีการศึกษามากขึ้น และสามารถเลี้ยงบำเคียงโหล่ทัดเทียมกับชายได้

ตารางที่ 31
ทัศนะเกี่ยวกับสตรีเมื่อเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์

สยามรัฐ	เสนอภาพของสตรีที่ดี หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้นำเสนอภาพของสตรีที่ดี เพราะส่วนใหญ่คนที่ถูกนำมาเสนอส่วนมากเป็นบุคคลเกียรติยศ การนำเสนอจะเป็นให้อ่านทราบว่าสตรีที่นำเสนอจะเป็นแบบอย่างที่ดีได้
มติชน	เสนอความสามารถของสตรี หนังสือพิมพ์มติชนเสนอเกี่ยวกับภาพความสามารถในการทำงานของสตรีที่น่าสนใจ และน่าติดตามว่าเหตุใดจึงมีความสามารถเช่นนั้น
เดลินิวส์	เสนอความสามารถของสตรี หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้นำเสนอในสิ่งที่สร้างสรรค์เรื่องความสามารถและความสำเร็จ หรือเป็นเรื่องของคนที่ดีโอกาสก็จะนำเสนอให้เห็นว่าทำไมถึงเป็นอย่างนั้น ทำไมต้องประสบปัญหา และหาทางแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ ให้อ่านเข้าใจมากกว่าจะเป็นการซ้ำเติม
ไทยรัฐ	เสนอบทบาทที่หลากหลายของสตรี หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เสนอภาพของสตรีที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหน้าที่การงาน สาขาอาชีพ รวมทั้งบทบาทในครอบครัว ก่อนข้างจะนำมาลงเฉพาะผลงานที่สร้างสรรค์ที่สามารถเป็นตัวอย่างแล้วเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด

อภิปรายผล จากตารางที่ 31 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งปริมาณและคุณภาพมีความเห็นเกี่ยวกับทัศนะของสตรีเมื่อเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่าไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์ปริมาณเสนอความสามารถอีกทั้งเสนอบทบาทที่หลากหลายของสตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการเสนอในสิ่งที่สร้างสรรค์ของสตรี อีกทั้งความเคลื่อนไหวของสตรีว่าบทบาทไปถึงไหนแล้ว ถึงการให้ความสำคัญของสตรีมากยิ่งขึ้นนั่นเอง

ตารางที่ 32

ทัศนคติเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีทางการเมือง

สยามรัฐ	<p>สตรีเริ่มเข้ามาสู่วงการเมืองมากขึ้น</p> <p>การที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้มีกรรการสนับสนุนให้สตรีเข้าสู่วงการเมืองโดยการได้พยายามเสนอบทบาทสตรีที่มีความสามารถเข้ามาอยู่วงการเมืองบ่อย ๆ ทำให้ผู้อ่านเล็งเห็นว่าปัจจุบันควรที่จะสนับสนุนการเมือง โดยให้สตรีเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย</p>
มติชน	<p>สตรีมีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้น</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนได้มีการเสนอสตรีกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองมาก เพื่อที่จะให้ทุกฝ่ายทราบว่าสตรีปัจจุบันได้ก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองไม่แก่ผู้ชาย ทำให้สตรีบางกลุ่มลดความหวาดกลัว ก่อให้ความตื่นตัว และช่วยตัดสินใจออกมาพัฒนาบ้านเมืองได้</p>
เดลินิวส์	<p>สตรีมีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้น</p> <p>การเสนอสตรีมีส่วนร่วมทางการเมือง ค่อนข้างเหมือนกับเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลที่อยากให้สตรีเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้น เพราะจำนวนประชากรหญิงมากกว่าชาย แต่จำนวนการเลือกตั้งยังน้อย</p>
ไทยรัฐ	<p>สตรีมีบทบาททางการเมืองมากยิ่งขึ้น</p> <p>ต้องการที่จะเสนอภาพของสตรีที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองเองเพื่อเป็นแนวทางให้สตรีบางกลุ่มที่ยังไม่กล้าหันมาสนใจการเมืองยิ่งขึ้น และสามารถยืนอยู่แถวหน้าได้ไม่แพ้ชาย</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 32 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และเดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณมีทัศนคติต่อการเสนอเรื่องสตรีทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ต้องการที่จะสนับสนุนสตรีให้เข้าสู่วงการเมืองมากยิ่งขึ้น เพื่อที่สามารถช่วยพัฒนาประเทศชาติได้อีกแรง

ตารางที่ 33
ทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจ

สยามรัฐ	<p>สตรีให้ความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจ</p> <p>สตรียังไม่ให้ความสนใจแก่เศรษฐกิจเท่าที่ควร และสตรีที่มีตำแหน่งใหญ่โตในธุรกิจต่าง ๆ มีน้อย ส่วนใหญ่ยังเป็นเพราะมรดกตกทอด ที่ต่อสู้มาด้วยตนเองยังมีน้อย</p>
มติชน	<p>สตรีมีบทบาทในทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนได้มีการเสนอเป็นหลักกึ่งกลุ่มผู้บริหาร ยิ่งเป็นผู้บริหารที่มีผู้ขายอยู่ได้บังคับบัญชา มากเท่าใด ก็จะเป็นจุดสนใจมากขึ้น แต่ก็เห็นว่าสตรีปัจจุบันมีบทบาททางเศรษฐกิจมากกว่าอดีต</p>
เดลินิวส์	<p>สตรีมีบทบาทในทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์จะไม่เสนอตรง ๆ ว่าได้กำไร หรือบวกลบได้เท่าไร แต่จะเสนอในด้านการ ทำงาน วิธีการทำงานมากกว่า หรือเสนอสตรีที่เป็นเจ้าของกิจการหรือธุรกิจต่าง ๆ ฉะนั้น สตรีจึงมี บทบาททางเศรษฐกิจอย่างมากในปัจจุบัน</p>
ไทยรัฐ	<p>สตรีมีบทบาทในทางเศรษฐกิจมากขึ้น</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจะมีการนำเสนอในระดับผู้บริหาร เดียวนี้ก็มียกขึ้น เพื่อให้เห็นว่าผู้หญิงได้เข้ามา มีบทบาทที่สำคัญ และมีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจมาก</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 33 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ นักข่าวของ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท คุณภาพและปริมาณ มีทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทมีความเห็นว่าสตรีมีบทบาทในเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนน้อย จะนำเสนอถึง ระดับผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพของเศรษฐกิจปัจจุบันที่ต้องใช้จำนวนเงินที่หมุนเวียนที่สูงอาจเป็นไปได้

ตารางที่ 34
ทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านสังคม

สยามรัฐ	<p>สตรีมีบทบาทในสังคมเฉพาะบางกลุ่ม</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐให้ความเห็นว่าสตรีทุกวันนี้เข้ามามีบทบาทในสังคมมากขึ้นแต่ก็ยังมียังน้อยตรงที่กลุ่มสตรีออกมาทำกิจกรรมในสังคมมีจำกัดงานไหน ๆ ส่วนมากก็หน้าเดิม ๆ ทุกงาน น่าจะเปิดโอกาสให้คนใหม่ ๆ บ้าง</p>
มติชน	<p>สตรีนิยมมีบทบาทในสังคมมากขึ้น</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนได้นำเสนอด้านสตรีที่เป็นผู้นำในการสังคมสงเคราะห์แต่จริง ๆ แล้วเขาต้องการสิ่งใดในการสังคมสงเคราะห์นั้น ก็เป็นสิ่งที่เราต้องเฝ้าดูกันต่อไป บางทีก็เสนอบทบาทสตรีในสังคมด้านอื่น ๆ ด้วย เพราะสตรีปัจจุบันนิยมมีบทบาทในสังคมมากขึ้น</p>
เดลินิวส์	<p>สตรีมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์จะเน้นสังคมโดยรวม ไม่เน้นเฉพาะสังคมชั้นสูงอย่างเดียว จะรวมถึงการพัฒนาชนบทด้วย เพราะสตรีเดี๋ยวนี้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเป็นอย่างมาก มีการเสนอความคิดสร้างสรรค์และประโยชน์ต่อสังคมอย่างมากจากการที่จัดใหม่มีองค์การ สมาสตรีต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย</p>
ไทยรัฐ	<p>บทบาทของสังคมมีทั้งบุรุษและสตรี</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอว่าจุดสังคมเป็นจุดที่สำคัญอยู่แล้ว และอาจจะรวมไปถึงด้านครอบครัวซึ่งรวมไปถึงผู้ชายเข้าด้วย จะเลือกเฉพาะสตรีไม่ได้</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 34 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ นักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนคติต่อการเสนอเรื่องสตรีด้านสังคมที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพบางฉบับให้ความเห็นว่าสตรีมีบทบาทในสังคมมากขึ้น บางฉบับให้ความเห็นว่าบทบาทของสังคมขึ้นอยู่กับบุรุษและสตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์มีความเห็นว่าสตรีมีบทบาทในสังคมก็จริงแต่ก็เฉพาะบางกลุ่ม อีกอย่างสังคมจะมีบทบาทไม่ได้ถ้าขาดบุรุษคือ ยังคงให้ความสำคัญกับบุรุษนั่นเอง

ตารางที่ 35
ทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไป

สยามรัฐ	<p>ต้องการเสนอคนรุ่นใหม่</p> <p>ให้ความเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรที่จะเสนอข่าวคนรุ่นใหม่บ้าง เพราะตราบได้ที่ยังไม่เป็นคนรุ่นใหม่ขึ้นมา ก็จะพบแต่คนเดิม ๆ ที่เคยเสนอไป</p>
มติชน	<p>ต้องการเสนอข่าวเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของสตรีด้วย</p> <p>การเสนอด้านทั่วไป ได้แก่ ชีวิตครอบครัวที่ประสบปัญหา จะทำเป็นหน้าสารคดี เพราะปัจจุบันผู้อ่านต้องการข่าวที่หลากหลาย ไม่จำเป็นต้องเป็นข่าวเด่นอย่างเดียว ข่าวเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็นำเสนอได้อาจจะให้ประโยชน์มากกว่าเด่นเสียอีก</p>
เดลินิวส์	<p>ต้องการเสนอสาระสตรีโดยรวม</p> <p>จะเป็นการเสนอเคล็ดลับกันในเรื่องของตัวเอง บุคคล และเป็นสถานการณ์ในช่วงใด ๆ ที่มีความน่าสนใจ จะเห็นได้ว่าสตรีเดียวนี้ความรู้ ความสามารถหลายด้าน ไม่จำเป็นจะต้องเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อย่างเดียวอย่างเช่น ทางด้านครอบครัว การเลี้ยงลูกให้เป็น หรือการทำตัวให้มีคุณธรรม ทำให้ผู้อื่นยกย่อง</p>
ไทยรัฐ	<p>เน้นทางด้านครอบครัวเป็นหลัก</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนอกจากจะเสนอทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง แล้วจะเน้นทางด้านครอบครัว และควรมีการเสนอให้มากกว่านี้เพราะถือว่า สถาบันครอบครัวที่ดีจะทำให้ประเทศชาติเจริญได้</p>

อภิปราย จากตารางที่ 35 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์นักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนคติต่อการเสนอเรื่องราวสตรีด้านทั่วไปที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพบางฉบับให้ความเห็นว่าควรเสนอสตรีรุ่นใหม่บ้าง บางฉบับให้ความเห็นว่า ควรเสนอเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของสตรีด้วย ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณบางฉบับให้ความเห็นว่า ต้องการเสนอสาระของสตรีโดยรวมทุก ๆ ด้าน บางฉบับต้องการให้เน้นด้านครอบครัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทต่างต้องการเสนอด้านทั่วไปต่างทัศนะต่อวัน

การนำเสนอภาพของสตรีตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525 - 2544) ของบรรณารักษณัติการตามที่กำหนดไว้ 3 ด้าน

ตารางที่ 36
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี

สยามรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผนเลย เช่น การลงภาพของสตรีที่มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ คือ รู้จักป้องกันและรักษาสุขภาพของตน โดยเฉพาะการตั้งครรภ์ คลอดลูก สามารถพึ่งตนเองได้และมีงานทำที่เหมาะสม มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ทั้งด้านเศรษฐกิจการเมือง และสังคม
มติชน	ไม่คำนึงแผนแต่ลงครบบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์มติชน ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผนตั้งแต่ภาพของสตรีที่มีร่างกายจิตใจสมบูรณ์ มีความรู้อย่างน้อยก็ภาคบังคับ มีความกระตือรือร้นในการใช้สิทธิ มีความเข้าใจในหน้าที่ เศรษฐกิจการเมืองเป็นอย่างดี
เดลินิวส์	ไม่คำนึงถึงแต่ลงครบบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น การลงภาพของสตรีที่มีร่างกาย จิตใจสมบูรณ์ มีความรู้อย่างน้อยภาคบังคับ และรู้จักรักษาสุขภาพ มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของเศรษฐกิจและการเมือง
ไทยรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยมิได้คำนึงถึงแผนเลย ภาพของสตรีที่มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ มีความรู้อย่างน้อยภาคบังคับ และรู้จักรักษาสุขภาพ มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ซึ่งเศรษฐกิจและการเมือง

อภิปรายผล จากตารางที่ 36 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณารักษณัติการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐและมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท มีการเสนอด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ไม่ได้คำนึงถึงแผนพัฒนาสตรีระยะยาวเลย แต่ลงครบบตามกระแสข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนด้านคุณลักษณะส่วนตัวได้กำหนดไว้ครบกระแสข่าวอยู่แล้ว

ตารางที่ 37
ด้านชีวิตและครอบครัว

สยามรัฐ	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรี ที่มีความคิดและรวมทั้งสนใจและร่วมที่จะพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการได้รับเลือกเข้าทำงาน</p>
มติชน	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชน ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่หญิงมีหน้าที่ผิดชอบร่วมกับชายในการเลี้ยงดูอบรมบุตร รับผิดชอบในการสร้างครอบครัวที่อบอุ่นและหญิงมีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิดหรือทำแท้งได้</p>
เดลินิวส์	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น มีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองโดยพิจารณาถึงความพร้อมเพียงทั้งร่างกาย จิตใจ มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิด ทั้งชายและหญิง มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมลูก</p>
ไทยรัฐ	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีมีเสน่ห์ภาพในด้านความรัก และการเลือกคู่โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิดหรือทำแท้งได้ ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน เลี้ยงดูบุตรและสร้างครอบครัวอบอุ่น</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 37 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท มีการเสนอด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ไม่ได้คำนึงถึงแผนพัฒนาสตรีระยะยาวเลย แต่ลงครบตามกระแสข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนด้านชีวิตและครอบครัวได้กำหนดไว้ครบกระแสข่าวอยู่แล้ว

ตารางที่ 38
ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม

สยามรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาชุมชน มีส่วนร่วมในการคัดเลือกเข้าทำงาน การรับค่าตอบแทนในการก้าวหน้าเช่นเดียวกับชาย
มติชน	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน การเมือง และการปกครองทุกระดับ พร้อมช่วยในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของชุมชน เพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม
เดลินิวส์	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่มีบทบาทในส่วนร่วมตัดสินใจปัญหาของชุมชน ภาพของสตรีที่มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาททางเศรษฐกิจ เป็นต้น
ไทยรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในด้านสังคม โดยไม่คำนึงถึงถึงแผน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี โดยเฉพาะทั้งในครอบครัวและชุมชน มีส่วนร่วมตัดสินใจปัญหา มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

อภิปรายผล จากตารางที่ 38 สรุปได้ว่า จากสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท มีการเสนอด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ไม่ได้คำนึงถึงแผนพัฒนาสตรีระยะยาวเลย แต่ลงครบตามกระแสข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนด้านการมีส่วนร่วมในสังคมได้กำหนดไว้ครบกระแสข่าวอยู่แล้ว

ตารางที่ 39
การเสนอเรื่องสตรีสังคมเมือง

สยามรัฐ	<p>นำเสนอสตรีสังคมเมืองทุกรูปแบบ</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้มีการเสนอเรื่องราวสตรีสังคมเมืองรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการเสนอที่ให้ความรู้สารบันเทิง อีกทั้งไม่ว่าจะเป็นบทสัมภาษณ์ของสตรีที่ดีเด่นทั้งในด้านการงานและสาขาอาชีพอีกด้วย สาเหตุที่มีการเสนอสตรีในเมืองมีบทบาทมากกว่าและข่าวได้มาจับไว้ที่พร้อมจะนำเสนอตามเหตุการณ์</p>
มติชน	<p>นำเสนอสตรีสังคมเมืองระดับไฮโซ</p> <p>การนำเสนอสตรีสังคมเมืองจริง ๆ จะมีงานที่ใหญ่ จำนวนน้อย เช่น การโชว์เครื่องเพชร 50 ล้าน หรือ 100 ล้าน ขณะเดียวกันสตรีสังคมเมืองก็มีชุมชนสโมสรซึ่งเป็นข่าวที่แม้จะไม่ไปทำข่าวก็สามารถเขียนเป็นกระแสข่าวได้</p>
เดลินิวส์	<p>หลายปัจจัยทำให้เสนอสตรีสังคมเมืองมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้มีการเสนอภาพข่าวของสตรีเมืองมาก เนื่องจากสตรีสังคมเมืองมีบทบาทในสังคมมาก อีกทั้งการทำงานส่วนใหญ่ หรือนักข่าวจะอยู่ในเมือง เนื่องจากการนำเสนอจะต้องทันเหตุการณ์จึงจะได้ไม่ล่าช้ากว่าฉบับอื่น ๆ</p>
ไทยรัฐ	<p>นำเสนอสตรีสังคมเมืองระดับไฮโซ</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้มีการนำเสนอสตรีสังคมเมืองเกี่ยวกับความสามารถข่าวสตรีและยังรวมไปถึงบทบาทในครอบครัว ส่วนใหญ่จะเป็นสตรีไฮโซซึ่งที่จริงอยากจะลดสัดส่วนของสตรีไฮโซเหมือนกัน แต่การทำงานและนักข่าวจะอยู่ในเมือง เป็นส่วนใหญ่</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 39 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีการนำเสนอสตรีสังคมเมืองไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ให้ความเห็นว่า จะนำเสนอสตรีสังคมเมืองระดับไฮโซหลายรูปแบบถึงแม้จะไม่ไปทำข่าวก็สามารถนำมาเขียนข่าวได้ นั่นแสดงว่าเสนอสตรีในเมืองนั้นไม่จำเป็นต้องเลือกข่าวให้ยุ่งยาก คือ ถ้าเสนอออกไปผู้อ่านจะยอมรับและสนใจเนื่องจากเป็นสตรีสังคมชั้นสูง

ตารางที่ 40
การเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบท

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">ควรสนับสนุนสตรีที่มีผลงานดีในชนบท</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐได้มีการนำเสนอสตรีในชนบทส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านเกษตร ซึ่งคิดว่าสตรีชนบทยังจะร่วมกันทำกิจกรรมอะไรบ้าง หรือนายกเหล่ากาชาดจังหวัด น่าจะช่วยสตรีกลุ่มนี้เพื่อจะให้มีความก้าวหน้าออกมาสู่สังคมมากขึ้น จะเป็นประโยชน์ในด้านกระจายความคิดในเรื่องอื่น ๆ ได้ และควรจะมีการเพิ่มนักข่าวทางชนบทให้มากขึ้น เพราะสตรีชนบทที่โหนงแต่มีความคิดดีมีผลงานดีก็ควรที่จะสนับสนุน</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">ควรสนับสนุนสตรีที่มีผลงานดีในชนบท</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชนได้นำเสนอสตรีสังคมชนบทในสภาพที่เหมือนเดิม คือ มีอาชีพเกษตร หรือทำงานอยู่กับบ้าน แต่ก็มีการพัฒนาคือ เข้ามาทำงานในเมืองจึงอยากเสนอแนะองค์กรต่าง ๆ ให้ช่วยสนับสนุนสตรีชนบทที่มีผลงานและความสามารถนำมาลงให้เห็น</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">เสนอภาพของสตรีที่มุ่งให้ความรู้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ อยากจะเสนอเรื่องของสตรีชนบทให้มาก ๆ ด้วย แต่ว่ามีอุปสรรคสำคัญคือการส่งข่าวล่าช้ากว่าจะได้ข่าวมาเขียน ซึ่งต้องได้ข่าวที่ทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา ซึ่งจัดว่าเป็นคุณสมบัติของการเสนอข่าว นี่คือปัญหาอย่างมาก การเสนอภาพของสตรีที่มุ่งให้ความรู้แก่ผู้อ่านและเสนอตามใจผู้อ่านด้วย หนังสือนี้นี้ทำมา 10 ปีแล้ว ไม่มีกำหนดว่าต้องทำชนบทหรือในเมือง บางวันอาจจะไม่มีชนบทเลยก็ได้</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">เสนอภาพของสตรีที่มีความสามารถ</p> <p>จะเป็นการเสนอภาพของสตรีที่มีความสามารถเฉพาะตัว ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้ แต่เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานแต่ก็ลงได้น้อย เพราะว่า แหล่งข่าวไม่ค่อยมี นอกจากจะไปพบปะจริง ๆ และนำเสนอใจก็จะนำมาลง</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 40 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือทั้ง 2 ประเภทมีการนำเสนอสตรีสังคมชนบทแตกต่างกันไม่มากนัก โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพให้ความเห็นว่าการที่สนับสนุนสตรีที่มีผลงานดีในชนบท ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณให้ความเห็นว่า ควรสนับสนุนสตรีที่มีผลงานดีในชนบทเช่นกัน อีกทั้งการเสนอภาพของสตรีที่มีความสามารถ ทั้งนี้จะเห็นว่าบรรณาธิการก็ยังสนับสนุนสตรีชนบทเช่นกัน แต่เหตุการณ์ข่าวของสตรีชนบทน้อยอาจเป็นเพราะ หลายปัจจัยในการนำข่าวชนบทก็ได้

ตารางที่ 41
นโยบายเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	<p>เน้นบทบาทสตรีในด้านต่าง ๆ</p> <p>นักข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐได้กล่าวว่ามีนโยบายในการนำเสนอเน้นความเป็นไปของสตรีบทบาทของในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงเรื่องเกี่ยวกับสาธารณสุข เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด</p>
มติชน	<p>เน้นการส่งเสริมสังคมสตรี</p> <p>นักข่าวของหนังสือพิมพ์มติชนได้กล่าวถึงนโยบายในการนำเสนอให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุด เน้นความหลากหลายเกี่ยวกับผู้หญิงทางด้านสังคม คือ ส่งเสริมสังคมสตรี สนับสนุนเรื่องเด็กและเยาวชน หลักการที่จะนำเรื่องไหนมาลง</p>
เดลินิวส์	<p>เน้นการเสนอข่าวสตรีให้เป็นกลาง</p> <p>นักข่าวของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ได้กล่าวถึงนโยบายว่า เน้นความเป็นกลางมากที่สุด แต่ในส่วนของสตรีจะพยายาม ให้ออกแบบปัญหาของสตรีทั้งหมดโดยถือว่าสตรี คือ ประชากรครึ่งหนึ่งของโลกที่มีบทบาทในทุกด้าน ฉะนั้น ข่าวหน้าสตรีจึงครอบคลุมไปถึงเรื่อง การเมือง เศรษฐกิจ สังคมทั้งคนที่ต้องโอกาสแม้กระทั่งขอทาน หรือโสเภณี ก็นำเสนอโดยมีการจัดสรรเป็นส่วนแต่ละวันให้เสนอข่าวที่แตกต่างกันออกไป</p>
ไทยรัฐ	<p>การนำเสนอเน้นหรือที่เป็นประโยชน์</p> <p>นักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกล่าวว่า นโยบายการนำเสนอของไทยรัฐเป็นสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด รวมทั้งให้ความเพลิดเพลินต้องเป็นเรื่องที่บริการสังคม รวมไปถึงเรื่องแปลก</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 41 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่ามีทัศนะในการเสนอนโยบายเรื่องของสตรีแตกต่างกันไม่มากนัก หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพเน้นบทบาทสตรีและส่งเสริมสังคมสตรี ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณเน้นข่าวที่เป็นกลาง และเป็นประโยชน์มากที่สุดจะเห็นได้ว่าแม้หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท จะมีนโยบายที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็มีจุดรวมหลักคือ จะเน้นเสนอข่าวที่ส่งเสริมสตรีและข่าวที่เป็นประโยชน์คือ สตรีอาจเป็น เพราะต้องการให้เห็นความสำคัญให้สตรีนั่นเอง

ตารางที่ 42
วิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอเรื่องราวสตรี

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">หาแหล่งข่าวติดตามข่าวและนำเสนอ</p> <p>นักข่าวของหนังสือพิมพ์สยามรัฐได้กล่าวว่าการเสนอข่าวจะมีวิธีการและขั้นตอนคือจะต้องหาแหล่งข่าวให้ได้ก่อนแล้วจึงส่งนักข่าวไปทำข่าวแล้วกลับมาเขียน และนำเสนอขั้นสุดท้ายโดยความเห็นชอบจากบรรณาธิการอีกที</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">หาแหล่งข่าวติดตามข่าวและนำเสนอ</p> <p>การทำข่าวของมติชนจะมีหมาย (แหล่งข่าว) จากโรงแรมหรือได้จากหนังสือพิมพ์รายวันด้วยกันเอง คือ หน้า 1 ที่เราสานต่อคือ ไปทำข่าวและกลับมาเขียนข่าวแล้วเสนอบรรณาธิการเป็นขั้นสุดท้าย หรืออาจจะเรียกว่าข่าวไหนเป็นที่สนใจของผู้อ่าน เช่น ข่าวโสเภณี เป็นที่สนใจของประชาชน และเป็นการกระตุ้นให้รัฐบาลสนใจด้วยว่าปัญหานี้ไปถึงไหนแล้ว</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">หาแหล่งข่าวติดตามข่าวและนำเสนอ</p> <p>เหมือนการทำข่าวอื่น ๆ ทั่วไป คือ จะมีนักข่าวและช่างภาพ ซึ่งส่วนใหญ่มีอยู่ 3 คน หัวหน้าข่าวทำหน้าที่รับผิดชอบวางแผนในแต่ละวัน จัดหน้าต่าง ๆ ผู้ช่วยบรรณาธิการทำหน้าที่เป็นรีไรเตอร์ เป็นนักข่าวและเป็นช่างภาพด้วยอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นนักข่าวและเป็นช่างภาพเช่นกัน การทำข่าวเองถ่ายภาพเองจะเกิดประสิทธิภาพในการทำงานและมีความคล่องตัวสูงกว่า แต่ก็มีข้อดีอยู่ตรงที่การทำงานคนเดียวอาจทำให้เก็บข้อมูลได้ไม่ครบถ้วน งานใหญ่ ๆ บางงานจึงต้องมีนักข่าวมากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป นอกจากนั้น ยังมีนโยบายอีกอย่างหนึ่งคือ ผู้สื่อข่าวต้องกลับมาเขียนข่าวเองเพื่อเพิ่มทักษะให้สามารถพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มทักษะให้สามารถพัฒนาตนเองเป็นรีไรเตอร์ได้ในอนาคตสัดส่วน ไม่เกี่ยวกับความมากมายในการนำเสนอ แต่อยู่ที่ว่าในช่วงนั้นมีอะไรมานำเสนอมากกว่าการนำเสนอ จะเน้นในรูปข่าวมากกว่าเพราะว่าเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">หาแหล่งข่าวติดตามข่าวแล้วนำเสนอ</p> <p>จากแหล่งข่าว หรือไปตามที่ที่มีข่าวแฉง หรือไปติดตามสัมภาษณ์คนในงานที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน การสัมภาษณ์ต้องมีเทคนิค เมื่อสัมภาษณ์แล้วก็กลับมาเขียน และนำเสนอหัวหน้าพิจารณาว่ามีความเหมาะสมเพียงใด จะแก้ไขที่ได้บ้าง ถ้ามีความเหมาะสมจึงนำไปลงพิมพ์เสนอผู้อ่านต่อไป</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 42 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชนและประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีวิธีการหาข่าวติดตามข่าว และนำเสนอ อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ต้องการความฉับไวของการเสนอข่าวหากไม่ตามขั้นตอน การเสนอข่าวที่กล่าวก็จะทำให้ข่าวที่ลงเกิดการล่าช้า ไม่สามารถทันเหตุการณ์ได้

ตารางที่ 43
รูปแบบของการนำเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	เสนอเป็นรูปภาพข่าวสารคดี บทความ ส่วนใหญ่จะเป็นข่าว และมีภาพประกอบ และสารคดี บทความ ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนแล้วแต่ความเหมาะสม
มติชน	เสนอเป็นรูปภาพข่าว สารคดี บทความ การเสนอรูปแบบขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่หน้าสตรีของมติชนว่ามีโฆษณาเข้ามาเล็กน้อยเพียงใด และดูความสำคัญของเนื้อเรื่องด้วย ส่วนใหญ่จะลงเป็นกรอบเล็ก ๆ และเรื่องตามกระแสข่าวก็นำมาลงเป็นล้อมกรอบเป็นการรายงานตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับว่าเรื่องนั้นมีคนสนใจมากน้อยเพียงใด เราก็จัดสัดส่วนลง แต่ก็ยังให้ความสำคัญแก่เรื่องราว คือ ต้องมีข่าวลงทุกวัน ทั้งข่าว บทความ สารคดี และภาพ อาทิตย์หนึ่งต้องมีลงครั้งหนึ่ง แต่ข่าวนั้นควรจะได้ลงทุกวัน เพราะเป็นประเด็นสำคัญ
เดลินิวส์	เสนอเป็นรูปภาพ ข่าว สารคดี บทความ การเสนอรูปแบบส่วนใหญ่จะเน้นหนักในเรื่องการเสนอข่าวเพราะว่าเป็นหนังสือพิมพ์รายวัน แต่ก็มี การสอดแทรกสารคดีในวันที่หนังสือพิมพ์ไม่เสนอข่าวหนัก สัดส่วนในแต่ละวันต้องมีข่าวเด่น ๆ ในแต่ละวัน ข่าวเด่นจะลงตรงมุมขวาโดยปกติจะพยายามส่งให้ทันเที่ยงวัน กรณีรีบด่วนก็เร่งทำให้ทัน 4 มุม ซึ่งทำให้ข่าวนั้นทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น การหาข่าวสตรีของเดลินิวส์ อาจมีข่าวมาจากโรงแรม หรือมีหมามาให้ไปทำข่าว นักข่าวเองและถ่ายภาพเอง แล้วส่งให้ผู้ช่วยบรรณาธิการทำหน้าที่รีไรเตอร์ ส่วนการตัดสินใจจะนำเสนอข่าวนั้นหรือไม่อยู่ที่หัวหน้าข่าวสตรี คือ บรรณาธิการหน้าสตรี
ไทยรัฐ	เสนอเป็นรูปภาพ ข่าว สารคดี บทความ การเสนอรูปแบบส่วนใหญ่หัวหน้ากำหนดว่าควรจะมีครบทุกแบบคือ ทั้งหนักและเบาด้วย การนำเสนอ ต้องให้คนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ไม่มีสัดส่วนกำหนดว่าจะนำเสนอเรื่องอะไรเท่าใด ถ้าที่ใดมีข่าวแน่นแล้วจะมีรูปลงให้บ้างเพื่อไม่ให้หนักเกินไป แล้วแต่ความเหมาะสม แต่ควรจะมีภาพมากกว่าน้อยเพราะช่วยลดความเครียด

อภิปรายผล จากตารางที่ 43 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นของการนำเสนอรูปแบบและสัดส่วนในการเสนอข่าว บทความ ภาพ และสารคดี ไม่แตกต่างกัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทให้ความเห็นว่าทั้งรูปแบบและสัดส่วนข่าว บทความ และภาพ ไม่มีการกำหนดตายตัว แล้วแต่ความเหมาะสมแต่ต้องมีข่าวลงทุกวัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน้าสตรีมีอิสระที่ลงเนื้อหาและสัดส่วนได้เอง โดยบรรณาธิการหน้าสตรีจะเป็นผู้รับผิดชอบ

ตารางที่ 44
ทิศทางในการนำเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">เสนอทิศทางที่เป็นกลางค่อนข้างไปทางบวก</p> <p>มีการนำเสนอในทิศทางที่เป็นกลางค่อนข้างไปทางบวก เน้นสตรีที่มีบทบาทต่อสังคมหากมีโอกาสเหมาะก็จะลงเรื่องของสตรีในชนบทด้วย</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">เสนอทิศทางที่เป็นกลางค่อนข้างไปทางบวก</p> <p>การนำเสนอส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะบวกมาก และเป็นกลาง เช่น ความงามผู้หญิงไฮโซ เพิ่งจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นปัญหาครอบครัวเมื่อไม่นานมานี้เองตามสมัยหรือกระแส คือ พยายามทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">เสนอทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุด</p> <p>การนำเสนอทิศทางส่วนใหญ่จะทำออกมาให้เห็นเป็นกลางมากที่สุด หากว่ามีข่าวสตรีโดยมีจรรยาบรรณว่าจะเสนอข่าวให้เป็นกลางมากที่สุด หากมีการพลาดในส่วนนี้ถ้าแก้ไขได้ก็จะแก้ไขเพื่อให้เกิดประโยชน์ และให้ความรู้แก่สตรีมากที่สุด</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">เสนอทิศทางที่เป็นกลาง</p> <p>การนำเสนอทิศทางส่วนใหญ่ จะออกเป็นกลางเพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์มากที่สุด</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 44 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นของการนำเสนอไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพให้ความเห็นว่า เสนอทิศทางเป็นกลางค่อนข้างไปทางบวก ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีความเห็นว่าเสนอทิศทางเป็นกลางที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท แนวทางจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ที่ว่าจะต้องเสนอข่าวในทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดก็ได้

ตารางที่ 45
วัตถุประสงค์ที่จัดให้มีหน้าสตรี

สยามรัฐ	<p>เสนอข่าวคราวตามความเคลื่อนไหวของสตรี</p> <p>การนำเสนอหน้าสตรีทั่วไปถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญของหนังสือพิมพ์ นอกเหนือจากการนำเสนอทั่วไป บอกรายความเคลื่อนไหวในแวดวงของสตรีให้ผู้อ่านทราบ ในส่วนหนึ่งเพื่อต้องการเน้นถึงความสำคัญ ของสตรีและเด็ก</p>
มติชน	<p>เสนอความหลากหลายของสตรี</p> <p>การนำเสนอของมติชนต้องการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับสตรี โดยเน้นว่าสตรีที่มีบทบาทในสังคมควรจะให้ ความสนใจ และเรื่องราวเกี่ยวกับสตรีที่มีความหลากหลายด้วย หรือสตรีที่มีความหลากหลายที่สตรีด้วย อยากรู้อื่นเสนอเรื่องราวของสตรีให้เป็นส่วนหนึ่งของหน้าหนังสือพิมพ์</p>
เดลินิวส์	<p>เสนอความหลากหลายของสตรี</p> <p>การเสนอหน้าสตรีมานานเกือบ 10 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีคอลัมน์ แม่บ้านคอลัมน์ปรึกษาปัญหา ชีวิตรัก ส่วนใหญ่ผู้หญิงจะเป็นคนอ่าน และเขียนจดหมายมา มีปฏิกริยา ได้ตอบ ได้พัฒนาไปตาม รูปแบบการเรียกร้องสิทธิสตรีซึ่งต่อมา เป็นรูปแบบที่ชัดเจนขึ้นจนเป็นหน้าสตรี เพราะสตรีมีบทบาทใน สังคมมากขึ้น เพราะหนังสือพิมพ์หน้าอื่น ๆ เป็นหน้าที่หนัก ส่วนหน้าสตรีเป็นหน้าที่หลากหลายมากกว่า สามารถนำเสนอครอบคลุมได้หลายสาขาอาชีพมากกว่าหน้าอื่น ๆ</p>
ไทยรัฐ	<p>เสนอความหลากหลายของสตรี</p> <p>การเสนอเพื่อประโยชน์ของสตรี และเพื่อให้เกิดสมดุลในการเสนอข่าวคือ มีข่าวหนักแล้วให้มีข่าวเบา บ้างและเพื่อความหลากหลาย ให้ความสำคัญต่อสตรี</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 45 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ได้ เสนอความหลากหลายของสตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพ และหนังสือพิมพ์ปริมาณต้องการให้ผู้อ่านเห็น ความสำคัญของสตรี

ตารางที่ 46
ความสัมพันธ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรี

สยามรัฐ	<p>มีความสัมพันธ์ผลพอควร เพราะดูจากผลงานแต่บางกรณีก็มีความสัมพันธ์ผลน้อยเพราะเนื้อที่น้อย</p>
มติชน	<p>ความสัมพันธ์ผลอยู่ในระดับไม่พอใจเลย ในส่วนตัวคิดว่าไม่หลากหลายเท่าที่ควรแหล่งข่าวก็ยังเป็นกลุ่มเดิม ไม่กระจายไปยังกลุ่มอื่น ๆ อยากไปหาข่าวตามโรงพยาบาลหรือมูลนิธิ หรือแหล่งที่คนยังไม่รู้จัก อยากให้ฝึกแนวไปหาข่าวผู้หญิงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คุณหญิงคุณนายเดิม ๆ บ้าง บางที่นำเสนอข่าวไม่ได้ตั้งใจ เพราะบางที่จะนำเสนอฉบับนี้แต่แหล่งข่าวไม่ยอมให้นำเสนอและได้ลงความหลากหลายของสตรีน้อย เพราะเนื้อที่ไม่เพียงพอ</p>
เดลินิวส์	<p>มีความสัมพันธ์ผลมาก ในกรณีสตรีมีการตื่นตัวมากขึ้นและพอควรในการเสนอเรื่องราวของสตรีจะหยุดแค่นี้ไม่ได้ต้องพัฒนาต่อไปอีก</p>
ไทยรัฐ	<p>มีความสัมพันธ์ผลมาก จากข้อมูลที่ย้อนกลับมาให้ทราบผลตอบสนองเรื่องที่ได้นำเสนอไปแล้วนำติดตามแค่ไหน</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 46 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความสัมพันธ์ผลในการเสนอเรื่องสตรีที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพบางฉบับมีความสัมพันธ์ผลพอควร บางฉบับมีความสัมพันธ์ผลอยู่ในระดับไม่พอใจเลย ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณให้ความเห็นว่า มีความสัมพันธ์ผลมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขึ้นอยู่กับปัจจัยบางอย่าง เช่น เนื้อที่ในการนำเสนอไม่เท่ากัน ความอิสระในการนำเสนอ เป็นต้น

ตารางที่ 47

ความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">มีความพอใจมาก</p> <p>ในกรณีที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นมีเนื้อหาที่น่าสนใจได้มากรู้สึกพอใจมากเพื่อเพิ่มความหลากหลายในการนำเสนอเพื่อให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุด ส่วนในการนำเสนอเกี่ยวกับเด็ก ควรจะเสนอให้กว้าง ๆ รู้สึกว่ามีความพอใจพอควรในส่วนนี้</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">มีความพอใจมาก</p> <p>หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีความหลากหลาย และมีหน้าเติมที่ในการนำเสนอ เช่น มีคอลัมน์มากให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องไหนที่เขายากหรืออยู่ในคอลัมน์ใด คือมีคอลัมน์ประจำ ไม่กระจัดกระจาย พอควรในแต่ละฉบับเน้นความหลากหลายเป็นของตนเอง เช่น ไทยรัฐ เมื่อก่อนเน้นข่าวที่เกี่ยวกับพระราชวงศ์อย่างเดียว แต่เดี๋ยวนี้ก็มีข่าวอื่นเข้ามาด้วย</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">มีความพอใจมาก</p> <p>เปรียบเทียบกันไม่ได้ในแต่ละฉบับ ถ้าจะมีเอกลักษณ์ของตนเอง มีกลุ่มคนอ่านของตนเอง มีนโยบายของตนเองถ้ามองในภาพรวม จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ทุกวันนี้แทบทุกฉบับให้ความสำคัญแก่สตรีค่อนข้างมาก ทำให้ประชาชนได้เปรียบเป็นผู้ได้รับความรู้จากการอ่านข่าวตรงนั้นมากกว่าแต่ละฉบับมีความหลากหลาย ต่างก็พยายามเสนอข่าวออกมาให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">มีความพอใจพอควร</p> <p>หนังสือพิมพ์บางฉบับมีการลงภาพสตรีน้อย บางครั้งก็ดูว่าสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมาก แต่บางครั้งก็ดูเหมือนว่าผู้อ่านจะได้ประโยชน์น้อย อีกทั้งแต่ละฉบับก็มีแนวการเขียนไม่เหมือนกัน การลงเรื่องไม่เหมือนกัน</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 47 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชนและประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความพอใจในการเสนอข่าวไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่หนังสือพิมพ์คุณภาพจะมีความพอใจมากในการเสนอข่าว ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณบางฉบับมีความพอใจมาก บางฉบับมีความพอใจพอควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์มีเนื้อหาในการนำเสนอต่างกัน ความอิสระในการเสนอข่าวต่างก็เป็นสาเหตุได้

ตารางที่ 48

สัดส่วนการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองและสังคมชนบท

สยามรัฐ	เน้นเรื่องราวสตรีสังคมเมือง มีการเสนอเรื่องราวสตรีสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท เพราะสตรีในเมืองมีบทบาทมากกว่าสตรีชนบท อีกทั้งการทำข่าว ทาข่าวในเมืองจะเร็วกว่าชนบท
มติชน	เน้นเรื่องราวสตรีสังคมเมือง มีการเสนอเรื่องราวสตรีสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท เพราะนักข่าวจะหาข่าวอยู่แค่กรุงเทพฯ หรือในตัวเมืองเป็นส่วนใหญ่
เดลินิวส์	เน้นเรื่องราวสตรีสังคมเมือง มีการเสนอเรื่องราวของสตรีในสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบทสตรีในสังคมชั้นสูงจะรู้อะไรมากกว่าสตรีในสังคมชนบท รู้ถึงวิธีการ รู้ถึงความวุ่นวาย ประกอบกับการสื่อสารยังไม่ค่อยเข้าถึงชนบทมากนัก แต่โดยทั่วไปสตรีมีสถานภาพที่ดีขึ้น ช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น
ไทยรัฐ	เน้นเรื่องราวสตรีสังคมเมือง มีการนำเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่าเพราะว่า นักข่าวส่วนใหญ่จะอยู่ในเมืองและการส่งข่าวของชนบทจะล่าช้า อีกทั้งรวมถึงความต้องการของผู้อ่านด้วย

อภิปรายผล จากตารางที่ 48 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีสัดส่วนในการเสนอเรื่องราวสตรีสังคมเมืองและสังคมชนบทไม่แตกต่างกัน โดยทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์ปริมาณให้ความเห็นว่าเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยบางอย่าง เช่น ทีมงานอยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ นักข่าวชนบทน้อย การส่งข่าวก็ล่าช้า ทำให้ขาดคุณสมบัติการทำข่าวคือ ต้องฉับไวให้ทันต่อเหตุการณ์

ตารางที่ 49
ทัศนะเกี่ยวกับภาพของสตรีโดยทั่วไป

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">สตรีเก่งและมีความสามารถยิ่งน้อย</p> <p>สตรีในปัจจุบันยังมีบทบาทในสังคมน้อยมาก โดยเฉพาะในสตรีระดับล่างชาวบ้านทั่วไป ส่วนสตรีนักธุรกิจ สาวไฮโซ จะได้รับการนำเสนอมาก มองดูเหมือนระหว่างสตรีด้วยกันก็มีปัญหาแบ่งแยกสตรีที่เก่งและมีความสามารถ แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อย</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">สตรีมีภาพของสตรีที่กล้ามากขึ้น</p> <p>สตรีปัจจุบันเก่ง มีความสามารถ กล้าแสดงออก เช่น กลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสตรีเดิมนี้อาจเป็นอาจารย์ระดับนักการเมือง แต่ในระยะหลังนี้ลงลึกไปถึงระดับหมู่บ้าน แม้บ้านผู้หญิงในชนบทคนเหล่านี้จะยกมือและแสดงความคิดเห็นได้ดีผิดกว่าแต่ก่อน</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">สถานภาพของสตรีในเมืองดีขึ้นเฉพาะในเมือง</p> <p>สตรีในเขตเมืองมีสถานภาพที่ดีขึ้น ส่วนในชนบทยังคงมีปัญหาค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ซึ่งผู้หญิงชนบทเองก็ยอมรับสภาพของตนเอง เรื่องนี้คงต้องต่อสู้กันไปอีกนาน และต้องอาศัยความเคลื่อนไหวจากหลาย ๆ ฝ่าย ภาพของสตรีในชนบทมีความสนใจในการส่งเสริมเด็กมากกว่าสตรีที่อยู่ในเมือง ส่วนการนำเสนอ จะนำเสนออยู่ 2 ประเภท คือ สตรีชั้นสูง และสตรีด้อยโอกาส</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">สตรีทั่วไปเก่ง</p> <p>มีความกล้าเพียงบางคนแต่ใช้คำพูดที่รุนแรง เช่น สตรีที่ด้อยโอกาส คือ สตรีที่พิการ ส่วนสตรีทั่วไปก็เก่ง มีความสามารถมากขึ้น เก่ง ฉลาด กล้าแสดงออก เป็นผู้ที่ได้ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อน</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 49 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นต่อทัศนะเกี่ยวกับภาพของสตรี โดยทั่วไปไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพสตรีมีภาพที่เก่งกล้าขึ้น แต่มีความสามารถจริงก็นิ่งมีน้อยอยู่ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณให้ความเห็นว่าสตรีทั่วไปเก่ง สถานภาพสตรีที่ดีขึ้นก็เฉพาะในเมืองทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีส่วนใหญ่มีการศึกษา ได้ยอมรับในสังคมมากขึ้นแต่ก็ยังคงเป็นส่วนใหญ่เฉพาะผู้ที่อยู่ในเมือง

ตารางที่ 50
ทัศนะเกี่ยวกับภาพของสตรีเมื่อนำมาเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์

สยามรัฐ	<p style="text-align: center;">เสนอภาพของสตรีเก่ง</p> <p>ส่วนใหญ่ภาพที่นำเสนอเป็นไปในลักษณะของสตรี ที่มีบทบาทสังคมการเมือง ในฐานะคนทำงาน แม่บ้าน และผู้นำสังคม มากกว่าที่จะเสนอถึงสตรีชนบท จะเน้นเฉพาะสตรีเก่ง ไฮโซ แต่อยากให้ลงสตรีด้อยโอกาสมาก ๆ หน่อย</p>
มติชน	<p style="text-align: center;">เสนอภาพของสตรีเก่ง</p> <p>มีการนำเสนอสตรีเก่ง คนทำงานบางที่เป็นคนไม่มีชื่อเสียงอะไร แต่เราก็มาลงให้ และส่วนใหญ่จะนำเสนอเป็นในทางบวก เก่ง มีความสามารถ เก่งในด้านการเมือง</p>
เดลินิวส์	<p style="text-align: center;">ภาพของสตรีที่เก่งมีชื่อเสียง</p> <p>กล่าวได้ว่ามีผู้หญิงอยู่ 2 ประเภท ปรากฏทางหน้าหนังสือพิมพ์ คือ ผู้หญิงที่มีชื่อเสียง มีผลงานเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่อยู่ในสถานภาพที่สูงมากพวกหนึ่ง กับผู้หญิงที่ด้อยโอกาส เช่น โสภณีนี้อีกพวกหนึ่ง การนำเสนอไม่มีโอกาสครอบคลุมทั่วทั้งหมด ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและแหล่งข่าว</p>
ไทยรัฐ	<p style="text-align: center;">ภาพของสตรีที่เก่ง</p> <p>นำเสนอสตรีที่เก่ง มีความสามารถ ทำให้ผู้อ่านได้ประโยชน์ และคิดว่าสตรีเดี๋ยวนี้ไม่เหมือนเมื่อก่อน แต่อยากให้ลดการนำเสนอข่าวสตรีในวงสังคมชั้นสูงลงบ้าง อยากให้เสนอสตรีด้อยโอกาส หรือสตรีชนบทเพิ่มขึ้น</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 50 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นเกี่ยวกับภาพของสตรีเพื่อนำเสนอทางหนังสือพิมพ์ที่ไม่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ทั้งคุณภาพและหนังสือพิมพ์ปริมาณจะนำเสนอภาพของสตรีทั่วไปเห็นความสำคัญกับสตรีด้วยกันเอง ว่าสตรีปัจจุบันนี้เก่งยังมีอีกเยอะ

ตารางที่ 51
ทัศนะเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีด้านการเมือง

สยามรัฐ	เสนอการยกระดับของสตรี การนำเสนอเรื่องราวสตรีในทางการเมืองมีบ้างพอสมควร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะยกระดับให้สตรีในสังคมรู้จักบทบาทที่ตนสามารถทำได้มากขึ้น สตรีได้มีบทบาทในทางการเมืองมากกว่าเดิม แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนน้อยที่อยู่ในระดับแนวหน้า
มติชน	เสนอบทบาทของสตรีระดับผู้บริหาร ส่วนใหญ่เป็นสตรีนักการเมืองระดับบริหาร ส่วนสตรีที่เป็นผู้นำระดับท้องถิ่นยังไม่ค่อยมี อยากให้มีพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น หน่อย อีกทั้งมีการกล่าวขวัญกันมากกว่าสตรี ไม่ค่อยชอบการเมือง แต่สตรีบางท่านสนใจการเมือง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมือง ก็มีความสามารถได้ทัดเทียมชาย
เดลินิวส์	เสนอบทบาทของสตรีที่รู้จักกันดีในสังคม ข่าวสตรีจะครอบคลุมถึงข่าว ส.ส.หญิง และวุฒิสมาชิกหญิงด้วย ซึ่งมีจำนวนจำกัด และเป็นผู้มีบทบาทเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมทั่วไป แม้จะมีเด่น ๆ ขึ้นมาบ้างก็ไม่กี่คน และบทบาทชัดเจนตอนนี้ยังคงไม่มี
ไทยรัฐ	สตรีมีบทบาทในการเมืองมากยิ่งขึ้น ผู้หญิงในปัจจุบันหันมาสนใจการเมืองมาก จะเห็นมี ส.ส.หญิง และรัฐมนตรีหญิงขึ้นแล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้เคยพูดคุยกันมาหลายครั้ง พบว่ารัฐมนตรีหญิง บางท่านก็ไม่น่าสนใจเท่าที่ควร อยากให้สตรีเข้ามามีบทบาทในด้านการเมืองมากขึ้น แต่ก็ยังมีน้อยอยู่

อภิปรายผล จากตารางที่ 51 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นเกี่ยวกับการเสนอเรื่องสตรีด้านการเมืองไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพ เสนอการยกระดับของสตรีบางฉบับเสนอบทบาทของสตรีผู้บริหารว่า มีความสามารถ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณเสนอบทบาทสตรีที่มีชื่อเสียงในสังคม และยอมรับว่าสตรีมีบทบาทในการเมืองมากขึ้น อีกทั้งมีการตั้งชมรมสภาสตรี เพื่อที่จะเสนอบทบาทสตรี และยกระดับของสตรีขึ้นอีก ทั้งยังต้องการสนับสนุนสตรีให้เข้าวงการเมืองเพื่อประโยชน์ประเทศโดยส่วนร่วม

ตารางที่ 52
ทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจ

สยามรัฐ	สตรีให้ความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจน้อย การเสนอเรื่องด้านเศรษฐกิจ กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจของสตรีมีน้อยมาก
มติชน	สตรีมีบทบาททางธุรกิจมากขึ้น สตรีมีบทบาททางธุรกิจมากขึ้น ส่วนใหญ่สตรีที่เป็นที่คุ้นหน้าคุ้นตาในสังคมก็จะมีธุรกิจเป็นของตนเอง ซึ่งทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น มีการค้าขายมากยิ่งขึ้น ไม่อยู่นิ่งเฉยเหมือนสตรีในสมัยก่อนนี้ มีความสามารถ มีความรอบรู้ มีบทบาทในทางเศรษฐกิจ
เดลินิวส์	สตรีมีบทบาทในด้านธุรกิจ การนำเสนอจะเกี่ยวกับคนที่มีความดี เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจ คนที่ทำงานในระดับสูงและอยู่ในวงสังคมชั้นสูง การนำเสนอเกี่ยวกับสตรีในชนบทหรือที่ทำงานทั่วไปซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็มี แต่น้อยมาก สตรีในปัจจุบันมีความก้าวหน้าขึ้นโดยมีธุรกิจเป็นของตนเอง ดำเนินการเองได้ ถือได้ว่าดีในระดับหนึ่ง
ไทยรัฐ	เสนอบทบาทหลากหลายของสตรี ได้เสนอบทบาทของนักธุรกิจหญิงหลาย ๆ คน เนื่องจากหน้าสตรีเป็นหน้าเสนอข่าวไม่หนัก อาจเป็นเรื่องงาน และเรื่องครอบครัว

อภิปรายผล จากตารางที่ 52 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพให้ทัศนะว่าสตรีมีบทบาททางธุรกิจมากขึ้น แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อย ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณให้ความเห็นว่า สตรีมีบทบาททางด้านธุรกิจ โดยจะจัดให้เสนอบทบาทที่หลากหลายกันออกไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะถึงแม้สตรีจะมีบทบาทต่อเศรษฐกิจมากขึ้น แต่ก็ยังเห็นส่วนน้อย แต่ก็นำเสนอเพื่อให้สตรีทั่วไปได้นำสิ่งที่ดีเป็นตัวอย่างได้

ตารางที่ 53
ทัศนะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านสังคม

สยามรัฐ	เสนอในบทบาทที่เกี่ยวกับชีวิต ด้านสังคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ทั่วไป ยังมีน้อยด้านชีวิตและครอบครัว ทุกระดับก็ต้องมีทุกข์และสุข สมหวัง ผิดหวังคล้ายกันไป แต่ส่วนใหญ่ถึงมีปัญหาที่จะแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี คือ สามารถช่วยเหลือตนเองได้
มติชน	เสนอสตรีที่มีบทบาทเฉพาะบางกลุ่ม มีเพียงสตรีบางกลุ่มที่สนใจในเรื่องสตรี - เด็ก - คนพิการ แต่ก็มีน้อย ส่วนใหญ่จะออกมาในรูปแบบของสังคมสงเคราะห์ การตั้งมูลนิธิ เพื่อช่วยสังคมถ้าไม่ใช่ NGO มีลงมาช่วยเหลือบางส่วน แต่ก็ไม่ได้ทุ่มให้สังคมทั้งหมดอาจเป็นไปตามความมีหน้ามีตาในสังคม
เดลินิวส์	เสนอเรื่องของสตรีด้านสังคมมากกว่าชนบท มีความตื่นตัวค่อนข้างสูง คนชอบอ่านด้านสังคม เช่น เรื่องโสเภณี ด้านสังคมนี้ รวมถึงเรื่องของการเมือง และเศรษฐกิจ ด้วยมีการนำเสนอเรื่องราวของสตรีในวงสังคมชั้นสูงมากเกินไปควรจะเสนอสตรีสังคมชนบทด้วย
ไทยรัฐ	เสนอสตรีมีบทบาทต่อสังคมมาก สตรีมีบทบาทต่อสังคมมากและหนังสือพิมพ์ก็ส่งเสริมให้สตรีเข้ามามีบทบาท สตรีในปัจจุบันมีความสามารถในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ในด้านครอบครัว สังเกตว่าการที่สตรีมีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวเองได้นั้น ทำให้ไม่จำเป็นต้องพึ่งผู้ชายเมื่อมีปัญหาด้านครอบครัวก็มักจะหย่าร้างกัน

อภิปรายผล จากตารางที่ 53 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นต่อทัศนะการเสนอเรื่องสตรีด้านสังคมไม่แตกต่างกันมากนัก โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะให้ความเห็นที่เสนอบทบาทที่เกี่ยวกับชีวิตในครอบครัว ถึงแม้จะเสนอแต่ก็มีการนำเสนอเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณให้ความเห็นที่ มีการเสนอสตรีที่มีบทบาทต่อสังคมมาก แต่ก็เสนอสตรีในสังคมเมืองมากกว่าชนบท อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าถึงแม้จะมีการนำเสนอแต่สตรีที่มีบทบาทในสังคมมากแต่ความรู้สึกของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท ก็อยากให้มีการเสนอสตรีสังคมชนบทด้วย

ตารางที่ 54
ทัศนคติต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไป

สยามรัฐ	<p>เสนอเฉพาะสังคมชั้นสูงและกลาง</p> <p>ในการนำเสนอเรื่องทั่วไปก็มีสตรีกับครอบครัว การดูแลลูก ความสวยงาม และอาชีพของสตรี ด้านต่าง ๆ สตรีกับสังคมก็จะเป็นเฉพาะสังคมชั้นสูง หรือสังคมชั้นกลาง เท่านั้น ที่เห็นมากหน่อยระดับล่างแทบไม่มีเลย</p>
มติชน	<p>ต้องการให้ระดับสูงและต่ำแก้ไขปัญหาคือ</p> <p>สตรีไทยโดยเฉพาะในด้านครอบครัวคิดว่า ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะจากการไปสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ประสบผลสำเร็จทางด้านการงาน มีการหย่าร้างแต่ก็ดูแลลูกได้ดี ปัจจุบันสตรีได้ออกมาทำงานนอกบ้านทำให้ในเรื่องครอบครัวมีปัญหาแต่ไม่มีใครเปิดเผยในผู้หญิงระดับสูง เพราะปัญหาครอบครัวหากเป็นระดับต่ำก็ต่ำไปเลย หากระดับสูงก็สูงไปเลย แต่ในระดับกลางเขาก็แก้ไขกันได้</p>
เดลินิวส์	<p>ได้เสนอทั่วถึงแล้ว</p> <p>หนังสือพิมพ์ทุกวันนี้รวมถึงนักข่าวและรวมเรื่องการเขียนต่าง ๆ จะเป็นเป็นฟรีสไตล์ค่อนข้างมาก มีเรื่องสัพเพเหระ เขาสมองให้อ่านมีเรื่องครอบครัวและบทบาทของผู้หญิง เช่น เป็นนักการเมือง การเลี้ยงดูลูก ชีวิตความเป็นอยู่กับสามี อาจมีเรื่องชีวิตส่วนตัวที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น รวมถึงการออกกำลังกาย นับได้นำเสนอครอบคลุมค่อนข้างจะทั่วถึง</p>
ไทยรัฐ	<p>สตรีควรจะตัดสินใจด้วย</p> <p>เสนอเรื่องของสตรีในทุกด้านเพื่อความหลากหลาย เสนอเรื่องของสตรีในด้านครอบครัว การตัดสินใจที่ไม่จำเป็นต้องให้ผู้ชายเป็นผู้ตัดสินใจแต่เพียงฝ่ายเดียว</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 54 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นต่อการเสนอเรื่องของสตรีในด้านทั่วไปที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพให้ความเห็นว่า เสนอเฉพาะชนชั้นสูงและกลางส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณให้ความเห็นว่า ได้มีการนำเสนอทั่วถึงแล้ว และสตรีควรจะตัดสินใจด้วยตนเอง ทั้งนี้จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ต่างก็นำเสนอเนื้อหาของสตรีได้หลากหลาย

ตารางที่ 55
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี

สยามรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสน้ำ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสน้ำในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผนเลย เช่น การลงภาพของสตรีที่มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ คือ รู้จักป้องกันและรักษาสุขภาพของตน โดยเฉพาะการตั้งครรภ์คลอดลูก สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีงานทำที่เหมาะสม มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ทั้งด้านเศรษฐกิจการเมืองและสังคม
มติชน	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสน้ำ หนังสือพิมพ์มติชน ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสน้ำในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผนตั้งแต่ภาพของสตรีที่มีร่างกาย จิตใจสมบูรณ์ มีความรู้ อย่างน้อยก็ภาคบังคับ มีความกระตือรือร้นในการใช้สิทธิ มีความเข้าใจในหน้าที่เศรษฐกิจการเมืองเป็นอย่างดี
เดลินิวส์	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสน้ำ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสน้ำในด้านคุณลักษณะส่วนตัวสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น การลงภาพของสตรีที่มีร่างกาย จิตใจสมบูรณ์ มีความรู้ อย่างน้อยภาคบังคับ และรู้จักรักษาสุขภาพ มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของเศรษฐกิจและการเมือง
ไทยรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสน้ำ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสน้ำในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีโดยมิได้คำนึงถึงแผนเลย ภาพของสตรีที่มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ มีความรู้ อย่างน้อยภาคบังคับ และรู้จักรักษาสุขภาพ มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ข่าวเศรษฐกิจ และการเมือง

อภิปรายผล จากตารางที่ 55 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนะในการนำเสนอด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีที่ไม่แตกต่าง โดยมีการนำเสนอไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสน้ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแผนด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีมีกระแสน้ำที่ครบก็อาจเป็นได้

ตารางที่ 56
ด้านชีวิตและครอบครัว

สยามรัฐ	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรี ที่มีความคิดและรวมทั้งสนใจและร่วมที่จะพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการได้รับเลือกเข้าทำงาน</p>
มติชน	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชน ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่หญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับชายในการเลี้ยงดูอบรมบุตร รับผิดชอบในการสร้างครอบครัวที่อบอุ่นและหญิงมีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิดหรือทำแท้งได้</p>
เดลินิวส์	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตครอบครัว โดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น มีเสรีภาพในการเลือกคู่ครองโดยพิจารณาถึงความพร้อมเพียงทั้งร่างกาย จิตใจ มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิด ทั้งชายและหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูอบรมลูก</p>
ไทยรัฐ	<p>ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว</p> <p>หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านชีวิตและครอบครัวโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีมีแสนภาพในด้านความรัก และการเลือกคู่โดยไม่คำนึงถึงความพร้อม มีสิทธิตัดสินใจในการคุมกำเนิดหรือทำแท้งได้ทั้งชายหญิงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน เลี้ยงดูบุตรและสร้างครอบครัวอบอุ่น</p>

อภิปรายผล จากตารางที่ 56 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนะในการนำเสนอด้านชีวิตและครอบครัวของสตรีที่ไม่แตกต่าง โดยมีการนำเสนอไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในแผนด้านชีวิตและครอบครัวของสตรี มีกระแสข่าวที่ครบก็อาจเป็นได้

ตารางที่ 57
ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม

สยามรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาชุมชน มีส่วนร่วมในการคัดเลือกข้าราชการ การรับค่าตอบแทนในการก้าวหน้าเช่นเดียวกับชาย
มติชน	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์สยามรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพสตรีที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนการเมืองและการปกครองทุกระดับ พร้อมช่วยในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของชุมชน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
เดลินิวส์	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ให้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงแผน เช่น ภาพของสตรีที่มีบทบาทในส่วนตัวตัดสินใจปัญหาของชุมชน ภาพลักษณะที่มีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาททางเศรษฐกิจ เป็นต้น
ไทยรัฐ	ไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ลงเนื้อหาครบตามกระแสข่าวในด้านการมีส่วนร่วมในด้านการมีส่วนร่วมในสังคมโดยไม่คำนึงถึงแผน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรีโดยเฉพาะทั้งในครอบครัวและชุมชน มีส่วนร่วมตัดสินใจปัญหา มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

อภิปรายผล จากตารางที่ 57 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีทัศนะในการนำเสนอด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรีที่ไม่แตกต่างโดยมีการนำเสนอไม่คำนึงถึงแผนแต่ลงครบตามกระแสข่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแผนด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรี มีกระแสข่าวที่ครบก็อาจเป็นได้

ตารางที่ 58
การเสนอเรื่องของสตรีสังคมเมือง

สยามรัฐ	เสนอสตรีสังคมเมืองบ้างแล้ว ที่ได้นำเสนอไปส่วนใหญ่เน้นผู้หญิงที่มีบทบาทต่อสังคม ผู้หญิงทำงานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง ความ สวຍความงามจะเป็นสตรีที่เก่ง มีบทบาทในสังคมสตรีที่ประสบผลสำเร็จในสังคมซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเดิม ๆ อยากให้มีการเสนออะไรที่แปลก ๆ บ้าง
มติชน	ควรลดข่าวไฮโซลง เน้นเรื่องคุณภาพ เปิดโอกาสในการทำงาน ข่าวไฮโซต้องลดลงเพราะพวกนี้ มีสถานภาพทางการเมืองที่ดี อยู่แล้ว ควรเปิดโอกาสให้คนด้อยโอกาสบ้างอีกทั้งเสนอเรื่องสตรีเก่ง มีความสามารถ เพื่อให้ประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้อ่าน
เดลินิวส์	เสนอสตรีสังคมเมืองที่มีปัญหา สังคมเมืองเป็นสังคมที่มีปัญหาค่อนข้างซับซ้อน ซึ่งเป็นปัญหาที่เด่นชัดและคนส่วนใหญ่รับรู้อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นปัญหาโสเภณี แรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อนการนำเสนอเรื่องสตรีสังคมเมืองมากกว่า หรืออาจจะเสนอเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับผู้บริหาร ผู้ที่ทำงานองค์กรเอกชน องค์กรรัฐบาลหรือเสนอทุกด้านที่ ได้เข้ามา
ไทยรัฐ	ควรลดสตรีสังคมเมืองชั้นสูง จะลดการนำเสนอข่าวผู้หญิงในวงสังคมชั้นสูงลง ตามความต้องการของผู้อ่าน และอาจทำให้ผู้อ่านที่ด้อย โอกาสมีความกระตือรือร้นที่อยากจะได้เรียนให้สูงขึ้นด้วย

อภิปรายผล จากตารางที่ 58 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ
ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีความเห็น
ต่อการเสนอเรื่องสตรีสังคมเมืองแตกต่างกันไม่มากนัก โดยหนังสือพิมพ์คุณภาพมีการเสนอสังคมเมืองมาก จึงอยาก
ให้ลดข่าวไฮโซลงบ้าง ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณ มีความเห็นว่าจะนำเสนอสังคมเมืองในส่วนที่มีปัญหา และการให้ลดสตรี
สังคมเมืองชั้นสูง อาจเป็นเพราะบรรณาธิการเห็นว่ามีการเสนอสตรีชั้นสูงมากพอแล้ว

ตารางที่ 59
การเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบท

สยามรัฐ	เสนอสตรีสังคมชนบทน้อย การเสนอเรื่องราวของสตรีในชนบทส่วนมากจะรวมไปถึงครอบครัวการใช้ชีวิตความเป็นอยู่และครอบครัว เป็นอยู่และครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ เพราะแหล่งข่าวในชนบทมีน้อย
มติชน	เสนอสตรีสังคมชนบทน้อย การนำเสนอยังไม่ดีพอถึงสังคมชนบทน้อยไป คนในท้องถิ่นชนบทไม่ค่อยมีความรู้เท่าไร แต่ที่จริงอยากเสนอว่าคนท้องถิ่นชนบทเดียวกันนี้มีการศึกษาเพิ่มมากขึ้นเพื่อกระตุ้นให้คนในชนบทตื่นตัวในการที่อยากศึกษาต่อให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเสนอเรื่องผู้นำท้องถิ่น เช่น ผู้ใหญ่บ้านหญิง เป็นต้น แต่มีน้อยการเสนอเพื่อให้เห็นทั้งในเมืองและในชนบท เห็นว่าผู้หญิงชนบทก็มีความรู้ความสามารถเช่นกัน ทั้งในด้านการทำงานและการศึกษา
เดลินิวส์	เสนอสตรีสังคมชนบทให้มากหน่อย การเสนอเรื่องของสตรีนั้น อยากจะนำเสนอเรื่องของสตรีทั่วทั้งประเทศมากกว่าที่จะเสนอเฉพาะเรื่องของสตรีในสังคมเมือง ซึ่งเรื่องนี้ได้พยายามประสานงานกับนักข่าวภูมิภาคซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัดให้พยายามทำข่าวสตรีชนบทบ้าง แต่อาจเป็นเพราะความที่นักข่าวไม่เข้าใจว่าตรงไหนคือข่าวสตรี และตรงไหนคือประเด็นที่จะจับเอาทำเป็นข่าว ซึ่งตรงนั้นคงต้องไปพบปะพูดคุยชี้แจงให้เข้าใจ อีกประการหนึ่งการทำข่าวอาจขาดความต่อเนื่องเพราะต้องรับผิดชอบงานหลาย ๆ อย่าง หรืองานมีปริมาณมากการเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบทจะน้อย เนื่องจากข่าวท้องถิ่นส่วนใหญ่จะได้มาน้อยและไม่สมบูรณ์
ไทยรัฐ	เสนอสตรีสังคมชนบทให้มาก การเสนอเรื่องของสตรีชนบทส่วนมากใช้รูปแบบการเสนอเนื้อหาในชีวิตการเป็นอยู่ของชาวชนบทอยากให้มีการเสนอทางด้านสตรีชนบทให้มากกว่าที่เคยเสนอ

อภิปรายผล จากตารางที่ 59 สรุปได้ว่า จากการสัมภาษณ์ของนักข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ สยามรัฐกับมติชน และประเภทปริมาณ ได้แก่ เดลินิวส์กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทมีความเห็นต่อการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมชนบทไม่แตกต่างกัน โดยที่ทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพและหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการนำเสนอเรื่องของสตรีสังคมชนบทน้อย ที่อาจเป็นเช่นนี้เพราะหน่วยงานส่วนใหญ่อยู่ในเมือง และนักข่าวก็อยู่ในเมืองเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งการล่าช้าของการส่งข่าวชนบทมีปัญหามากจึงเป็นเหตุทำให้การเสนอภาพของสตรีสังคมชนบทน้อย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการให้ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ในประเด็นข่าวที่เกี่ยวกับสตรี เพื่อทราบการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ที่ลงในหนังสือพิมพ์รายวันมีแนวโน้มในการเสนอภาพของสตรีในเมืองมากกว่าชนบทหรือไม่ เพื่อทราบทิศทาง (direction) การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันว่าเป็นไปในทางด้านบวก (positive) เป็นกลาง (neutral) หรือด้านลบ (negative)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่หนังสือพิมพ์ไทยรายวันประเภทคุณภาพและประเภทปริมาณที่ตีพิมพ์จำหน่ายกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2536 กับบรรณาธิการ และนักข่าวหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพจำนวน 2 ชื่อฉบับ คือหนังสือพิมพ์สยามรัฐ กับหนังสือพิมพ์มติชน หนังสือพิมพ์รายวันประเภทปริมาณจำนวน 2 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จำนวนตัวอย่าง 2 ประเภท 1 ชื่อ ฉบับละ 53 ฉบับ จากหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง 4 ชื่อฉบับ รวมทั้งสิ้นเป็น 212 ฉบับ

เครื่องมือเครื่องใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ

1. การรวบรวมข้อมูลที่เป็นเนื้อหาแบ่งเป็น 2 วิธี คือ ใช้วิธีวัดหาจำนวน BSU (1 BSU = 1.5 นิ้ว x 1.5 นิ้ว) และใช้หลักของ Holsti โดยให้ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเป็นผู้ลงรหัสจำนวน 2 คน แล้วคำนวณโดยใช้สูตรของ Holsti

2. ใช้แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณของกลุ่มตัวอย่างใช้วัดเป็น BSU และ the coefficient of imbalance ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะวิเคราะห์และประมวลเป็นรายฉบับ

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับภาพของสตรี หนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือ ประเภทคุณภาพได้แก่ สยามรัฐ และมติชน กับประเภทปริมาณได้แก่ เดลินิวส์ และไทยรัฐ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าวสรุปได้ดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีเชิงปริมาณเป็น BSU ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือประเภทคุณภาพได้แก่ เดลินิวส์ กับไทยรัฐ พบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีปริมาณในการนำเสนอภาพของสตรี มากกว่าหนังสือพิมพ์ปริมาณโดยจะมีปริมาณในการนำเสนอเป็นปริมาณร้อยละ 0.63 และ 0.78 ตามลำดับโดยที่หนังสือพิมพ์คุณภาพมีปริมาณในการนำเสนอร้อยละ 0.45 กับ 0.55 ตามลำดับแต่ถึงอย่างหนังสือพิมพ์รายวันทั้งสองประเภทก็ยังมีปริมาณในการนำเสนอเพียงร้อยละ 0.58 ของการเสนอเนื้อหาทั้งหมดถือว่ามีปริมาณน้อยมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วัชรพร นีรนาทรังสรรค์, 2529) พบว่าหนังสือพิมพ์ได้นำเสนอปริมาณเนื้อหากับสตรีน้อยมากและสอดคล้อง เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ (พนิต กุลศิริ, 2528) ที่พบว่าเนื้อหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาสตรีเป็นปริมาณที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับเนื้อหาในด้านต่าง ๆ

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวในด้านปริมาณการเสนอเนื้อหาของภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและปริมาณ จากการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้งประเภทคุณภาพและปริมาณต่างมีเนื้อหาในการเสนอเนื้อหาของสตรีน้อยมากในหน้าสตรีนี้โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์คุณภาพแล้ว การลงเนื้อหาสตรีได้ต้องดูจากเนื้อหาในหน้าสตรีก่อนว่าเหลือจากโฆษณาแล้ว ถึงจะแบ่งให้นำเสนอได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามจะเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทก็ให้ความเห็นในประเด็นที่ว่า ได้มีปริมาณการนำเสนอเรื่องของสตรีที่น้อยมาก

2. การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

2.1 เนื้อหาภาพของสตรีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525 - 2544)

2.1.1 เนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การดำเนินชีวิตของสตรี ด้านการดูแลร่างกายและจิตใจด้านการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพและงานฝีมือ พบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตของสตรีมากกว่าเนื้อหาด้านอื่น ๆ ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรีมากกว่าด้านอื่น ๆ เช่นกัน

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวทำให้ทราบว่าทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพกับหนังสือพิมพ์ปริมาณ ได้มีการลงเนื้อหาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรีครบทุกด้านแต่ไม่ได้ยึดแผนพัฒนาสตรีเป็นหลัก แต่จะลงตามกระแสข่าวที่ได้รับ

2.1.2 เนื้อหาด้านชีวิตครอบครัวของสตรี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การเลือกคู่ครอง การครองเรือน การเลี้ยงดูบุตร การคุมกำเนิด และการทำแท้งเมื่อพิจารณาการแบ่งเนื้อหาของเนื้อหาด้านนี้พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณได้ลงเนื้อหาด้านนี้มากที่สุด โดยจะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการครองเรือนมากกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะลงเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรมากกว่าเนื้อหาอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวทำให้ทราบว่าหนังสือพิมพ์ทั้งคุณภาพและปริมาณได้มีการลงเนื้อหาด้านชีวิตและครอบครัวครบทุกประเภท แต่ไม่ได้มีการยึดแผนพัฒนาสตรีเป็นหลักโดยจะลงตามกระแสข่าว

2.1.3 เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรี แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทค่านิยมเกี่ยวกับสตรีด้านการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ ด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองพบว่า หากพิจารณาการแบ่ง เนื้อหาของข่าวเนื้อหาทางด้านนี้ทำให้ทราบว่าหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณได้มีการเสนอเนื้อหาทางด้านนี้มากที่สุด โดยจะเสนอในด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทของสตรีมากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะลงเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยม และบทบาทของสตรีมากที่สุดเช่นกัน

2.2 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองกับสังคมชนบทของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภทคือ ปริมาณกับคุณภาพ พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพปริมาณมีการนำเสนอมากกว่าโดยจะนำเสนอสตรีในสังคมเมืองมากกว่าชนบท ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีการนำเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่าชนบทเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าวทำให้ทราบว่า ทั้งหนังสือพิมพ์คุณภาพและปริมาณได้มีการเสนอสตรีสังคมเมืองมากกว่าสตรีสังคมชนบทเนื่องจากการทำงานของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่อยู่ในเมือง นักข่าวชนบทน้อย ชาวที่ได้มาจากชนบททำให้ล่าช้า เป็นสาเหตุทำให้การส่งข้อมูลกลับยังหนังสือพิมพ์ล่าช้าไปด้วยไม่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะหนังสือพิมพ์ต้องการที่จะส่งข่าวรวดเร็วและฉับพลันที่สุด

2.3 การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีที่เป็นด้านบวกด้านเป็นกลาง และด้านลบของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท คือคุณภาพและปริมาณพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมีการเสนอ

ในทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุด รองลงมาเป็นบวกและลบ ตามลำดับส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมี การเสนอในทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุดรองลงมาเป็นบวกและลบ ตามลำดับอีกทั้งยังมีการเสนอทิศทาง ลบมากกว่าหนังสือพิมพ์คุณภาพด้วย

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ของบรรณาธิการ และนักข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นว่า จะเสนอทิศทางที่เป็นกลางค่อนข้างไปทาบวกมากที่สุด

ทดสอบสมมติฐาน

1. ปริมาณเนื้อที่ (Space) ประเภทเนื้อหา (Content) เกี่ยวกับภาพของสตรีในหน้า สตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะไม่แตกต่างกันเป็นไปตามข้อสมมติฐานข้อที่ 1
2. การเสนอเนื้อหาภาพลักษณะสตรีในหน้าสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันพบว่า จะนำเสนอ ภาพของสตรีสังคมเมืองมากกว่าสังคมชนบท เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2
3. ทิศทาง (direction) การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีในหน้าสตรีของ หนังสือพิมพ์รายวันทั้งประเภทคุณภาพและปริมาณ พบว่า จะเสนอเนื้อหาด้านที่เป็นกลางและด้านที่เป็น บวก มากกว่าจะเสนอเนื้อหาด้านที่เป็นลบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3
4. ความคิดเห็นของบรรณาธิการและนักข่าว ของหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ และประเภทปริมาณ พบว่า จะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเนื้อหาที่ผ่านหนังสือพิมพ์ตามข้อสมมติฐาน ข้อที่ 4

อภิปรายผล

การวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าวเกี่ยวกับการเสนอ ภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ และมติชน กับหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ ได้แก่ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ ไทยรัฐ ทำให้ทราบว่า

1. หนังสือพิมพ์รายวันที่ได้ศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม 2536 ถึงเดือน ธันวาคม 2536 มีการเสนอภาพของสตรีสอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2525 - 2544) น้อยมาก เพราะการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีไม่ได้ยึดแผนดังกล่าวเป็นหลักแต่เรื่องราวที่เสนอออกไปนั้น

ก็อยู่ในขอบเขตแผนพัฒนาสตรีที่ได้วางไว้ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่แบ่งออกตามแผน 3 ด้าน คือด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี ด้านชีวิตและครอบครัวและด้านการมีส่วนร่วมในสังคม พบว่า

1.1 การเสนอเนื้อหาทางด้านคุณภาพและส่วนตัวของสตรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านการดำเนินชีวิตของสตรี ด้านการดูแลร่างกายและจิตใจของสตรี ด้านการพัฒนาทักษะในการประกอบการอาชีพและงานฝีมือ กับด้านการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรีพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของสตรีเป็นส่วนใหญ่ (1.096 BSU) เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลร่างกายและจิตใจของสตรี (417 BSU) และเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาและแสวงหาความรู้ของสตรี (370 BSU) ตามลำดับ และเนื่องจากการพัฒนาสตรีทั้ง 4 ด้านนั้น นับว่ามีความสำคัญเท่า ๆ กันทุกด้านแต่ถ้าจะวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งแล้ว การพัฒนาด้านการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรีนั้นน่าจะมีความสำคัญมากที่สุด เพราะเป็นพื้นฐานที่จะทำให้สตรีมีคุณภาพซึ่งจะทำให้การพัฒนาในอีก 3 ด้านนั้นมีคุณภาพขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นในการเสนอเรื่องราวของสตรี ควรมีการสนับสนุนให้มีการเสนอในด้านการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรีให้มากขึ้น

1.2 การเสนอเนื้อหาทางด้านชีวิตและครอบครัวของสตรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านการเลือกคู่ครอง การครองเรือน การเลี้ยงดูและอบรมบุตร การคุมกำเนิดและการทำแท้ง พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาด้านการครองเรือนมากที่สุด (226 BSU) รองลงมาได้แก่ ด้านการเลี้ยงดูและการอบรมบุตร (159 BSU) การคุมกำเนิดและการทำแท้ง (78 BSU) และกาเลือกคู่ครองรองนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของครอบครัวใหม่ จึงน่าจะได้มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการเลือกคู่ครอง และหลักเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองให้มากขึ้นเพราะการได้คู่ครองที่ดีจะมีผลต่อการครองเรือน การเลี้ยงดูและอบรมบุตร และการวางชีวิตครอบครัวให้เป็นไปในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพตามไปด้วย

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรี ด้านการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรมด้านการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ และด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรีมากที่สุด (1,002 BSU) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง (478 BSU) ด้านการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม (289 BSU) ด้านการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ (198 BSU) สำหรับภาพของสตรีด้านการมีส่วนร่วมในสังคมนั้น ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทเกี่ยวกับสตรีนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากว่า ถ้าสตรีต่างมีค่านิยมและบทบาทเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้อง

มากเท่าใด ก็จะทำให้การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ และด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเกิดผดบตบสนองในทางที่ดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตามเนื่องจากว่าความยากจนเป็นอุปสรรคในการพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งการพัฒนาสตรีด้วย ดังนั้น ในยุคปัจจุบันนี้ หนังสือพิมพ์จึงควรเสนอเนื้อหาที่เป็นการสนับสนุนและกระตุ้นให้สตรีมีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจมากขึ้น

2. การเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมเมืองและสังคมชนบท ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภท มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีในสังคมเมืองมากกว่าเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีที่เกิดขึ้นในชนบทมักอยู่ห่างไกลจากนักข่าว จึงทำให้มีการเสนอเรื่องราวของสตรีในชนบทของหนังสือพิมพ์น้อย อย่างไรก็ตาม โดยที่ประเทศไทยมีประชากรที่เป็นสตรีมากกว่าที่เป็นชาย อาศัยอยู่ทั้งในเมืองและในชนบทและสตรีชนบทก็มีบทบาทที่สำคัญ ๆ มากมายนับตั้งแต่การเป็นแม่บ้าน การเลี้ยงดูบุตร และการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ เช่น เป็นครู แพทย์ พยาบาล ข้าราชการ ฯลฯ เช่นเดียวกับสตรีในเมือง แต่กลับมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีทางหน้าหนังสือพิมพ์น้อย

3. สำหรับทิศทางในการเสนอเนื้อหาภาพของสตรี จากการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับ พบว่าหนังสือพิมพ์ 2 ประเภทมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีทุกทิศทางโดยจะมีการเสนอทิศทางกลาง มากกว่าจะมีการเสนอทิศทางบวกและลบ แต่ถึงอย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพบางฉบับมีการเสนอทิศทางที่เป็นลบมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีทิศทางหรือแนวโน้มที่จะเสนอเนื้อหาที่ชี้ให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับการแก้ไข ภาพของสตรีมากกว่าจะเป็นการเสนอภาพของที่ไม่สร้างสรรค์ของสตรี การศึกษาทิศทาง การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนี้ทำให้ทราบสภาพโดยรวมการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ของหนังสือพิมพ์รายวันทั้งทิศทางในการเสนอเรื่องนี้ เป็นสิ่งชี้ให้เห็นค่านิยม ความเป็นความคิดของบุคคลในสังคมตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสตรีเพราะหน้าหนังสือพิมพ์เหมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นจริงของสังคมดังนั้น จึงอาจเป็นไปได้ที่หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภทอาจเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรีได้ทั้งในทิศทางบวกทิศทางลบและทิศทางที่เป็นกลาง

ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวันจากการวิเคราะห์และมองภาพรวมพบว่าเป็นภาพของสตรีที่เก่ง ฉลาด มีความรู้ความสามารถ มีการตัดสินใจและมีส่วนร่วมในสังคมได้อีกทั้งยังเป็นผู้นำในสังคมที่น่าจะเอาเยี่ยงอย่าง ในการวิจัยเรื่องนี้สามารถได้คำตอบจากทฤษฎีสตรีศึกษาในเชิงที่เป็นทั้ง System Approach และ Feminist Approach (กาญจนา แก้วเทพ, 2535 : 66-70) ในด้านของ System Approach จากการวิจัยภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับพบว่า

สตรีได้ออกมาทำงานนอกบ้านตามหลักของการเปลี่ยนแปลงระบบใหญ่ ส่วนระบบย่อยก็เปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน คือ มีการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาความสามารถให้เหมาะสมกับสมัยใหม่ สตรีส่วนใหญ่มีการศึกษาขึ้นและหันเหมาทำงานนอกบ้านไม่ได้อยู่ในปริมาณที่ในครอบครัวเหมือนแต่ก่อน แต่เมื่อกลับบ้านก็เป็นแม่บ้านที่ดีเป็นแม่ที่ทันสมัย รู้จิตวิทยาของเด็ก ส่วนในด้าน Feminist Approach คือการเปรียบเทียบระหว่างเพศหญิงกับเพศชายจากการศึกษาพบว่าภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท 4 ชื่อฉบับนี้ ไม่ได้มีการถูกเอารัดเอาเปรียบจากบุรุษแต่อย่างใด สตรีมีความรู้ความสามารถในการทำงานนอกบ้าน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของทั้งสตรีเองและบุรุษ และสามารถเป็นผู้นำในสังคมได้ไม่แพ้บุรุษ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หนังสือพิมพ์รายวันควรมีการเสนอภาพของสตรีสอดคล้องกับแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (พ.ศ. 2525 - 2544) ให้มากขึ้น โดยควรเน้นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีในด้านต่อไปนี้
  - 1.1 เนื้อหาด้านการศึกษาและการแสวงหาความรู้ของสตรี เพื่อเสริมให้การพัฒนาทางด้านการดำเนินชีวิตของสตรี ด้านการดูแลร่างกายและจิตใจของสตรี และด้านการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพและงานฝีมือ ให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามไปด้วย
  - 1.2 เนื้อหาด้านการเลือกคู่ครองและหลักเกณฑ์การเลือกคู่ครองที่ดี เพื่อเสริมให้การครองเรือน การเลี้ยงดูและอบรมบุตร และการวางแผนชีวิตครอบครัวให้เป็นไปในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
  - 1.3 เนื้อหาด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมและบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ และเนื้อหาที่เป็นการสนับสนุนลงและกระตุ้นให้สตรีมีส่วนร่วมในทางเศรษฐกิจ เพื่อเสริมให้การพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจของประเทศ กับด้านการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเกิดผลตอบสนองในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพ
2. หนังสือพิมพ์รายวันควรเสนอเนื้อหาภาพของสตรีในสังคมชนบทให้มากขึ้น ซึ่งอาจทำได้ ดังนี้
  - 2.1 โดยการเพิ่มจำนวนนักข่าว และจัดให้มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทันสมัยให้ด้วย เพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งข่าวและส่งข่าวได้รวดเร็วฉับไว

2.2 โดยการจัดให้มีหน้าที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสตรีชนบทเป็นหลัก

3. การเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ควรจะนำเสนอในลักษณะที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นไปทางที่เอื้อต่อการพัฒนาสร้างสรรค์สตรีให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริง

4. ผลพลอยได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือให้หนังสือพิมพ์ที่ฉบับที่นำผลศึกษานี้ได้ทราบบทบาท และเรียนรู้ความเป็นไปในการนำเสนอเนื้อหาของคนว่าช่วยส่งเสริมคุณภาพของภาพลักษณ์สตรี ตามลักษณะหน้าที่ และจรรยาบรรณของสื่อมวลชนที่ดี มากน้อยเพียงใด และหาหนทางปรับปรุงคุณภาพให้สนองต่อนโยบาย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับภาพของสตรี ควรที่จะมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหนังสือพิมพ์รายวัน กับหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น เพื่อศึกษาเนื้อหาที่มีความหมายแตกต่างกันออกไป

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาพของสตรีที่เคยมีมาในอดีตกับในปัจจุบันว่าได้มีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาไปอย่างไรบ้าง

3. ควรมีการศึกษาหน้าอื่น ๆ เพิ่มกว่ากำหนดหรืออาจจะหั่งเล่มเพื่อจะได้ผลการวิเคราะห์ที่แน่นอนว่าหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับได้มีการเสนอภาพของสตรีทั้งหมดที่แท้จริงอย่างไร

4. ประชากรในส่วนที่เป็นหนังสือพิมพ์ ควรมีการศึกษาให้มากขึ้นฉบับกว่านี้จะเป็นวิเคราะห์และเป็นสิ่งสะท้อนให้ผู้ผลิต คำนึงถึงความรับผิดชอบของคนต่อสังคม ในการที่อาจมีส่วนร่วมในการให้ข่าวสาร เกี่ยวกับภาพของสตรีเป็นไปในทิศทางที่เป็นกลางมากที่สุด

5. ควรมีการศึกษาภาพของสตรีในสื่ออื่น ๆ เช่นโทรทัศน์ เพื่อจะได้ผลวิเคราะห์ที่แตกต่างกันออกไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ชัตติยา กรรณสูต. "การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสตรีไทยทั่วประเทศ พ.ศ. 2523." รายงานการวิจัย กรุงเทพมหานคร : คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว ร่วมกับสำนักงานบริหารการวางแผนครอบครัวชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน, 2523

คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว. แผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525 - 2544). กรุงเทพมหานคร : cursa, 2524.

ธัญญา ประภาสะโนบล. "สถานภาพของสตรีบางประเทศในทวีปเอเชีย แอฟริกา และลาตินอเมริกา, 2523." รายการการวิจัย กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

นันทนีย์ ไชยสุต. และคณะ. รายงานการสำรวจสถานภาพสตรีไทยในชนบท ณ สองจังหวัด. กรุงเทพมหานคร : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

บุญเต็ม ไพเราะ. "สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, แผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

เผ่าทิพย์ จำปาเทศ. "ความคิดเห็นของกลุ่มชนบางอาชีพต่อบทบาทของสตรีไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, แผนกวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

- พนิต กุลศิริ.** “การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันต่อการพัฒนาสตรี.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- มาลี บุญศิริพันธ์.** “ความสัมพันธ์ของการใช้สื่อมวลชนกับการพัฒนาชนบทไทย.” รายงานการวิจัย
กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- รจิตลักษณ์ แสงอุไร.** ระบบสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525.
- เรืองอุไร กุศลาสัย.** “การศึกษาคติธรรมจากสถานสตรี” ใน วัฒนธรรม, มิถุนายน 2513.
- วัชรพร นีรนาทรังสรรค์.** “บทบาทของสตรีในหน้าหนังสือพิมพ์.” สื่อมวลชนปริทัศน์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 5,
2529.
- วิไล แยมสาขา.** “ความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ในจังหวัดราชบุรีเกี่ยวกับบทบาทของ
หนังสือพิมพ์สารผู้ใหญ่ ที่มีต่อการรณรงค์ในด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม.”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมชาย ปรีชาเจริญ.** “อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสตรีไทย.” วารสารสังคมศาสตร์ 15, 2515.
- สังข์ พัทโนทัย.** ฐานะของสตรีไทยแต่โบราณถึงปัจจุบันกาล. พระนคร : ศูนย์การพิมพ์, 2513.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์ และสุพัตรา เพชรมณี.** บทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการดำรงชีวิตของ
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สินี กมลนาวิน.** “การเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทในสังคมของสตรีไทย.” วารสารพัฒนา
บริหารศาสตร์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 11 กรกฎาคม 2514.

สื่อมวลชนปริทัศน์. "แผนหลักฐานสตรีระยะยาวในส่วนที่ว่าด้วยสตรีกับสื่อมวลชน (การพิจารณาภาพลักษณ์ของสตรีที่สะท้อนออกมาจากเนื้อหาของสื่อมวลชน) สื่อมวลชนปริทัศน์ 5.1 (มกราคม - มีนาคม 2534), 2534 : 69 - 75)

สุชาดา สีตบุตร. การศึกษาความคิดเห็นของเด็กวัยรุ่นหญิงเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยในปัจจุบัน.
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ ชั้นปริญญาโท, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

สุดารัตน์ ศุภพิพัฒน์ และคณะ. การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากสตรีไทยกับปัญหาสิทธิมนุษยชน.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมูลนิธิโครงการ ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Anura Goonasekera. "News as a Social Construct." *MEDIAASIA*, Vol. 19 No. 1, 1992.

Jamnarnsej, Wimosri., "Women and the Law in Thailand" paper presented at the LAWASIA Seminar (Kuala Lumpur, 29 April - 1 May 1983).

Schramm, Wilbur. Mass media and national development : The role of information in the developing countries California : Stanford University Press, 1964.

สัมภาษณ์

- ปรีชดา พิศภูมิวิถิ. บรรณาธิการหน้าสตรีหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2538.
พรชัย ไรจนวิศาล. นักข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2538.
ไพรินทร์ สุริชเวง. นักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2538.
วรินทร์ มีมาก. นักข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2538.
วิวัฒนา ไทยสม. นักข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2538.
วัชรินทร์ วานิชชา. บรรณาธิการหน้าสตรีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2538.
สกุณา ประยูรสุข. นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2538.
สุภรณ์ นุ่มน้อย. บรรณาธิการหน้าสตรีหนังสือพิมพ์เดลินิวส์. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2538.
อภิฤดี ปิ่นทอง. นักข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2538.
อรลัดดา ศรีมุกดา. บรรณาธิการหน้าสตรีหนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2538.
อำพา จัยไทย. นักข่าวหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 13 กุมภาพันธ์ 2538.

ดร. ป. ช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มกราคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ต่อการให้สัมภาษณ์

เรียน บรรณาธิการหนังสือพิมพ์.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ชุด

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการนักข่าว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโท คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผลการสัมภาษณ์ บรรณาธิการและนักข่าว จำนวน 2 ท่าน ทำให้ทราบถึง ความคิดเห็นเชิงลึกของบรรณาธิการ และนักข่าวเพื่อไปเป็นข้อมูลในการนำเสนอภาพลักษณ์สตรีไทยให้เป็นไปทางที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นกลางมากที่สุด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวม

จึงใคร่ขออนุเคราะห์จากท่านช่วยกรุณาต่อการให้สัมภาษณ์และข้าพเจ้ารับรองว่าจะใช้ผลการสัมภาษณ์นี้ เพื่อการวิจัยเท่านั้นไม่กระทบกระเทือนต่อท่านหรือหนังสือพิมพ์ของท่านแต่อย่างใด

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์การให้สัมภาษณ์อย่างดียิ่งจากท่าน จึงขอขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุมิตตา สิงห์โตอ่อน)

ผู้ทำการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ภาพของสตรีในหนังสือพิมพ์รายวัน : การวิเคราะห์เนื้อหา
และการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการและนักข่าว

1. ชื่อหนังสือพิมพ์รายวัน.....
  - บรรณาธิการ
  - นักข่าว

2. การนำเสนอภาพลักษณ์สตรีของบรรณาธิการและนักข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน
  - 2.1 นโยบายของเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรี

.....

.....

  - 2.2 วิธีการและขั้นตอนการนำเสนอเรื่องของสตรี

.....

.....

  - 2.3 รูปแบบของการนำเสนอเรื่องของสตรี มีสัดส่วนในการนำเสนอข่าว บทความ ภาพ และ
ข่าวสารอย่างไร .....

.....

  - 2.4 ทิศทางในการนำเสนอเรื่องของสตรี

.....

.....

  - 2.5 วัตถุประสงค์ในการจัดให้มีหน้าสตรี

.....

.....

2.6 มีความสัมฤทธิ์ผลในการเสนอเรื่องของสตรีมากน้อยเพียงไร

.....

.....

เหตุผล.....

.....

2.7 ท่านมีความพอใจในการเสนอข่าวเกี่ยวกับสตรีในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นมากน้อยเพียงไร

.....

.....

เหตุผล.....

.....

2.8 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับสัดส่วนของการเสนอเรื่องราวของสตรีสังคมเมืองและสังคมชนบทอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ทักษะเกี่ยวกับภาพลักษณ์สตรีของบรรณาธิการและนักข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1 ทักษะเกี่ยวกับภาพลักษณ์สตรีโดยทั่วไป

.....

.....

3.2 ทักษะเกี่ยวกับภาพลักษณ์สตรีเมื่อนำมาเสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์

.....

.....

3.3 ทักษะเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีด้านการเมือง

.....

.....

3.4 ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านเศรษฐกิจ

.....

.....

3.5 ทักษะต่อการเสนอเรื่องของสตรีด้านสังคม

.....

.....

3.6 ทักษะต่อการเสนอเรื่องราวของสตรีในด้านทั่วไป

.....

.....

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอภาพลักษณ์สตรีตามแผนพัฒนาสตรีระยะยาว (2525 - 2544) ของบรรณธิการและนักข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน ตามที่ได้กำหนดไว้แผน 3 ด้าน คือ

4.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของสตรี

.....

.....

4.2 ด้านชีวิตและครอบครัวของสตรี

.....

.....

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในสังคมของสตรี

.....
.....

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอเรื่องของสตรีสังคมเมืองกับสังคมชนบท

5.1 การเสนอเรื่องสตรีของสังคมเมือง

.....
.....

5.2 การเสนอเรื่องสตรีในชนบท

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวสุมิตตา สิงห์โตอ่อน
วัน เดือน ปี เกิด	31 สิงหาคม 2510
วุฒิการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการบัญชี) มหาวิทยาลัยศรีปทุม

DPU